

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
83.SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 25.07. 2006.godine, sa početkom u 10,00 sati

PREDSJEDAVA JUĆI
MARTIN RAGUŽ

Dame i gospodo, zastupnici, poštovani gosti, otvaram 83. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Osim zastupnika na sjednicu su pozvani naši redoviti gosti koje pozdravljam. Na sjednici su radi razmatranja njihovih izvješća pozvani predstavnici Visokog sudbenog tužiteljskog vijeća i Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine, koje takođe pozdravljam, kao i predstavnika udruga koje su, udruga štediša koje su ovdje povodom točke dnevnog reda o razmatranju promjena Zakona o staroj deviznoj štednji.

Prema izvješću Službe konstatiram da je nazočno 35 zastupnika, 21 iz Federacije i 14 iz Republike Srpske.

Odsutnost sa sjednice opravdali sad za sada ovdje evidentirani gospodin Mehmed Žilić, Adem Huskić, Azra Hadžiahmetović, Mehmed Suljkanović. Nemam drugih pravdanja. A gospodin Zlatko Lagumđija javio se da će izvjesno vrijeme kasniti na sjednicu.

Dame i gospodo u pozivu za sjednicu dobili ste prijedlog dnevnog reda. U međuvremenu sazivanja sjednice do sada stekli su se uvjeti za uvrštenje u dnevni red drugih točaka pa je dnevni red dopunjjen na sljedeći način.

Prva topuna – Zahtjev Predsjedništva Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine po proceduri članka 105. Poslovnika,

Druga dopuna – Zahjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o komunikacijama, takođe po proceduri članka 105.,

Treća topuna – Zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine po proceduri članka 104. Poslovnika i

Četvrta dopuna – Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o administrativnim pristojbama Bosne i Hercegovine u prvom čitanju, predlagatelja zastupnika Momčila Novakovića.

Mi smo vas pravodobno izjedstvili o uvrštenju ovih materijala, pa vas molim za razumjevanja i uvjeren sam da ste spremni za raspravu.

U posljednjoj točci dodani su – Kreditni sporazum Projekt modernizacije bolnica između Vijeća ministara BiH i Vlade Federacije Vlade Republike Srpske i Export Import banke Koreje i

Sporazum o kreditu između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Španjolske za kreditiranje nabavke nagibnih vlakova za željeznice Federacije Bosne i Hercegovine.

Sa dnevnog reda skinut je – Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu, sozbirom da nadležna komisija nije blagovremeno zasjedala i zastupnici su kasno dobili izvješće.

Također je Prošireni kolegij zajedničkim koncenzusom dogovorio da se zbog obimnosti dnevnog reda danas ne razmatra točka – Zastupnička pitanja i odgovori, a da zastupnici i danas mogu u pisanoj formi postaviti svoja pitanja.

Vi ste dobili dopunjeni prijedlog dnevnog reda i ja otvaram raspravu.
Gospodin ELMIR JAHIĆ. Izvolite.

ELMIR JAHIĆ

...ljudska prava nije da nije blagovremeno zasjedala, ona je blagovremeno zasjedala. Morala je sačekati da prođe period od predviđen za predaju amandmana i tek nakon toga smo mogli da zasjedamo, ali od te komisije do sjednice Parlamenta moralo je da prođe 48 sati, tako da to nismo mogli učiniti. Dakle termin je bio u subotu, mi nismo mogli u subotu zakazati sjednicu, nego smo morali u ponedeljak, a od ponedeljka do danas nije prošlo 48 sati za predavanje dodatnih amandmana. Dakle u tome je.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Jahiću na pojašnjenu.

Prije nego što dam riječ gospodinu Sipoviću, pa gospodinu Andriću, želim vas dakle obavjestiti da je bilo još nekoliko proceduralnih i vremenskih pitanja vezano za neke druge zakone poput Zakona o lijekovima koji takođe izvješće nije stiglo na vrijeme tako da možemo reći da naredna sjednica Zastupničkog doma, bez obzira na odmore i izbornu kampanju održaće se nakon 20.8. i da to planirate. Mi ćemo morati raditi i održavati sjednice. Hvala vam lijepo.

Gospodin Sipović.

MIRSAD SIPOVIĆ

Gospodine predsjedavajući koristim svoje poslaničko pravo i ustavno pravo da uvažavam situaciju da je dnevni red vrlo obiman i pragmatičnost da su se neke tačke dnevnog reda skinule sa današnje sjednice.

Smatram da nije u redu da se skine tačka dnevnog reda – Poslanička pitanja i poslanički odgovori. To predlažem da ostane kao tačka, jer u okviru te tačke upravo neki poslanici, pa i ja lično želim da komentarišem odgovore i da postavim pitanje.

S druge strane, predsjedavajući ja sam Službi i sekretaru Doma, a i vama kojima je proslijedeno, medijima i predstavnicima međunarodne zajednice dostavio prijedlog rezolucije i teksta rezolucije koji vam je dostavljen sa jednim prijedlogom obzirom da je obimna tačka dnevnog reda, danas puno tačaka dnevnog reda da predlažem da se uvrsti ova kao tačka dnevnog reda, da se ovaj visoki Dom upozna samo sa sadržajem da se podjele materijali sadržajem, a da se na sljedećoj sjednici Predstavničkog doma raspravlja i zauzme stav o predloženom tekstu moje rezolucije. Radi se o povredi zakonskih, ustavnih i ljudskih prava u provođenju demokratskog

izbornog procesa u okviru Aneksa III Okvirnog mirovnog sporazuma za Bosnu i Hercegovinu i svih onih međunarodnih akata koje sam naveo u rezoluciji i to u fazi kandidovanja.

Smatram, smatram vrlo smatram da je moj prijedlog privhatljiv u tom dijelu da se samo ovaj dom upozna da se radi o vrlo aktuljenom pitanju pred predstojeće izbore, a da se kasnije kada se otvori rasprava pred Domom može tekst rezolucije može se korigovati, dopuniti ili u nekoj formi tražiti da se usvaja. Takvu rezoluciju sam takođe, sobzirom na politički značaj i značaj te problematike koju sam otvorio takođe inicirao kao zastupnik da o njoj raspravlja i Dom naroda, obzirom na činjenicu da je naš parlament sastavljen, dvodom Parlament i da je uvijek u redu i normalno ligički se nameće da kompletan Parlament treba da raspravi oko neke aktuelne političke važne stvari u kome se garantuje zaštita temeljnih ljudskih prava i Ustav Bosne i Hercegovine.

Ja bih sa tog aspekta mislio da je moj prijedlog prihvatljiv da se dopuni dnevni red, samo da se upoznam sa da se poslanici upoznaju sa sadržinom o ovome, a da se rasprava o predloženom tekstu rezolucije vodi na sljedećoj sjednici i da se takav i zaključak napravi od strane Doma.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Sipoviću. Riječ ima gospodin Filip Andrić. Izvolite.

FILIP ANDRIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedatalju,

Poštovane kolege zastupnici, ja također želim predložiti dopunu dnevnog reda jednim zaključkom kojim bi Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine obvezala Vijeće ministara da odmah obustavi daljnji prijem službenika i namještenika u ministarstvima, jer mi se čini apsolutno nerazumnim sada na kraju mandata kada imamo još dva mjeseca do izbora, računajući tu i godišnje odmore da se sada neko sjetio masovno popunjavati ministarstva i na takav način ostaviti jedan teret sljedećem Vijeću ministara, odnosno sljedećoj Parlamentarnoj skupštini koja će vjerovatno tada odlučivati hoće li ostaviti ili neće, a ja slobodan sam prosuditi da jedini onda motiv za takvo postupanje može biti kupovina novih glasova u pridobivanju ljudi za osobne kandidature i za vlastite stranke.

Stoga mislim da bi ovaj zaključak bio na dobrobit svih. Zaključak sam napisao, potpisao u pisanoj formi ču dostaviti i molim vas da se izjasnimo o ovom prijedlogu. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Andriću. Gospodin Tihomir Gligorić. Molim vas uvažene zastupnike koji su bili na Proširenom kolegiju da se držimo dogovora. Hvala.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući,

Dame i gospodo, upravo to, samo jedna znači sugestija. Ostajem pri onom što smo se dogovorili na Proširenom kolegiju i predlažem kolegama da to usvoje, ali u dijelu poslaničkih pitanja rekao sam tamo da ču da kažem da bi na narednoj sjednici svakako trebalo ostaviti mogućnost da tačka dnevnog reda bude, uvažavajući evo razloge da danas ne idemo sa drugom tačkom dnevnog reda, jer naprosto imate potrebu građani vam postavljaju pitanje i vi za vi odnosa sa građanima mislim da moramo imati mogućnost da na narednoj sjednici pošaljemo poslaničko pitanje na nadležne organe i da evo danas uvažimo te razloge. Hvala vam, ali ovo mora zbog građana da kažem. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam lijepo. Gospodin Petar Kunić. Izvolite gospodine Kuniću.

PETAR KUNIĆ

Hvala predsjedavajući, ne znam koji je motiv Kolegija, odnosno Proširenog kolegijuma da jednostavno dokine ovu tačku dnevnog reda – pitanja i odgovori. Ne znam da li imate pravnog osnva za to. Vi utvrđujete dnevni red, ali mislim nisam pogledao da li imate pravni osnov da to radite.

Ja sam lično imao nekoliko pitanja, posebno pitanja koja se odnose na izvršenje nekih odluka ovog parlamenta i to vrlo bitnih odluka. Ja lično smatram da Kolegijum snosi veliku odgovornost po tom pitanju. Pitanje javnog servisa i prenošenja sjednica Parlamenta, prije godinu i nešto donesena je odluka u tom pravcu. Kolegijum, ja imam informaciju da se nije slagao oko toga, jedni kažu da su bili za, drugi protiv itd. Uglavnom nemam neku informaciju za koju smatram da je relevantna.

Druga stvar, ovaj parlament je donio odluku da se priđe izradi Zakona o budžetskim, o platama budžetskih korisnika. To je veoma važno pitanje za zajedničke institucije. To je veoma važno pitanje, pogotovo što je konstatovao iks puta da pojedine institucije u okviru zajedničkih institucija same sebi utvrđuju plate. Dakle stvari se odvijaju gotovo bez kontrole. Ne znam šta je Kolegijum preuzeo u tom pravcu, dakle ta odluka je stara više od godinu dana. I ima niz drugih pitanja u kojima bi se moglo govoriti. Recimo vrlo interesantan je Zakon o atuo putu što je Parlament također jednoglasno prihvatio da se zatraži od Vijeća ministra da priđe izradi Zakona o auto putu. Postavlja se pitanje, ako se to prenese na naredni parlament i ne donese takav zakon – da li je ova zemlja u stanju da troši milijarde bez zakona. A izgleda da je.

Gоворити о правној држави, а Колегијум се тако понашати. Наравно Колегијум је био веома ревносан, веома активан када је требало путовати по свијету. Нарочито неки чланови Колегијума. Али за оваква питања нису имали акционе компоненте да ствар гурну смјеста да крене, а не да остane овако, наравно да smo пришли изборној кампањи и треба посланицима чак ускратити и постављање питања. Хвала.

MARTIN RAGUŽ

Evo gospodine Kuniću, hvala vama ali vi ste sve što ste mislili reći, znači omogućeno vam je da kažete za ovom govornicom i pred svim zastupnicima i pred očima javnosti dakle ništa nije sporno znači. Sve što ste i to je izvan тоčke dnevnog reda tako da ne znam ko vodi predizbornu кампању, o tom ne želim uopće u tu vrstu приће ulaziti. Ne može Kolegij narediti Javnom RTV сервису, без обзира на више састанака и захтјева да prenose, jer ne постоји правни основ, они тврде техничке претпоставке и ту одговорност prebaciti Kolegiju зашто nema TV, mislim u najmanju ruku nije korektno.

A što se tiče odnosa Vijeća ministara to nije само ствар Kolegija, mi smo u više navrata rasprave, zaljučke ovog parlamenta i konstatirali u којој мјери су реализирани закључци Vijeća ministara prema ovom parlamentu. A i zadnji put на прошлoj sjednici zatražili smo izvješće Vijeća ministara по овим питањима. No dobro. Racionalni razlozi су prevladali oko ovoga i то је odluku donio, ne ovaj kolegij u ујем сastavu nego predstavnici svih političkih stranaka i klubova i Neovisni klub, Mješoviti klub. Znači evo, nije bila nikakva namjera dakle da bilo koga uskraćujemo, nego je zajednički donesena ta vrsta prosudbe.

Ja zaključujem raspravu ako nema još o dnevnom redu.

Prvo da se izjasnimo oko dnevnog reda. Prije nego što dam riječ gospodinu Sipoviću, gospodine Sipoviću, vezano za vašu inicijativu. Molim vas sačekajte samo da pročitam Poslovnik šta je. Možete li sjeti molim vas, niste dobili riječ. Želim samo dakle da znači vaša inicijativa, rezolucija je u skladu sa Poslovnikom, člankom 121. gdje se kaže da Dom može rezolucijom izraziti svoj stav relevantnim političkim pitanjima, socijalnim pitanjima, potrebno je utvrditi političke smjernice koje će provoditi Predsjedništvo i Vijeće ministara, ili druge institucije i pod 2. da svaki zastupnik može podnjeti prijedlog rezolucije, a prijedlog rezolucije biće razmatran na sjednici Doma, osim ako Dom ne odluči da je potrebno da prethodno, da je predhodno razmotri komisija.

I ovdje se radi o prethodnom pitanju i Dom se treba izjasniti da li će vašu rezoluciju uputiti na raspravu mjerodavnoj komisiji. Čim ona ulazi u proceduru i nakon provedene rasprave na komisiji dolazi na raspravu na ovaj dom. Evo to je pojašnjenje vezano za vašu inicijativu.

Izvolite gospodine Sipoviću.

MIRSAD SIPOVIĆ

Predsjedavajući, ja vam malo replicirati. Po vašem obrazloženju ja praktično nemam pravo da pokrenem inicijativu za rezoluciju.

MARTIN RAGUŽ

To je Poslovnik gospodine Sipoviću. To mi je tajnik Doma.

MIRSAD SIPOVIĆ

Vi ste kasnije interpretirali Poslovnik pa onda ste mi rekli ako Dom odluči uopšte hoće li uputiti u parlamentarnu proceduru.

MARTIN RAGUŽ

Ja molim tajnika Doma da precizno pročita Poslovnik, jer ja ne interpretiram Poslovnik, nego ga čitam, a zato je zadužen tajnik Doma. Znači nije mi namjera nikakva

MIRSAD SIPOVIĆ

Prvo i prvo da se razjasnimo. Imam li ja pravo kao zastupnik da postavljam, da predlažem proširenje dnevnog reda?

MARTIN RAGUŽ

Imate.

MIRSAD SIPOVIĆ

Imam li ja pravo po članu 121. kako se zove 121., 122. i 123. Poslovnika da predlažem rezoluciju?

MARTIN RAGUŽ

Imate.

MIRSAD SIPOVIĆ

U zadnjem članku kojeg ste vi rekli će Dom odlučiti da prihvati razmatranje rezolucije, da li će prethodno uputiti na davanje mišljenja određenih komisija. Ovako obrazloženje koje ste vi meni dali isпадa da ja danas nemam pravo da predlažem rezoluciju.

MARTIN RAGUŽ

Ma imate pravo.

MIRSAD SIPOVIĆ

Ali ja sam obrazložio zbog obimnosti dnevnog reda i još jedan prijedlog, ovo što je uvaženi kolega Kunić rekao ukoliko ukinete, ukoliko je skinuto odlukom Kolegija stalno pitanje – Poslanička pitanja i odgovori, ja ću vas podsjetiti da Kolegij praktično preuzima kompetenciju da kanalise, da struktuirala kompletno vođenje procedure pred ovim domom. Da se praktično ne onemogućava zastupniku da postavi određeno pitanje. To su bila stalna pitanja i mislim ako se i to pitanje ukine, onda ja kao zastupnik ne vidim svrhu da sjedim pred ovim domom ako se meni ne da, ja sam rekao predsjedavajući, ja sam bio vrlo jednostavan i pragmatičan, uvaženi gospodine predsjedavajući

MARTIN RAGUŽ

Imate riječ. Ja vam svaki put dajem riječ i možete reći sve što hoćete. Recite.

MARTIN RAGUŽ

Molim vas kolege, ja vas molim, radi se o vrlo ozbilnjom pitanju koje je bitno za ovu državu, za ovaj dom i ukoliko ovaj dom spriječi meni kao zastupniku to pravo, ja ću, imam potpuno moralno pravo da odmah tražim intervenciju i obavjestim Visokog predstavnika međunarodne zajednice, gospodina Švarca Šilinga na obavezu provođenja Aneksa III Dejtonskog sporazuma, njegove implementacije dosljedno u BiH. A ova rezolucija je samo u prilog tome i iz tog razloga što su mediji obavješteni da mi je komisija, Centralna izborna komisija dala nezadovoljavajući odgovor da ona nije nadležna da interveniše u slučajevima u kojima se utvrdi grubo kršenje i diskriminacija prava u kandidovanju.

Gospodo, to je izuzetno važan demokratski proces koji vas obavezuje Aneks III Dejtonskog sporazuma i sve međunarodne deklaracije i Evropska konvencija. Ja mislim da Dom toliko može učiniti da se danas doneše zaključak da konstatuje da moja procedura, da moja prijedlog teksta rezolucije uđe u razmatranje upoznavanja, a da se na sljedećoj sjednici raspravlja o tome. Hoće li se raspravljati o tome, to je opet stvar Doma. To je stvar političke zrelosti i svega koji obnašaju javnu funkciju. I ja bih zamolio da određenim interpretacijom, samo bih vas zamolio duh tumačenja Poslovnika ne može biti u suprotnosti sa ustavnim pravima zastupnika i općim deklaracijama. Onda ja ne vidim svrhu da sjedim ovdje u ovom visokom Domu ukoliko mi ne dozvoljavamo. Kolegij ima pravo i da predlaže, odnosno skida određene tačke dnevnog reda.

Ja bih samo zamolio na ozbiljnost situacije u kojoj, ja bih vas doista zamolio da ne potcenjujete ovo što sam rekao.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam lijepo gospodine Sipoviću. Apsolutno ne potcjenujemo. Dobili ste mogućnost da kažete znači i obrazložite i motive i značaj po vašem mišljenju. Znači ne trebamo jedni drugima. Evo imali ste prigodu u dva navrata. Nije namjera nikome krivo interpretirati Poslovnik.

Ja će zaista zamoliti da se ja ne uvlačim dalje u raspravu tajnika Doma da pročita članke Poslovnika koji reguliraju poslovničku proceduru kada su u pitanju inicijative vezane za rezolucije i inicijative zastupnika. Znači ona je, mi ćemo se o njoj izjasniti u ovoj ili onoj formi, a to je stvar ovo što ste vi rekli političke zrelosti svakoga od nas kroz izjašnjavanje kako će se odlučiti. I niko ne spriječava tu odluku. Molim vas hajmo da tako postavimo. Evo.

BRANKA TODOROVIĆ

Dame i gospodo poslanici, uvaženi članovi Kolegija doma, samo da izademo iz ove situacije ja vas želim podsjetiti da ovo nije prvi put da imamo prijedlog rezolucije koju su uložili poslanici kao ovlašteni predlagatelji u skladu sa članom 121. i uvijek smo postupali apsolutno na isti način.

Razlog je odredba člana 121. tačka 2. koja decidno glasi – svaki zastupnik može podnjeti rezolucije. Prijedlog rezolucije biće razmatran na sjednicama zarez osim ako Dom ne odluči da je potrebno da prethodno razmatra komisija. Znači suština i prvo pitanje, to mi zovemo prehodno pitanje u pravu je pitanje – ko je za to da se Dom očituje oko pitanja, ko je za to da prijedog rezolucije koji se već danas nalazi u parlamentarnoj proceduri uputi nadležnoj komisiji. Ako to bude pozitivan stav da se uputi nadležnoj komisiji, onda ide nadležnoj komisiji. Ukoliko se ne doluči tako danas se ta rezolucija stavlja na dnevni red.

Do sada je bilo pravilo ponašanja idemo na nadležnu komisiju, ide izvještaj nadležne komisije i prijedlog rezolucije sa izvještajem komisije. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Dobro. Gospodin Sipović. Izvolite.

MIRSAD SIPOVIĆ

Ja moram da intervenišem. Tumačenje prava vrlo je suptilan posao. I molim vas tamo ne može se iz konteksta izlačiti. Prvo je nesporno da ja imam pravo da podnesem rezoluciju. Rezolucija dolazi. A onda Dom odlučuje kada je prihvati da o njoj raspravlja, odlučuje u toj fazi odlučuje da li da je proslijedi na Dom.

Prema tome, u tom kontekstu ja vas molim sekretare Doma da i tumačite normu da ona ne može biti tumačena restriktivno na uskraćivanje prava zastupniku da podnosi rezoluciju. I ja sam vrlo korektno predložio.

MARTIN RAGUŽ

Nije to sporno gospodine Sipoviću. Mi ćemo se izjasniti, ovaj dom će se danas izjasniti o uvrštavanju vaše rezolucije u dnevni red ili slanju komisije. Ništa nije sporno. Ne vidim.

MIRSAD SIPOVIĆ

I dopuna tačka dnevnom redu.

MARTIN RAGUŽ

Pa ako zastupnici prihvate onda će biti točka dnevnog reda, ako ne prihvate ići će u komisiju. Znači ne odlučujem ja, nego Dom odlučuje.

MIRSAD SIPOVIĆ

Sada se slažem sa takvim proceduralnim.

MARTIN RAGUŽ

Pa tako je stalno, mislim, to je. Dobro. Ima li još primjedbi?

Zaključujem raspravu o dnevnom redu i po dnevnom redu imamo dva zahtjeva. Znači tu je prvo prijedlog rezolucije gospodina Mirsada Sipovića.

MIRSAD SIPOVIĆ

...da se danas doneše zaključak da se uputi nadležnoj komisiji i da se raspravlja na sljedećoj. Da pomognem samo, ništa drugo.

MARTIN RAGUŽ

Dobro. Ko je za to, molim zastupnike da se pripreme za izjašnjavanje, ko je za to da se rezolucija gospodina Mirsada Sipovića koja vam je dostavljena u pisanoj formi i prema njegovom prijedlogu, a i prema prijedlogu komisije uvrsti u proceduru i uputi nadležnoj komisiji na razmatranje.

Molim zastupnike da se pripreme za glasovanje.

Glasujte sad.

Konstatira da smo sa 20.

Samo da se ponovi ovo glasovanje.

Sa 29 za, 3 suzdržana, bez glasova protiv, prihvatili.

Hoćete da ponovimo glasovanje. Gospođa Komšić zahtjeva da se glasovanje ponovi.

Molim zastupnike da se prirpeme.

Glasujte sad.

Znači isti je rezultat glasovanja, 29 za, 3 suzdržana, bez glasova protiv. Prijedlog ove rezolucije gospodina Sipovića upućuje se nadležnoj komisiji. Kolegij će danas, to će biti moj prijedlog danas utvrditi mjerodavnu komisiju i obavjestiti podnosioca rezolucije i utvrditi rokove u kojima će se voditi rasprava. Hvala lijepo.

Idemo na drugi prijedlog gospodina Filipa Andrića da se u dnevni red uvrsti točka koja bi značila usvajanje zaključka od strane ovog doma koja se odnosi na zahtjev da Vijeće ministara obustavi dalji prijem novih službenika namještenika do konstituiranja vlasti nakon listopadskih izbora.

Molim zastupnike da se pripreme za izjašnjavanje, kao točka dnevnog reda da uđe, jeste.

Glasujte sad.

Konstatiram da je sa 23 glasa za, 13 iz Federacije, 10 iz RS, dovoljnem entitetskom većinom prihvaćen ovaj prijedlog uvrštenja ovog zaključka kojeg je predložio gospodin Filip Andrić u dnevni red.

Zahvaljujem se i time prelazimo na realizaciju dnevnog reda.

Moram ga pročitati zbog stenograma iako je obiman. Molim zastupnike za strpljenje.

1. Zapisnik sa 82. sjednice Predstavničkog doma,
2. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o zahtjevu Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine po članku 104. Poslovnika,
3. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju postizanja sporazuma o Izvješću Ustavnopravne komisije o Prijedlogu okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (predlagatelj zastupnik Momčilo Novaković),
4. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju postizanja sporazuma o Izvješću Ustavnopravne komisije o Prijedlogu zakona o Ustavnom суду Bosne i Hercegovine (predlagatelj zastupnik Momčilo Novaković),
5. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju postizanja sporazuma o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o koncesijama Bosne i Hercegovine (predlagatelj zastupnica Jelina Đurković),
6. Zahtjev zastupnika Jozu Križanoviću, Zlatku Lagumđžije i Selima Bešlagiću za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost po članku 105. Poslovnika (Zakon od 07.07.2006),
7. Zahtjev zastupnika Momčila Novakovića za razmatranje Prijedloga zakona o porezu na dodanu vrijednost po proceduri članka 105. Poslovnika,
8. Zahtjev zastupnika Milorada Živkovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o osnovima sigurnosti i prometa na cestama BiH po proceduri članka 105. Poslovnika,
9. Zahtjev Vijeća ministara BiH za usvajanje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, također po proceduri članka 105. Poslovnika,
10. Zahtjev zastupnika Filipa Andrića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje po članku 105. Poslovnika,
11. Zahtjev Predsjedništva Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o Centralnoj banci po proceduri članka 105,
12. Zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o komunikacijama po proceduri članka 105. Poslovnika,
13. Zahtjev zastupnika Kluba SDS-a za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost po proceduri članka 104. Poslovnika,
14. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o elektroničkom potpisu po žurnom postupku, članak 104. Poslovnika,
15. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara po proceduri članka 104. Poslovnika,
16. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodanu vrijednost, sa Izvješćeem Komisije za finansije i proračun (predlagatelj Vijeće ministara BiH),
17. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – Zakon od 17.05.2006,
18. Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – Zakon od 29.05.2006,
19. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o Državnoj graničnoj službi Bosne i Hercegovine (prvo čitanje),
20. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obavza po osnovu računa stare devizne štednje - prvo čitanje (predlagatelj zastupnik Tihomir Gligorić),

21. Prijedlog zakona o dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagatelj zastupnik Momčilo Novaković,
22. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagatelji zastupnici Milorad Živković i Momčilo Novaković,
23. Prijedlog zakona o Agenciji za informacijsko društvo Bosne i Hercegovine (prvo čitanje),
24. Prijedlog zakona o pravima i dužnostima članova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine – prvo čitanje (predlagatelji – skupina zastupnika),
25. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o administrativnim pristojbama Bosne i Hercegovine, predlagatelj zastupnik Momčilo Novaković,
26. Godišnja platforma o sigurnosno-obavještajnoj politici Bosne i Hercegovine,
27. Godišnje izvješće Visokog sudnog i tužiljskog vijeća za 2005. godinu,
28. Izvješće o izvršenju Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza BiH za 2005. godinu,
29. Izvješće o radu Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine za 2005. godinu,
30. Informacija o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini za 2005. godinu,
31. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o dopuni Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine,
32. Prijedlog zaključka zastupnika Kluba stranke za BiH za osnivanje komisije za ispitivanje stradanja civila na području Općine Prijedor u vremenu 1992-1995.godina,
33. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
  - a) Okvirnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o općim načelima sudjelovanja Bosne i Hercegovine u programima EU,
  - b) Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Austrije o finansijskoj saradnji,
  - c) Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Bugarske o ponovnom vraćanju vlastitih državljana i stranaca čiji je boravak ilegalan i Protokola za provedbu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Bugarske o readmisiji vlastitih državljana i stranaca čiji je boravak ilegalan,
  - d) Sporazuma o donaciji BA 00007 od 10.284.302 eura između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Banke NIO (Nizozemska) i Sporazuma o kreditu od 15.665.700,42 eura – kreditna sredstva Vijećat ministara Bosne i Hercegovine (zastupan od Ministarstva financija i trezora BiH), Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (zastupano od Ministarstva financija) i Vlade Tuzlanskog kantona (zastupani od Ministarstva financija) – osigurana od Banke FORTIS (Nizozemska) – financiranje rekonstrukcije Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla,
  - e) Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Evropske Unije određenim aspektima zračnog prometa,
  - f) Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Kraljevine Jordan o zračnom prometu,
  - g) Odvojenog sporazuma o zamjeni duga između Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW),
  - h) Ugovora o zajmu (Projekat obnove elektrodistribucije) između Bosne i Hercegovine i Evropske banke za obnovu i razvitak,
  - i) Ugovora o financiranju Evropskog fonda za Bosnu i Hercegovinu – Program stambenog kreditiranja i Program malih i srednjih preduzeća između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW),

- j) Kreditnog sporazuma između Bosne i Hercegovine koju predstavlja Ministarstvo finansija i trezora BiH i Banke Austria Credit Anstalt AG-Projekat Općine Grude,
- k) Kreditnog sporazuma – Projekat modernizacije bolnica između Vijeća ministara , Vlade Federacije BiH, Vlade Republike Srpske i Export import banke u Koreji i pod
- l) Sporazuma o kreditu između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Španjolske za kreditiranje nabave nagibnih vlakova za željeznice Federacije Bosne i Hercegovine.

Odlukom Doma kao 34. točka dnevnog reda uvršten je predlog zaključka gospodina Filipa Andrića kojim se nalaže Vijeću ministara Bosne i Hercegovine da odmah obustavi daljnji prijem novih službenika, namještenika u svim ministarstvima do konstituiranja vlasti nakon listopadskih izbora, to je znači 34. točka dnevnog reda. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na realizaciju dnevnog reda, to je prva točka, to je

Ad.1. Zapisnik sa 82. sjednice Predstavničkog doma

MARTIN RAGUŽ

Zapisnik ste dobili. Otvaram raspravu o zapisniku. Gospođa Sopta izvolite.

RUŽA SOPTA

Zahvaljujem na dobroj riječi. Ja bih vas molila, obzirom da je danas skinuta točka dnevnog reda Pitanja i odgovori zastupnika, ja bih vas zamolila da pozovete službu da organizira prikupljanje, pitanja u pisanoj formi, ako je moguće. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Znači svi zastupnici koji danas žele postaviti pitanje u pisanoj formi to mogu i službe će preuzeti ta pitanja. Gospodin Ćeman izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Mala tehnička korekcija u zapisniku. Naime, u formulaciji moga pitanja očito je riječ o rukopisu koji nije bio čitatat. U zadnjoj rečenici u zapisniku стоји kaže: istraživanje na dosadašnjem pristupu bio bi izraz nedomačinskog ponašanja. Zapravo umjesto riječi istraživanje ja sam napisao istrajavanje. Očito je bilo nečitko, pa evo želim da se to i zapisnički konstatuje, mada je sa ovakvim zahtjevom očito poslaničko pitanje otislo dalje, ali nije bitno. Bitno je da se makar ovo registruje.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Mislim da je ova korekcija opravdana. Ima li još intervencija na Zapisnik sa 82. sjednice. Gospodin Sipović izvolite.

MIRSAD SIPOVIĆ

Ja samo načelno. Ja bih zamolio službu, ukoliko poslanik postavi određena pitanja pa ako služba nije joj jasno da formuliše pravo postavljeno pitanje da konsultuje zastupnika jer ne bih sad šire elaborirao ja imam primjedbu na moj, moje pitanje nije ušlo u onoj bitnom sadržinskom dijelom u formi u kojoj je trebalo ući, pa bih zamolio, da ne bih otvaraо raspravu, dosta sam

pričao. Sljedeći put, ukoliko službi nije jasno da pozove poslanika da autorizuje svoje pitanje i da ga prosljedi institucijama. Jer je od toga vrlo bitno odgovor institucija kojima je upućen.

MARTIN RAGUŽ

Dobro. Hvala vam lijepo, ali vi znate da svako pitanje, bez obzira da li se postavlja u usmenoj formi na sjednici Doma, takodjer mora ići u pisanoj formi od strane zastupnika upućeno, pored usmenog i ovaj dio kad se upućuje molim tajnika Doma i službe da osiguraju autorizaciju sa zastupnicima. Ima li još primjedbi na Zapisnik? Nema. Zaključujem raspravu o Zapisniku.

Molim da se izjasnite o Zapisniku sa 82. sjednice Zastupničkog doma.

Glasujte sad.

Jednoglasno su s 30 glasova za prihvatili zapisnik, usvojili zapisnik sa 82.sjednice Zastupničkog doma. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 2. točku dnevnog reda to je,

Ad.2. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi po proceduri članka 104.

MARTIN RAGUŽ

Izvješće o usaglašavanju ste dobili. Postignuta je suglasnost čime izvješćujem Dom i konstatiram da je usvojen zahtjev Vijeća ministara da se Prijedlog ovog zakona razmatra po skraćenoj proceduri članka 104. Poslovnika.

Prelazimo na 3. točku to je,

Ad.3. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju postizanja sporazuma o Izvješću Ustavno-pravne komisije o Prijedlogu okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (predlagatelja zastupnika Momčila Novakovića)

MARTIN RAGUŽ

Izvješće o usaglašavanju ste dobili. Kolegij je postigao suglasnost, te vas izvješćujem da je sukladno Poslovniku Izvješće Ustavno-pravne komisije usvojeno. Time je ovaj prijedlog, pao Prijedlog okvirnog zakona o visokom obrazovanju i završena je procedura u Zastupničkom domu vezano za ovaj zakon.

Prelazimo na 4. točku dnevnog reda, to je

Ad.4. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju postizanja sporazuma o Izvješću Ustavno-pravne komisije o Prijedlogu zakona o Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (predlagatelja zastupnika Momčila Novakovića)

MARTIN RAGUŽ

Dobili ste Izvješće. Ovdje u Kolegij nije postigao suglasnost. Idemo u drugi krug glasovanja o Izvješću Ustavno-pravne komisije jel tako. Molim.

BRANKA TODOROVIĆ

Jeste. Glasamo za, protiv, uzdržan. Odlučuje koji su protiv.

MARTIN RAGUŽ

Znači svi glasuju. Možete glasovati za, protiv, ili suzdržan, a odlučuju glasovi koji su protiv.

Molim zastupnike da se pripreme za glasovanje. Glasujte o Izvješću Komisije.

Glasujte sad. Jeste.

Znači izjašnjavamo se o Izvješću Ustavno-pravne komisije. Imamo zahtjeve da ponovimo glasovanje.

Molim zastupnike da se pripreme.

Glasujte sad.

Znači Izvješće ima opću većinu, nema entitetsku iz Federacije. Mi smo u istoj situaciji jel.

Drugi krug.

Sad idemo u drugi krug izjašnjavanja.

Glasuju samo oni koji su protiv je li.

Molim zastupnike da se pripreme za glasovanje.

Glausjte sad.

Znači imamo 2/3 protiv. Ako vi inzistirate gospodine Blagojeviću, ponovićemo, inzistira. Dobro, imamo zahtjev za ponavljanje glasovanja u drugom krugu. Znači glasuju oni koji su protiv.

Molim zastupnike da se pripreme.

Glasujte sad.

Znači imamo 11 glasova protiv iz entiteta RS. Izvješće Ustavno-pravne komisije nije prihvaćeno.

Po Poslovniku Dom treba zatražiti novo izvješće. Jedino što to mogu reći od nadležne komisije.

Završavamo i ovu četvrtu točku dnevnog reda. Prelazimo na 5., to je

Ad.5. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju postizanja Sporazuma o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o koncesijama BiH, u prvom čitanju, predlagatelj je zastupnica Jelina Đurković

MARTIN RAGUŽ

Dostavljeno vam je izvješće. O suglašavanju Kolegija nema suglasnosti, pa idemo sada u drugi krug glasovanje, pošto je to bilo u prvom čitanju.

Molim zastupnike da se pripreme. U drugom krugu se izjašnjavaju oni koji su protiv. Znači, molim vas glasujte svi o zakonu znači, pa ćemo onda utvrditi stanje.

Molim zastupnike da se pripreme za glasovanje.

Glasujte sad.

Molim zastupnike, ja se stvarno trudim da sve vaše zahtjeve udovoljim, ali ovaj, kad se najavi glasovanje da budete pripravni. Jedino ako tehničkih problema ima u glasovanju onda.

Znači glasujemo o Zakonu o koncesijama BiH, predlagatelj zastupnica Jelina Đurković.

Molim vas da se pripremite.

Glasujte sad.

Znači Zakon ima opću većinu, nema iz Federacije entitetsku i sada idemo u drugi krug glasovanja.

I sada, u drugom krugu glasovanja, glasovi koji su protiv.

Molim zastupnike da se pripreme za glasovanje.

Glasujte sad.

I Zakon je prihvaćen u prvom čitanju, nije bilo 2/3 protiv.

Hoćemo li se izjašnjavati u drugom čitanju? Znači molim, imamo zahtjev da se se Dom očituje, hoćemo li ići u drugo čitanje. Znači sad Dom odlučuje hoćemo li u drugo čitanje.

Molim zastupnike da se pripreme.

Glasujte sad.

Znači sad glasuju samo oni koji su protiv drugog čitanja danas.

Molim zastupnike da se pripreme.

Glasujte sad.

Znači nema 2/3 protiv ni iz jednog entiteta.

Idemo u drugo čitanje. Otvaram raspravu o ovom zakonu u drugom čitanju. Prvo se javila zastupnica Jelina Đurković, nakon nje gospodin Beriz Belkić.

Izvolite, gospodo Đurković.

JELINA ĐURKOVIĆ

Radi se o Zakonu o koncesijama i izmjeni u članu 12. stav 3 Zakona o koncesijama u kome se od prilike zapravo kaže ovo. Prijave, zahtjeve razmatraju se i njima odlučuju najmanje 4 člana komisije od kojih je jedan predstavnik, ne, ne negdje sam to zagubila. Samo malo. Radi se da u postojećem zakonu nema većine kako je definisan stav 3 12. člana, jer se kaže, mogu donositi odluku četiri člana od 7 prisutnih, a ako jedan nije u mogućnosti ili umre, ja ne znam ko je takvu definiciju uvrstio u taj zakon, onda mogu donositi odluku 3 člana. Moj prijedlog izmjene je da odluke donosi 5 članova, kako bi, kad bi se ono ispunilo, ne daj Bože, ostala 4 što je prosta većina.

Dakle, ovdje se radi o tome da svaku odluku mora donijeti prosta većina dakle, 4 člana u odnosu na 7 koji čine komisiju. To je suština moje izmjene. Eto. Ja se nadam da je jasno.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo. Jeste li završili?

JELINA ĐURKOVIĆ

Jeste.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam. Gospodin Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Pa evo, poslije obrazloženja gospođe Đurković, ja sam još čvršćeg ubjedjenja da nije trebalo glasati za ove izmjene i dopune. Ali inače naše opredelenje kad je riječ o Stranci za BiH, prema inicijativama koje idu u pravcu promjena i izmjena Zakona o koncesijama, dakle radi se o izmjenama koje je predložio gospodin Novaković. Mi smo na Ustavnio-pravnoj komisiji raspravljadi o tome i mi smo dobili informacije, odnosno ja sam pribavio informacije da na nivou komisija entitetskih i državne Komisije za koncesije se radi sveobuhvatne izmjene i dopune zakona koje će praktično ovih dana biti već pred Vijećem ministara i mislim da usvajajući ove pojedinačne, parcijalne izmjene i dopune otvorićemo komplikacije u čistoći i harmonizaciji zakona.

Zbog toga, cijeneći naravno sve ove inicijative, zbog toga mi nećemo podržati zakon ni u drugom čitanju. Hvala ljepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Belkiću.

Gospodin Nikola Špirić, izvolite drugi zamjenik predsjedatelja Zastupničkog doma.

NIKOLA ŠPIRIĆ

.. da zapravo ja sam se izjasnio i dado saglasnost recimo za drugu tačku dnevnog reda, gdje Vijeće ministara traži skraćenu proceduru Zakona o carinskoj tarifi, iako sam je pre 3 mjeseca podnio zahtjev i ukoliko usvojimo ovo, to što sam ja podnio više ne vrijedi jer se ne odnosi na isti zakon. Hoću samo da kažem koliko mi brinemo o onome što mi radimo, a tobože dajemo pravo Vijeću ministara.

Ja mislim da je ovaj amandman gospođe Jeline Đurković, tehnički korektan amandman iz razloga što može Komisija za koncesije na državnom nivou da dođe u situaciju da ne može da odlučuje. Dakle, on spriječava samo teoretsku mogućnost da se ne dođe u tu situaciju. Zašto ne poboljšamo zakon? E, samo u tom smislu čekamo Vijeće ministara a mi uočili slabost zakona. Dakle, on ne može biti ni protiv bilo koga u sistemu strukture odlučivanja, i zato vas molim, mislim da ovo je kratka izmjena i zato sam podržao proceduru člana 105. Ne vidim razloga da čekamo Vijeće ministara, da mi ne otklonimo slabost koju poslanik uoči. Eto samo u tom smislu. Hvala vam ljepo, ja ću podržati naravno ovu izmjenu.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo. Imamo gospodina Sipovića, pa gospođu Đurković. Izvolite.

MIRSAD SIPOVIĆ

Pa ja kao čovjek pravnik, apsolutno vidim da je utemeljenje ovakvog prijedloga, mislim da stvarno je nerezonski da budemo protiv ovakvog prijedloga. Mislim, bez obzira suštinu ne dira, samo poboljšava tekst i čak uvodi u pravne standarde, ono što je sasvim normalno koliko on može odlučivati. Mislim, iznosim svoje.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospođa Đurković.

JELINA ĐURKOVIĆ

Hoću da zahvalim gospodinu Sipoviću a da osporim stav gospodina Belkića. Ovdje se zaista radi o vrlo jednostavnoj izmjeni. Radi se o tome da se poštuje princip većine, proste većine i ništa više. Ovo je jako važna komisija. I kako je važno da ovaj demokratski princip većine važi. Eto to je, to je zapravo jedini razlog zašto ovaj amandman podnosim, pardon izmjenu zakona.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo. Riječ je tražio gospodin Šefik Džaferović, prvi zamjenik predsjedatelja Zastupničkog doma, izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane koleginice i kolege, stvar nije baš tako jednostavna kao što na prvi pogled izgleda. U postojećem Zakonu o koncesijama propisan je način odlučivanja i taj način odlučivanja dakle podrazumjeva odgovarajuću vrstu većine.

Ovom izmjenom možemo doći u poziciju da Komisija za koncesije bude blokirana u svom radu jer pazite, predlaže se odredba koja ne stoji ni u jednom poslovniku, ni jednog organa u ovoj državi, koja kaže, ako neki član nije u mogućnosti da vrši dužnost ili umre, u postupku razmatranja postupak odlučivanja se obustavlja do izbora novog člana. Ovaj parlament je mnogo puta bio bez jednog poslanika, bez dva poslanika ali je radio, nismo obustavljali svoj rad dok se ne izabere novi poslanik. Ovo može dovest u blokadu Komisije za koncesije i Klub, molim vas ljepo ja govorim sada slušajte me, ja sam vas slušao, Klub SDA neće podržati ovaj zakon. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo gospodinu, molim vas svi ćete dobivati riječ po redu i ovaj, prva se javila gospođa Đurković. Ja molim zastupnike da kad dobiju riječ, onda ustaju sa svojih klupa a ne prije.

Gospođa Đurković, pa gospodin Sipović, pa gospodin Novaković.

JELINA ĐURKOVIĆ

Evo pročitaću kako glasi tačno izmjena. Prijave i zahtjeve za odobravanje ili ponovno razmatranje, reviziju podnesene Komisiji u skladu sa ovim zakonom razmatra i o njima odlučuje najmanje 5 članova Komisije. Ako neki član nije u mogućnosti da vrši dužnost ili umre u postupku rješavanja, četiri preostala člana Komisije mogu jednoglasno donijeti odluku.

E ovo je taj član gospodine Džaferoviću koji je na dnevnom redu. A taj je, taj nije u proceduri jer je, očito je vama pogrešno dostavljen. A šta ako onaj jedan ne daj Bože? Onda mora ostati, zapravo mora u konačnici biti većina od četiri. Neko je ranije napravio, ja bih najviše voljela da nema ovo da umre ali neko je pametnjaković to već uradio, a ja nisam htjela da previdim ...mogućnost, eto.

MARTIN RAGUŽ

Evo idemo biti malo racionalni. Gospodin Sipović, izvolite.

MIRSAD SIPOVIĆ

Pa evo, koji je bio razlog uvaženi kolega Džaferoviću dopredsjedavajući Doma, da ne prihvativ vašu argumentaciju koja nema utemeljenje ni u zdravoj logici i u pravnoj logici.

Molim vas, izvinite, ja ne prihvatom toliku inferiornost, da ni jedan poslanik ne može pokretati inicijativu za izmjene i dopunjavanje zakona, bilo kojeg zakona i kvaliteta. Mi u ovakvoj situaciji, kad samo nam servira Vijeće ministara, mi apriori moramo prihvati, a kad neki poslanik iz bilo koje političke stranke, ako je dobro nešto, kvalitetno, ja ne mogu ljudski protiv toga, protiv zdrave logike. Izvini, ja ne mogu glasati protiv ovakvo kvalitetno, utemeljenog, zdravog, rezonskog rezona i oko vrlo važnog pitanja u ovoj državi, za građane BiH. I ja moram reagovati, da to ne temelji se na zdravoj logici. I protiv toga, onda ćemo doći, ja sam bio u jednoj vrlo važnoj raspravi, kad sam dokazivao ćemu bi nas dovela logika kada se ne bi ovako zaštito ovaj amandman koji je usvojen u ovome. Izvinite molim vas, i zahvaljujem se mojim uvaženim kolegama poslanicima na podršci koju su većinom, jednoglasno 29, puno im se zahvaljujem, koji su dali da moja rezolucija u interesu ovog parlamenta i ovih građana uđe. I tako ću se i ponašati, podržavam i ponašaću se u duhu stavova zauzetih, moje političke stranke ali ne mogu za nešto što nema zdrave logike.

MARTIN RAGUŽ

Dobro. Hvala ljepo.Gospodin Novaković, imate li vi kakvu još gospodine Novakoviću ovaj?

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem se. Nema ništa. Mislim da je gospoda Đurković pojasnila malo jer čini mi se da smo mi ovaj, nismo imali iste zakone pred sobom, prema onome što je rekao gospodin Džaferović, bar se meni tako činilo. Meni se sasvim logično čini, da od 7 članova Komisije, neka odluka da bi bila donesena, treba za nju biti četiri člana, s obzirom da se radi o davanju koncesija. Znači ne radi se o nekakvim neznačajnim odlukama, nego izuzetno značajnim odlukama i zato ćemo mi u Klubu SDS-a podržati ovaj predlog.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo.Gospodin Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane koleginice i kolege, dakle ja pred sobom imam tekst Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama BiH, kojeg je potpisala uvažena koleginica Jelina Đurković. Zakon je primljen u Parlament BiH 10.03.2006.godine i tekst Zakona ima dva člana. I, prvi sporni član, dakle po mom mišljenju glasi; u Zakonu o koncesijama BiH "Službeni glasnik" broj: 32/02 od u članu 12. stav 3 posljednja rečenica se mijenja i glasi – ovo je prijedlog da budući tekst člana 12. stav 3 glasi – ako neki član nije u mogućnosti da vrši dužnost ili umre u postupku razmatranja, postupak odlučivanja se obustavlja do izbora novog člana, zatvoreni znaci navoda.

Ja samo upozoravam, da je ovo odredba koja se odnosi na procedure odlučivanja u Komisiji i da ovakva vrsta odredbe u procedurama odlučivanja bilo kog organa u ovoj državi do sada ne postoji. I zbog toga je ponavlja, Klub SDA, na jučerašnjoj sjednici donio odluku da ovaj zakon ne podrži i mi smo protiv ovog zakona.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo.Gospoda Đurković. Hajte molim vas, u drugom smo čitanju, znate.

JELINA ĐURKOVIĆ

Zaista se desilo

MARTIN RAGUŽ

Ovdje bi samo mogli raspravljati da ima amandmana

JELINA ĐURKOVIĆ

Zaista se desilo da je prvo pušten u proceduru taj ali sam ga ja povukla prije nego što je zapravo uopšte, molim

MARTIN RAGUŽ

Različiti tekstovi.

JELINA ĐURKOVIĆ

Dakle, različiti tekstovi a ovaj koji sam pročitala ide, to je taj zvanični koji je u proceduri. Prema tome, ovaj što je gospodin Džaferović pročitao, on je povučen. On nije taj koji je u proceduri.

MARTIN RAGUŽ

Istina je gospoda Đurković je službeno tražila povlačenje, odobreno i to je.

JELINA ĐURKOVIĆ

Eto, jesmo li sad razjasnili? E, hvala ljepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Ima li još prijavljenih? Nema. Mi smo u drugom krugu izjašnjavanja o u drugom čitanju, ja, ispričavam se, Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o koncesijama BiH, zastupnice Jeline Đurković. Izjašnjavamo se o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Molim zastupnike neka se pripreme za glasovanje.

Glasujte sad.

Znači ima opću većinu entitetsku iz RS-a, iz Federacije nema.

Dobro u poslovničkom roku treba se Kolegij odrediti o tome postoji li suglasnost ili ne. Prelazimo na sljedeću točku dnevnog reda, to je

Ad.6. Zahtjev zastupnika Joze Križanovića, Zlatka Lagumdžije, Selima Bešlagića za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost, po žurnom postupku, znači članak 105. Poslovnika, Zakon od 7.7.ove godine

MARTIN RAGUŽ

Potsjetit će vas, zastupnici SDP-a, su 7.7. u proceduru dostavili Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o PDV-u, nakon pokušaja u Komisiji za finansije i proračun da

zajedno s predlagateljima objedini sve prijedloge u jedan. Nažalost, nije došlo do kompromisa, pa sada imamo više zakonskih prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona o PDV-u.

Dakle, zastupnici SDP-a su svoje prijedloge objedinili u ovaj zahtjev za razmatranje i usvajanje po proceduri članka 105. Materijal ste dobili.

Otvaram raspravu.

Gospodin Jozo Križanović, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, ja zaista nakon ovog uvoda i nakon prilike u posljednjih godinu dana da u ovom domu u više navrata raspravljamo o pokušaju izmjena i dopuna Zakona o PDV-u, ja vas neću naravno maltretirati ponovnom argumentacijom potrebe izmjene ovog zakona, niti će nam oduzimati vrijeme a onim što smo već ovdje pričali, o svim prednostima i manama ovakvog zakona o porezu na dodatnu vrijednost.

Dozvolite mi samo 4 razloga da kažem koji su nas opredjelili da se ponovno pokušamo sa ovom izmjenom na način po proceduri 105. Prvi je razlog da imamo činjenicu da preko 60 godina u tradiciji BiH imamo jedan izražen senzibilitet, da kažem prema određenoj grupi stanovništva ili problema u BiH. To je zdravlja, to je siromaštvo, to je informiranje, obrazovanje i kultura. To su čini mi se oblasti koje smo uvijek u ovih posljednjih 60 godina imali određen senzibilitet. I to je upravo ta grupa da kažem koja se tretira u prijedlogu o izmjeni i dopuni ovog zakona.

Drugi razlog za ovo jeste činjenica da mi u posljednjih godinu dana, pa nešto i više, dakle od samog donošenja Zakona o PDV-u, imamo stalne inicijative iz ovog doma u pokušaju poboljšanja ovog zakona. Tu imamo kad bi se sabralo jedno 6-7 ili više prijedloga izmjena i dopuna zakona, uključujući čak i prijedlog Vijeća ministara. I, uglavnom se oni vrte od prilike oko iste suštine, što ukazuje na to da iskreno govoreći, većina kolegica i kolega u ovom parlamentu jeste za poboljšanje ovog zakona.

Treći argument, koji nas je opredjelio za ovo jeste Informacija koju smo razmatrali prije mjesec dana o efektima uvođenja PDV-a. Tada smo pored ostalog imali informaciju da imamo neočekivano visoki višak prihoda po osnovu PDV-a i da ova izmjena i dopuna Zakona o PDV-u, koštala bi znatno, znatno manje u odnosu na već sada ostvarene viškove prihoda po osnovu PDV-a.

I četvrti razlog, da ne dužim, jeste pokušaj vraćanja digniteta, samopoštovanja ovom parlamentu.

Vidite, mi u obrazloženju nikad nismo dobili više mišljenja jedne institucije o prijedlogu izmjena i dopuna nekog zakona, kao u pogledu PDV-a. Posljednje mišljenje Uprave za indirektno oporezivanje OHR-a zaista su uvredljive za ovaj parlament. Molim vas, mi imamo upozorenje da bismo izmjenom Zakona o PDV-u mogli dovesti u pitanje ustavnost. Dakle, da bismo mogli ovaj, kao Parlament takvom izmjenom doći na Ustavni sud da se ocijenjuje ustavnost takvog jednog ovaj, donošenja zakona. Pa molim vas, Parlament koji je donio zakon nema pravo da vrši izmjenu tog zakona bez mišljenja jedne institucije jer se Bože moj, poziva nekakav sporazum, nije na nekakav sporazum nego na sporazum pazite, nije na zakon, nije na Ustav, nego na sporazum koji su postigli entiteti. E, to je posebno čime želim završiti ovu priču jer znam da od nje nema ništa. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo. Riječ ima gospodin Vinko Zorić, izvolite.

VINKO ZORIĆ

Pozdravljam kolege i kolegice zastupnice. Naravno da niko ko želi koliko toliko socijalnu pravdu u BiH, ne bi trebao biti protiv ovakvog jednog zakona, ali ja sam mislio da kolega Križanović neće elaborirati sam sadržaj zakona nego potrebu da ide po 105. i ja će se ograničiti samo u tom dijelu zašto ja nisam za 105. Jer ja nisam za ovih 6. Možda i jesam za svih 6 ali djelomično. Za neke jesam potpuno.

Dakle, ja mislim da se merdevine ili skale ili kako se to, ljestve kako se to sve zove, ne mogu napraviti tako da zabijemo 6 čavala na jedno mjesto. Ali kad bi 6 rasporedili na 6 strana, dobili bi 3 skaline. I ja mislim da bi ovaj, i Klub SDP-a i svi drugi koji sebi umisljavaju i svi trebamo dakle popravljati ovaj zakon o PDV-u, trebaju raditi stavku po stavku. Mislim da ćemo ići tako brže nego ovako. Meni je ovo preopširno, pogotovo neke od ovih točaka u smislu evo, pornografije, u smislu umjetnosti. Dakle, treba biti jedna standardizacija koja će to odlučiti ima li pornografskih časopisa u BiH, ili nema.

Dakle, neću sad ulaziti u suštinu. Meni je preopširno ovih 6 točaka da bih se ja odlučio da ovo ide po 105. Kad bi išlo u neku drugu proceduru, ja bih to podržao. I, ovde sam konsultira nabrinu članove kluba, oni isto tako razmišljaju.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospodin Križanović, pa gospođa Majkić, pa gospodin Gligorić, pa gospodin Avdić, pa gospodin Belkić.

JOZO KRIŽANOVIC

Slažem se sa kolegom Zorićem, da sam malo govorio o potrebi ovakve procedure i to sam izostavio iz prostog razloga što sam jednom općom rečenicom rekao da smo zaista jako puno o ovome pričali. Pričamo godinu dana. Mislim da je dosta toga već izreferencirano iseletirano i smatrali smo da je ovo jedan nužni minimum koji ima potpuno finansijsko pokriće u sadašnjoj situaciji. Evo to je bio razlog za proceduru 105. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Gospodja Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ

Pa, poštovane kolege i koleginice. Poštovani predsjedavajući.

Ja bih htjela reći nekoliko riječi zbog i navesti u stvari razlog zbog čega je i Komisiji samo veoma teško bilo da doneše bilo kakvu odluku kad su u pitanju svi ovi predlozi. I danas mislim da zaista nije racionalno razgovarati na temu da se ovoliko znači šest, dakle šest grupa proizvoda i usluga u skladu sa stavom 105. i da mislim da ne bi imalo smisla ovako donijeti ovaku odluku zato što ne znamo najvažnije. Ne znamo koliko to košta.

Osloboditi proizvode usluga koje koriste narodne kuhinje u pružanju svojih usluga je nemušta formulacija. Ja znam da treba osloboditi narodne kuhinje dijela obaveza iz ovoga, ali u

ovakvoj nemuštoj formulaciji proizvodi i usluge koje koriste narodne kuhinje potrebno je mnogo preciznije specificirati nego navesti ovako. Ko zna ko bi se sve mogao u ovome pronaći.

To je jedan razlog. Drugi, velika skala učila koje pod tačkom 6. takođe je prevelika i ne znam da li je moguće da to samo sve košta 80 miliona. I na kraju što je naj, za mene najteži slučaj je da, ipak, moramo sačekati, bez obzira koliko nam se nedopalo, to nedopadalo jer smo mi donijeli takvu odluku da moramo sačekati odluku Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje koja je jedina odgovorna i meritorna da kaže da li je to uredu ili nije. U protivnom, molim vas, u protivnom ja kao poslanik koji dolazi iz Republike Srpske nemam pravo da glasam protiv vlastitog budžeta. Nemam pravo da glasam na kraju ni protiv budžeta koji smo mi donijeli ovdje. Ovakvim stavom jednim bi sve to doveli u pitanje. Za bilo kakav stav kad je u pitanju PDV potrebno nam je mnogo više analize, mnogo više ozbiljnosti i na kraju da znamo koliki su stvarni efekti uvođenja PDV. Do tada mislim da nema smisla pričati ni jednom od ovih predloženih zakona u članu 105. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospodin Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući.

Dame i gospodo. Ja želim dati podršku svojim kolegama gospodinu Križanoviću, Bešlagiću i Lagumđžiji i mislim da je licemjerno ovdje govoriti o tome da mi ne znamo ili nismo u stanju sada prihvatići, zato što o ovome tačno pričamo godinu dana i potpuno nam je jasno, ali nam je jasno da ne želimo da pomognemo građanima Bosne i Hercegovine. Posebno kad želim da naglasim saopštenje ili riječi iz OHR-a. Puna su im usta građana Bosne i Hercegovine, a sve čine da je teže građanima Bosne i Hercegovine.

Kažu po prvi puta mi imamo sredstva, višak sredstava po ovom osnovu prikupljanja PDV-a. Kako smo došli do tih sredstava? Milijardu ipo smo svukli sa te sirotinje. I došli smo sad u situaciju da se time hvalimo. I još kažu mi smo spriječili sivu ekonomiju. Ma niste, oduzmite ono što ste uzeli od sirotinje, jer ja za ovaj zakon nisam glasao, pa ćete vidjeti da siva ekonomija i dalje buja i da apsolutno ništa nije spriječeno u tom. Šta radi u OHR antikorupcioni tim? Pa kome oni onda prodavaju neku maglu stalno pričajući o brizi za građane? Daj ljudi hoćemo li u biti stvarno faktor u ovoj zemlji? Hoćemo li pomoći našim građanima? Daj da oslobodimo, pa ni kralj Kraljevina Jugoslavija nije oporezivala na način kako mi to sada vršimo u demokratskoj i u 21. vijeku. Pa bila je domokratska, slažem se i Kraljevina, nisam baš za nju, ali bila je domokratska u odnosu na sadašnju Bosnu i Hercegovinu pod patronatom OHR-a. I daj ljudi da se jednom osvjestimo i Hrvatska i Srbija bez tog OHR-a na svu sreću jača im ekonomija, riješili su, evo gledam ove ljudi i staru deviznu štednju, i to su riješili bez OHR-a.

Ovdje imamo međunarodnu pamet a sve nam je gore ljudi. I sve bjednije ljudi žive u ovoj državi. Daj da ovo podržimo, daj da uredimo nešto korisno. Poslije ovoga ljudi ja vam kažem, nastaje narodno veselje, reče ovo je Narodni parlament. Hurtić udaraj se ti po čelu, ja znam ovaj vlast je nemilosrdna, vlasti je svejedno. Bio sam sa nekim iz vlasti i međunarodne zajednice, pa kad sam govorio ljudi umiru ljudi oni su rekli pa šta ima veze što umiru ljudi. E takvi ste vi. Vama je svejedno sve u ovoj državi ali nije svejedno poštenom poslaniku. I zato vas molim da podržimo ovo, ovi ljudi rade, kad veće neće da radi izvršna vlast jer ona je nenačorna to je normalna stvar. Daj da podržimo ove svoje kolege. Jeste primjetili danas, sve su izmjene i dopune ili predloži zakona od poslanika. Mi smo postali Vladad BiH. Preuzeli smo njihov posao zato što oni to ne rade. I zato vas molim da prihvativimo proceduru po članu 105. i da danas uradimo nešto

korisno bez ikakvih pretenzija u smislu da će to biti politički marketing za recimo SDP. Neće biti za njih to nikakav marketing. To je jedno ljudsko nastojanje i kad podržimo biće to ustvari naša jedna, jedan izraz potrebe da pomognemo građanima.

I mislim da zasita toliko toga smo rekli, toliko nam govore da je Uprava za indirektno oporezivanje više tijelo od Parlamenta, pa da to više stvar neukusa. Iz OHR-a govore da je jedan niži organ jer je to po zakonu. Prenos nadležnosti sad se bore. Pa kad treba od one jadne Republike Srpske iz OHR-a da izvuku, izvukoše sve živo kroz prenos nadležnosti. Ubiše one političare u Banja Luci. A kad im je sad braniti 2 milijarde, i to ne znaju kud će sa njima, a znaju, treba MMF-u i Svjetskoj banci dati kredit, pa se zato zalažu gospoda iz OHR-a. Pa nema to ljudi smisla. Evo ja vas molim, mislite o ovome kako god hoćete. Mogu vas iritirati, mogu vas sve, ali daj da jednom budemo poslanici i da odlučimo sa svojom pameću ne gledajući ni lidere, nikog sa strane. Uzmimo sudbinu u svoje ruke. Glasajmo za ovo da bude po članu 105. I vidjećete da nećemo pogriješiti. Sve što su nas nagovorali, ova međunarodna pamet, sve je lošije i sve je gore u ovoj državi. Evo imamo dvije danas pozicije. U staroj deviznoj štednji imamo ovo, uradite, pa ćete vidjeti šta će vam reći građani. Pa valjda smo mi zbog građana ovde ne zbog OHR-a. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo. Gospodin Avdić. Neka se pripremi gospodin Belkić.

SEAD AVDIĆ

Replika.

MARTIN RAGUŽ

Replika gospoda Milićević. Nisam video.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući.

Poštovane koleginice i kolege, ja sam ustvari htjela da intervenišem, da ne pričamo o OHR-u. Mi danas pričamo o PDV-u. Mislim, pričamo o porezu na dodatu vrijednost, o zakonu koji smo mi donijeli, i pričamo o prijedlogu izmjena i dopune zakona. Svako iznosi svoj stav. Mi smo pokušali na Komisiji, ja vas moram potsjetiti po vašem zaključku, da dođemo do jedinstvenog rešenja. Tu su političke stranke pokazale ustvari nedostatak želje da se ide u priču o PDV-u, svako sa svojim razlozima i ja poštujem ovo što je Socijaldemokratska partija predložila. Ali držimo se te teme. Nemojmo sad ovdje jadit se jedni drugim kako bi, ali ne znam, ne smijemo ili ne možemo zbog tog i zbog tog. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Krivi navod. Gospodin Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Pa krivi navod u smislu ovaj, prozivke da neko štiti OHR. Ali ako mi gospodo i ja zajedno sa vama dobijem pismo iz OHR-a i drži nam se lekcija vezano za PDV, lekcija najnevjerovatnija, onda u tom slučaju moram da kažem, imamo li mi hrabrosti da odlučujemo ili će biti baš po ovim, ja znam da će biti baš po ovom pismu ali ja ne pripadam tom miljeu da razmišljam na način da mi neko sa strane napiše nešto i da ja budem poslušnik. Eh, to mi ne pada napamet. Pa nađite pismo, pročitajte u kojem kaže kako nam drže lekcije. Evo zbog toga sam ja pomenuo OHR.

MARTIN RAGUŽ

Dobro, hvala vam ljepo. Molim vas dajte da budemo konstruktivni.
Gospođa Milićević, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Gospodine Gligoriću, naš dom je pokazao da ima hrabrosti, kad smo bili usvojili dvije stope. A ko i kad je kome nestalo hrabrosti, to se može vidjeti iz listinga.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo.Znači, replika, hajde.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Govorim, samo malo da nebi bilo dileme, svi ovi koji govore, ili drže lekcije da znaju da sam kao poslanik glasao mnogo toga protiv i protiv ovoga o čemu pričamo o PDV-u. Uvijek sam bio na strani da treba imati dvije stope, da mora biti oslobođajuća i nisam glasao za taj zakon. Da ne bi bilo dileme jer moja koleginica reče, možemo vidjeti listing jer u listingu bi našli Gligorića koji je možda nešto, ja uvijek govorim, e dobro, draga mi je da to nisi rekla. Zato što ja uvijek isto govorim, uvijek razmišljam i isto odlučujem.

MARTIN RAGUŽ

Kad je u pitanju listing, dajte molim vas da idemo raditi. Hajte. Dobro. Hvala vam ljepo.
Gospodin Sead Avdić.

SEAD AVDIĆ

Hvala gospodine predsjedadvajući.

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, ja blanko potpisujem to što moje kolege govore sa aspekta izgradnje socijalne države i misije socijalne politike u BiH. Činjenica je izvrsni organi nemaju taj socijalni senzibilitet i da jednostavno nisu obavili svoj dio poslova koji je Parlament, odnosno Predstavnički dom posebno dao u nadležnost i obavezu Vijeću ministara. Nešto se radi ali to je nedovoljno i nedostatno.

Mislim dad najbolji put da uništimo ovu stratešku, ja bih rekao fiskalnu reformu, jeste da otvorimo Pandorinu kutiju i da jednostavno svi mi ovde povlađujući ili recimo vodeći predizbornu kampanju, predložimo izmjene i dopune Zakona o PDV-u i na taj način jednostavno riješavamo socijalna pitanja u BiH. To je totalno pogrešan put. Najbolji način da uništimo ovu reformu, jeste desetak amandmana i ta reforma je gotova. .... reforme više ništa nema.

Druga stvar je floskula. Nema viška para ljudi. Novci su ubrani i ko sa tim pokušava manipulirati? Nama viška novaca zato što se novac mora vratiti ljudi, tek počinje od juna mjeseca 2006.godine. Niste upoznati sa tim? Znači, novac se vraća, jednostavno onome ko je uvlačio PDV shodno našem zakonu.

Pod tri, iako smo donijeli zakon, mi nemamo pravo se odreći naših nadležnosti. Šta to znači? Ne može agencija ili Upravno odbor PDV-a onemogućiti donošenje odluke u Parlamentu BiH. Tu smo mi u pravu. I ovo što tumači OHR, ja mislim da nema pravo. Znači nema pravo Upravni odbor za indirektno oporezivanje, znači Upravi za indirektno oporezivanje onemogućiti

bilo koju odluku Parlamenta. Mi nismo ni imali pravo prenijeti tu nadležnost na Upravu za indirektno oporezivanje. Nismo imali. Nismo imali pravo. Okej, ali nismo imali pravo. To znači, e ja vas molim, znači nas ne ograničava, mi možemo svojom slobodnom voljom puno toga donijeti jednostavno i tumačiti i stati iza svoje odluke. Ali, još jedanputa ponavljam, stvarno ponavljam još jedanputa, mjerama carinske politike, mjerama promjene PDV-a, mjerama promjene i drugih fiskalnih zakona uticati i voditi socijalnu politiku je krajnje neuputno i ni jedna to država ne radi. Prošlo je tek svega 6 mjeseci i efekte PDV-a još nismo u cijelosti sagledali. Istina da socijalna politika ne funkcioniра. Socijalni programi koje smo zacrtali ne funkcioniраju, samo dijelom daju odgovore.

Ali još jedanputa plediram, stvarno imamo danas tri zakona o promjeni PDV-a. Dva po članu 105. jedan po članu 104. I ja stojim iza toga, neka podnosioci stvarno dobro kritički dobro razmisle, najbolji način da se uništiti ova reforma jeste da jednostavno idemo na desetine amandmana i da uništimo ovaj Zakon o PDV-u. I to je najbolji put. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo. Idemo Belkić. Krivi navod gospodin Bešlagić, izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja bih želio da pozdravim predsjedavajuće, kolege i koleginice i dad kažem gospodinu Seadu Avdiću, ovo nije nikakva propaganda. Ovo je borba SDP-a od donošenja PDV-a. Izvinite, mi smo i u razgovorima koje smo imali sa našim, s vama, vi ste uvijek davali na hodniku podršku. Kad dođe ovde, onda ste protiv. I nek ste protiv. To je vaše pravo. Mi smo zbog toga dali ponovo prijedlog. Prošli put smo se dogovorili da povlačimo sve predloge a da ćemo ići sa ova tri predloga. I to je bilo ovde prihvaćeno jer tako to ide. Ja nemam ništa protiv, nemojte mi držati predadvanje o tome šta smo mi htjeli.

Zašto to govorim? Govorim iz jednog prostog razloga. Molim vas, rečeno je da se vraćaju sredstva. Da li su naši građani dobili od tih sredstava i onih 10 maraka? Pa blokirano već mjesec i po dana. Ne mogu da se vrate novci zato što nije dogovoren da li je 32 ili je ne znam 31,5. Pa gdje je ta ozbiljnost i Ministarskog vijeća i Vijeća za indirektno oporezivanje i svih drugih. Jednostavno, samo smo mi krivi ovdje koji sjedimo. Ja to neću prihvatići iz prostog razloga što je rad i tog Upravnog odbora i te Direkcije za indirektno oporezivanje totalno neozbiljna, sa Ministarskim vijećem pokazuje da ne misli o našim građanima. I zbog toga mi neprekidno radimo s ovim stvarima i ići ćemo dotle dokle god bude ovde raspravljanje kao Parlament, za zaštitu građana. Ne zbog toga da bismo propagirali nešto, nego zbog toga da se oni uozbilje i da naprave socijalne programe koji bi trebali da budu element rada ovog ministarstva.

Prema tome, nema nikakve propagande. Ako neko nešto ne radi, ja moram uticati da se to mijenja. Ja se izvinjavam gospodine Avdiću, to nije propaganda.

MARTIN RAGUŽ

Je li isto krivi navod? Prvo je bio gospodin Avdić, jer se na njega odnosilo pa gospodin Milorad Živković. Krivi navod, molim vas,

SEAD AVDIĆ

Apsolutno nije istina da sam ja u bilo koji kuluarima i na hodnicima davao podršku ovim promašenim projektima SDP-a. Promašenim projektima, što znači još jedanputa ponavljam, znači nije istina ta tvrdnja.

Druga stvar, ovo je vrhunac demagogije o čemu kolega Bešlagić govori. Vrhunac demagogije.

I treće, ovo je tačno predizborna kampanja SDP-a i nemojte da se lažemtu tu. Predizborna kampanja koja jednostavno ruši Zakon o PDV-u. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Milorad Živković, pa je li replika?

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo,

MARTIN RAGUŽ

Molim vas gospodine Avdiću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Jednom dijelu ovaj, krivi navod, međutim u ovom većem dijelu gospodin Bešlagić je tačno rekao. Ja hoću da ga podržim u vezi toga, da stvarno Vijeće ministara ne valja, da Uprava za indirektno oporezivanje i odbranu ne valja i da to zajedno promijenimo na ovim izborima i da onda promijenimo i ovu stopu kako bi mogli da radimo a ne na mjesec dana prije izbora da ustupamo ovim drugim koji hoće da naprave štedu zato što do sada nisu to mogli da uradimo. A vi znate da ima godinu i nešto dana da smo mi svaki put i kada je zakon bio ovde podržavali da budu dvije stope ali sad praviti na mjesec dadna prije izbora .. nekom drugom, hajmo to zajedno u oktobru uraditi. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Ispravak krivog navoda. Gospodin križanović. Je li navod ili je bila rasprasva?

JOZO KRIŽANOVIĆ

Ne, samo krivi navod zaista. Ili neka replika, ja ne znam šta je motiviralo kolegu Avdića da SDP-u inputira ovo kao predizbornu kampanju. Vidite nama se može to, nama je predizborna, to inputirano kad smo p rije 1,5 dana govorili o manama ovakvog Zakona o PDV-u, kad smo se zalagali za diferenciranu stopu itd. I ostali smo dosljedni u tome. Zašto se nama, ... program koji nastojimo kroz legalne institucije da ostvarujemo. Tu smo prepoznatljivi, kad je u pitanju kriminal, kad je u pitanju siromaštvo. To ništa nije kolega Avdiću novo, što ste mogli danas čuti i što ste mogli čuti na početku mandata, ništa to novo nije. To bi trebali da se razumijemo. Nema zaista razloga da se s te pozicije, da je ovo predizborna kampanja odbija jedan legitiman prijedlog. Vi možete biti protiv toga, to je vaše pravo ali ne sa takvom argumentacijom.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo. Ispravak netočnog navoda, gospodin Hazim Felić, izvolite.

HAZIM FELIĆ

Ja želim samo da gospodinu Bešlagiću ovaj, krivi navod da ispravim. Suština Zakona o PDV-u je izgleda nepoznata gospodinu Bešlagiću jer povrat novca poreskim obveznicima nema nikakve, apsolutno nikakve veze sa isplatama po socijalnim programima koji trebaju entitetske vlade da rade. Hvala ljepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo. Poslovnička intervencija. Gospodin Zorić, izvolite.

VINKO ZORIĆ

Ja bih samo zamolio kratko, ono što sam zamolio i na početku da raspravljamo o zahtjevu. Ništa drugo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo. Prelazimo na raspravu o zahtjevu. To je gospodin Belkić sada na redu.

BERIZ BELKIĆ

Evo, hvala ljepo da, ja sam bio strpljiv i čekao. Dakle kad je riječ o našoj poziciji, mi smo praktično u kontinuitetu i podržavali i sami inicirali određene promjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost, naročito u onim segmentima za koje smo cijenili da su socijalne naravi, da bi olakšale teret nameta koji su evidentni građanima. Međutim, nakon ovih posljednjih događanja i pokušaja na komisijama da sublimiramo sve inicijative itd. dakle, neuspješnih pokušaja, mi nećemo više ničiji pojedinačni zahtjev po članu 105. podržati iz sljedećeg razloga; ova inicijativa ne obuhvata hljeb, mlijeko, ulje, smanjenje stope mi ne bi podržali, član 72. doduše on je još uvijek u nekoj proceduri, stočna hrana, mladi ljudi, oslobađanje od poreza na prvu kupovinu itd. Dakle, mi ovaj put nećemo podržati proceduru po članu 105.

Što se tiče promjena na ovim predmetima, apsolutno smo za ali ne po članu 105. iz razloga koji sam maločas rekao. Dakle, na način tretiramo, mi ćemo danas čak imati jedan dio. Jedan je dio negdje u nekim procedurama, tako da praktično bi bilo neprincipjelno podržavati jedan dio zahtjeva u odnosu na ostale. Hvala ljepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Belkiću. Gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Hvala ljepo.

Ja ću uvažiti svog kolegu Zorića i pričaću isključivo znači o zahtjevu za član 105. odnosno iznjeću stav, s obzirom da mi imamo i prijedlog zakona, kasnije ovaj, zahtjev za član 104. a i poslije ovoga jedan drugi predlog. Kratko ću reći razloge zbog čega mi nećemo podržati član 105. Samo zato što mi mislimo da treba biti više stavki nego i što ovde ima, a što smo predložili svojim zakonom i što smatramo da amandmanima možemo popraviti. To je jedini razlog zbog čega mi nećemo podržati član 105. ali ćemo kad bude rasprava o ovom zakonu o ovoj problematici sigurno znači dati svoj doprinos u smislu prihvatanja ovih ali i proširenja sadašnjeg još nekim stavkama. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo.

Gospodin Bešlagić, vi ste tražili riječ ili ste iskoristili? Dobro. Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da se pripreme za izjašnjavanje o zahtjevu da se ovaj prijedlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dodadnu vrijednost, gospodina Križanovića, Lagumđije i Bešlagića razmotri po članku 105.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Znači, 4 za, 24 protiv, 2 suzdržana.

Zahtjev nije prihvaćen. Ovaj prijedlog zakona ide u redovitu proceduru.

Prelazimo na 7. točku dnevnog reda,

Ad.7. Zahtjev zastupnika omčila Novakovića za razmatranje Prijedloga Zakona o porezu na dodanu vrijednost, također po članku 105. odgođeno sa 81.sjednice Doma

MARTIN RAGUŽ

Primili smo ovaj zahtjev, Prijedlog zakona 15.05. znači traži se procedura članka 105.

Otvaram raspravu. Čuli smo već dosta argumenata o ovome.

Gospodin Novaković, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, mislim da o ovome nismo čuli ovaj, uopšte argumenata nego smo čuli argumenata o zakonu koji tretira dvije stope, odnosno više stopa. Ovdje se radi o jednom pokušaju da na neka traženja mogućih, znači na neki od mogućih načina smanjimo pritisak koji evidentno jeste sada na običnim građanima i ako hoćete i na ono malo privrede koja u ovoj zemlji trenutno živi.

Naime, nekoliko puta je i nekoliko pokušaja je bilo da se ide sa više stopa i evidentno je da vrlo teško ćemo tu dobiti podršku i Uprave za indirektno oporezivanje i svih drugih. Ali, moje razmišljanje je bilo da ako već ne možemo na takav način, a čuo sam više puta i na ovom mjestu, da imamo iznenađujuće dobre rezultate, kad se radi o prikupljanju prihoda, pa da imamo višak prihoda, pa više nego što smo mislili itd., i ako je to već tako onda je to vjerovatno rezultat između ostalog i definisanog nivoa stope 17%.

Dakle, jedan od mogućih načina da smanjimo opterećenje jeste da smanjimo stopu s obzirom da socijalnim programima to nismo uspjeli. Zbog toga jeste ovaj prijedlog da se ide na smanjenje stope sa 17 na 14% i u smislu je jedini ovakav zakon koji je u proceduri. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo. Otvaram raspravu. Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ

Za poštovanje je razmišljati o osmanjenju poreske stope kao što je gospodin Novaković rekao, pod uslovom da prije toga smo napravili neku analizu koja govori da bi poreska stopa trebala da bude 13 ili 12%. Ja se sad pitam zašto 14%? Koji argument da je 14 a ne 13? Dakle, predlog je onako došao bez ikakve podloge u analitici.

S obzirom da su mnogi elementi PDV-a u vezi sa pitanjima o funkcijanju države, i da je greška zaista gospodina Hurtića koji je rekao u jednom momentu da su rezultati implementacije PDV-a na osnovu samo neka 3 mjeseca analize takvi da su izuzetno velike rezerve novca koje stoje, a da se sad svi stručnjaci iz te oblasti i iz Međunarodnog monetarnog fonda i onih ljudi koji se bave ovom materijom, kažu da je to po prilično olako data ocjena i da ustvari pitanje povrata po članu 72. će odnijeti dobar dio tih prihoda. Onda zaista ja pitam da li bi bilo normalno donijeti takvu odluku u ovom momentu kad ne znamo kakvi su stvarni rezultati. Da li je to narušavanje redad u reformi poreske politike, ako donešemo na prečac odluku da je to 14, a ja pitam zašto nije 13?

Dakle, mislim da i ovaj zakon treba, predlog zakona treba da ide u istu proceduru, da dobije iste saglasnosti i smatram da ne treba prihvati proceduru po članu 105.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Je li replika? Replika, gospodin Novaković, pa nakon toga ide Gligorić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Koleginice Majkić, 13 je nesretan broj pa ga zato nisam izabrao. Možda bih ga izabrao da nije nesretan, ali je nesretan pa onda sam se odlučio za 14. Bilo bi fino da ste vi predložili neki drugi broj sa argumentima i ovaj, i dobro izračunato matematikom i onda bih ja razmišljaо da li bih podržao ili ne. Tad bih ja razumio i vašu diskusiju kao iskrenu i dobronamjernu diskusiju danas ovdje i ja bih zaista vaše opravdanje zbog čega nećete podržati shvatio upravo na takav način.

Treba biti iskren pa reći da se ovdje ne radi o ciframa. Nebitno je je li 14, 17, 13, 12, nebitno je 2 stope 3 stope. Ovdje je faktor opredjeljivanja ko gazduje sa prarama. Ko je taj ko kontroliše budžete? A da je to tako, govori primjer SNSD-a koji je bio zagovornik dvije stope dok nije kontrolisao budžet RS a sad je zagovornik jedne stope jer kontroliše budžet. I to je istina, i to je u redu. Ja to ne zamjeram, ali hajte da kažemo iskreno ovdje da je to tako. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Replika, gospođa Majkić, ivzolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

Poštovani gospodine Novakoviću, do jučer ste se veoma borili da se ništa ne promijeni jer ste bili na vlasti i meni je jasna vaša uloga u tome ali da ni jedan argument ne ponudite da ne kažete da bilo kakav racionalan izvještaj vam treba da biste donijeli odluku je li 13 ili 14% odnomo zašto nije 15% koliko je minimalna stopa po zakonu u EU, ili prijedlog mnogih meritornih institucija koje su bile na sjednici Komisiji za finansije i budžet onda bih ja shvatila i vaš prijedlog kao dobre namjere. Nemojte da se pozivate na rušenje onoga na čemu ste do jučer sami insistirali i vaša naknadna pamet ovde nešto znači.

MARTIN RAGUŽ

Dobro. Ja mislim da možemo, samo mlj.... stalna, jeste gospodine Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ne, ne ja nemam običaj zaista ovako, kolege znaju da diskutujem. Moram reći da prvo, ne radi se ni o kakvoj naknadnoj pameti. Oni koji sjede, a mi svi sjedimo ovde, dobro znate da smo mi rekli da do aprila mjeseca Klub SDS-a neće ulaziti u izmjeni dopune Zakona o PDV-u dok ne dobijemo prve efekte i dok ne vidimo hoće li socijalni programi biti primjenjeni ili ne. Pošto smo dobili dobra uvjeravanja da niko nema nikakve socijalne programe na nivoima entiteta, ni da nikakve pare se ne usisavaju običnim građanima, kako bi se smanjili negativni efekti PDV-a, govorim o negativnim efektima PDV-a, onda smo se mi odlučili na korak na koji smo se odlučili. Dakle nema nikakve naknadne pameti što se toga tiče.

Što se tiče cifre 14 ili 15. Ja sam se naravno šali sa onih 13. Ja sam a i vi pročitali u medijima iz ozbiljnih rasprava ljudi koji odlučuju o prijedlozima ovoga, da bi bila moguća cifra odnosno stopa PDV-a od 15%. To je bilo u svim medijima. Ali se tada govorio o jednoj cifri viška prihoda. Kasnije, ovdje u izvještaju smo mi dobili veću cifru, ja sam pitao i tada otkud višak prihoda. Mislim da nema viška prihoda. Ja mislim da nema viška prihoda. Ja mislim da neko uzima pare i drži na računu i zato ih nema u opštinama i zato danas ih nema, isisani su iz privrede i zato danas opštine grcaju i ne mogu da isplaćuju račune za struju, dok mi pričamo o višku para. O milijardama nekim ili stotinama miliona viška para. Dakle, nema nikakve ni naknadne pameti a ni napamet izabrane cifre nego procjena ako je 15 za jedan nivo viška sredstava a za veći nivo je onda, valjda, meni logično da bude ovaj procenat niže. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala, gospodin Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Zahvaljujem.

Dame i gospodo, gospodine predsjedavajući. Naš klub će podržati i ovu inicijativu gospodina Momčila Novakovića da po članu 105. po hitnoj proceduri idemo sa njihovim prijedlogom, zato što treba podržati sve ono što može da da neki boljitet našim građanima, iako i dalje mi nećemo odustajati od toga da imamo i dvije stope opet i kad bi usvojili i ovih 15 odnosno 14 po vašem prijedlogu.

Ali ovdje bi bilo dobro da ovo prihvativimo, a drugo zašto iz Savjeta ministara nikog nema da nam da, što ukazuje i gospođa Majkić, vezano za ovu analizu. Rekli su nam 17% da je to idealno i da su to na osnovu Hurtićevih nekih analiza. Pa onda na kraju sada i oni koji su nalogodavci njemu i Terziću su rekli može 15%. Saće oni odmah braniti 15%. Zato smatram da je gospodin Novaković u pravu i da ono što kaže, jednom, gospodin Lagumđija treba na računarima ljudi raditi određene analize a ne na metli, tako da na ovaj način zaista se s tim slažem, jer sve što smo do sada dobili to je baš tako, mimo logike, mimo računara, mimo nekih standarda, nego jednostavno imamo sada, ponovo se vi sada držite za glavu gospodine Hurtiću, ali da Vam kažem, pa zamislite reći u jednoj državi 17% i kasnije kažete 15%. Pa naspete svi rezervoar goriva i platite 17 maraka na PDV i tako vam je na hljeb i sve po redu.

A ljudi imate li vi u ovoj zemlji odgovornosti za nešto da uradite, da ste uzeli nekome više. Ono aj nek se nađe milijarda više. Pa od koga ste to uzeli? Zato vas molim da ovo treba podržati i da ne prođe kao sa SDP-ovim prijedlogom od nemila do nedraga. Svi znamo da su ljudi u pravu

ali nemamo hrabrosti da ih podržimo. Pa ako je to predložio SDP, evo sad ču reći s njima se ništa ne slažem u životu, ali ako je njihov prijedlog pametan daj da prihvatom u Parlamentu pametne prijedloga ma od koga god dođe bitno je da je pametan. U ovom slučaju to je njihov prijedlog i jeste pametan. A u ovom slučaju i SDS-a koji su najveći moji politički protivnici. Ali Momo dobro ste ovo uradili i zato ču podržati. Treba biti realan čovjek, ne mogu ja da politički mrzim ljudi zato što imam drugu političku opciju, ako su oni u pravu i nešto pametno predlažu. Samo u ovom Parlamentu nema takve logike i razmišljanja. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Sipović. Replika je li? Nije bila, prije je bio gospodin Sipović, pa gospodin, imam redoslijed prijavljenih, pa gospodin Živković.

MIRSAD SIPOVIĆ

Ja neću puno o ovoj problematici pošto sam i član Ustavno-pravne komisije, ovaj Komisije za finansije i budžet gdje smo raspravljali od strane Kolegija kada je bila rasprava o više amandmana, odnosno izmjena pa da se pokuša na toj Komisiji da razriješi da se ide prema Domu, da li postoji potreba i svrha ili mogućnost izmena Zakona o PDV u ovom periodu.

Samo sam htio reći kad se bila rasprava vodila puno o PDV i efektima PDV-a. Ja sam uvijek izražavao svoj stav da sam dao podršku Vladi i da ide ta reforma našeg fiskalnog sustava ka jačanju centralnih institucija. Ovdje imamo mi jednu, zaboravljamo, imamo zaborav, olako kada dođu međunarodni faktori institucije da idemo ka Evropi potpisujemo sve različite direktive. I onda kad dodju međunarodni čimbenici onda pred nas stave to, ako hoćete u Evropu morate ispunjavati te i te kriterije. U tom kontekstu sam uvijek bio zagovarao da jedan sustav koji je PDV-a dao određene efekte jačanja centralnih organa vlasti i institucija da ide. Ali, ne mogu kao čovjek nikako da shvatim da je jedan službenik, ali neću sad ga imenovati, kad sam ja dao deset svojih prijedloga ovdje PDV-u, Vladi, Vijeću ministara, Ministarskom vijeću, rekao je za 10. Ni jedan od tih 10 prijedloga koji bi amortizovali negativne efekte PDV-a na građane, socijalni standard i ovo, nije, niti se realizuje, niti ima socijalnih programa niti drugih tzv. pomoćne legislative koja će realizovati Vijeće ministara.

I ja mislim u suštini da Vijeće ministara sa ovakvim inertnim odnosnom, neiznalaženja modusa da se napravi neki oduvni ventil za socijalne kategorije i opterećenje privrede i svih tih faktora, upravo izaziva odijoznost građana ili ovoga stvara neraspoloženje na ovaj zakon koji može u svojim elementima globalnim imati dobre ali ja moram kao poslanik da uputim kritiku da Vijeće ministara uporno se drži svog stava i brani, uz pomoć normalno međunarodne zajednice, i znamo mi zbog čega treba ovaj projekat da ostane, integracija Evrope, ali zašto trpiti ovakve kritite od poslanika i ovakve primjedbe kad se može naći neki drugi pomoćni mehanizmi da se smanje neki efekti.

Ja kao čovjek znam ozbiljnost i zrelost zbog čega ne mogu u ovoj fazi podržavati određene promjene PDV-a ali zato javno moram da uputim kritiku kao poslanik pa da se Vijeće ministara ili bilo koje institucije koje realizuju ovo, kao pomoćni mehanizme ništa nisu adekvatno uradili pa da bi olakšali i ovim poslanicima koji bi branili stavove da recimo u ovoj jednoj fazi ne dođe do izmjena ovoga zakona.

Ja mislim da je ovo krucijalni zakon, suštinski zakon gdje ova država ima odgovornost prema međunarodnoj zajednici. Ali ima odgovornost i prema svojim građanima. A onaj ko je sposoban on će pomiriti i obaveze prema institucijama međunarodne zajednice i svoj put ka

Evropi i integracijama a i prema građanima. Ja mislim da je u pitanju nekreativnost našeg sustavnog sistema, odnosno nelegislative, inertnost operativnih naših izvršnih organa i vlade i nižih organa koji, moje uvažene kolege ne treba zatvarati oči na tome, pravo mu ukazuje. I onda dolazimo u jednu situaciju da uvaženi kolega Gligorić priča onaj stvarno kritiku da li ima Parlament snage da ulazi do određenih izmjena. Reći će vam gospodine Gligoriću i ja sam u određenim raznim demokratskim razmišljanjima. Mi zapadamo u jednu zamku što olako načelne demokratske, one kako se zove, deklaracije usvajamo i usvajamo zakone a ne vidimo koji su efekti i da dolazimo do toga, ali onda dolazimo u situaciju da građanima kažemo – e mi smo za to, bili smo za ovo. A kada dođe do primjena, ja će nešto reći, da su moje kolege mene nekada zbrnjivale kao člana Komisije za finansije i budžet. Da su toliko predlagale izmjene dopuna Zakona i kada sam ja došao zadnji put kao član te komisije, oni skroz totalno su izmjenili svoje stavove.

A ovo što opozicija ima pravo da kritikuje aktuelnu vlast to je legitimno pravo i ne treba da se na to ljuti, a čak, naprotiv aktuelna vlast koja je u vlasti treba da koristi ono što opozicija spravom ukazuje. Mislim da je u suštini problem da mi samo razgovaramo o ovom PDV-u. Hajde da mi suštini nas i onih koji pokreću određene inicijative potpuno su svjesni da je to teško izvodljivo i da je to u fazi neke rasprave, predizborne kampanje i ovoga. Ali dolazimo u situaciju da mi se izuzetno sviđaju neke argumentacije od kolega, a s druge strane dolazi stalno stav ako se desi ovo, ako se poremeti ovo, onda će sve, malte ne udaraš na sistem strateški i ovo. Mislim da vlada ne može, uvaženi kolega Hurtiću, vi ste jedan stručnjak i ja vas izuzetno cijenim, ali prenesite ne može vlada toliko stalno trpiti, eto biće drugi saziv i prema građanima i ovim poslanicima. Shvatite vi i ulogu poslanika kojima su birači dali glas. Dajte nađite neke druge moduse da bi ovaj sustav ostavili ovakav, a ne da se stalno vrtimo oko njega. Ja se izvinjavam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Ja vas nisam htio prekidati nikoga, još smo na proceduri, i molim vas da to uvažavate. Gospodin živković je, sljedeći je gospodin Avdić.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući,

Dame i gospodo, pokušaću bez politikanstva i pričom o socijalnim programima koji, ako se sjećam uvažena koleginica Seada prvi put spomenula da stoje u ladici. I reću zašto SNSD neće podržati proceudru 105. iz vrlo praktičnih razloga. Znači jedan je princip zakona i ne smatramo da je jedinstvena stopa rješenje. Mislimo da je višestruka stopa rješenje u ovom izmjenom se predlaže samo smanjivanje jedne stope.

Pod dva - mislimo vrijeme donošenja zakona nije pred izbore u pola fiskalne godine kada bi ugrozilo budžete koji su već donjeti. Rješenje je pred kraj godine kada se budžeti prave, ma koja vlada bude na vlasti, ma ko pravio te budžete.

Pod tri – svhra samog donošenja ovoga je upitna jer je šteta već nanesena. Znači odgovoriću svima onima koji kažu da je gorivo sada oporezivano 17% da te iste račune dobili sa istim iznosom samo je na njemu pisalo 14%. Šteta je učinjena samim tim što je napravljeno 17% PDV. Svi su digli cijene i niko ih neće smanjiti. Ja vam garantujem da ćemo istu cijenu davati za gorivo samo na tom računu će biti promjenjeno. Ta šteta je već načinjena, a dobro znate da smo mi govorili da će šteta biti načinjena i nije trebalo baš davati do aprila mjeseca, niti biti neki veliki ekspert da će se znati da će ta šteta biti načinjena.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospodin Sead Avdić. Izvolite.

SEAD AVDIĆ

Ja bih još jedanputa gospodine predsjedavajući ponovio da se socijalna politika i socijalni standard ove države ne mogu, ja bih rekao postizati na račun devastacije zakona, posebno dva zakona, spominjem još jedanputa – Zakon o carinskoj politici i Zakon o PDV-u.

Međutim ovaj prijedlog se ne može svrstati u ovu kategoriju o kojoj ja govorim u najvećoj mjeri. Kolega Novaković je promišljaо kako optimizirati stopu PDV-a i to nije u suprotnosti sa ovim o čemu ja govorim. Samo je problem koja je stvarna ekomska analiza sa čijim se može potkrijepiti smanjivanje stope sa 17 na 14%. I to je osnovni problem. Ja mislim da ne bi smjeli ignorisati ovaj prijedlog sa aspekta mogućih efekata i odnosa Parlamenta prema stopi koju smo usvojili. Nismo ni tada imali dokaze baš čvrste da je to optimalna stopa za Bosnu i Hercegovinu. Ja mogu danas tvrditi da je to 19% sa aspekta razvojnih šansi mogućnosti ove zemlje. Ali, jednostavno treba jednostavno ozbiljno, ozbiljna ekomska analiza i račun koji bi nam dokazao da je to optimalna stopa ne 17%, nego 15%.

Zato ja predlažem, ovo kolega Novaković predlaže jedan zaključak koji bi bio uputan da nam Vijeće ministara hitno stvarno do 25. avgusta ove godine podnese izvještaj o ovom prijedlogu, znači da ekomsku računicu za i protiv smanjivanja stope koja je bila u javnosti već evidentirana sa aspekta 17% na 15% i da tada 25. avgusta bi najbolje mogli učiniti ukoliko bi potvrdili, ili jednostavno usvojili drugu stopu PDV-a koji neće remetiti zakon, tehnološki organizacioni i jednostavno implementirati softverski takođe jednostavno implementirati, ne bi bilo nekih većih problema sa aspekta implementacije ovog zakona. Ali jedna temeljita ekomska novina koja bi stvarno dokazala da nije 17%, nego da je to 14%. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Replika. Ko se javio za repliku? Gospodin Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam gospodine Raguž. Dame i gospodo e fino nam je sada, izvinjavam se gospodin Avdić isprićao i ovu verziju vezano za prijedlog gospodina Novakovića. Želim samo da vam kažem, replika je u tome da kad ste govorili i na način kako se predstavljate iz opozicije, nemojte zbumjivati opoziciju jer ovakve riječi vještice jer ste vještice, ne bih rekao ni Adnan Terzić. I nemojte biti glasnogovornik vlasti ili se svrstavate da ste tamo, ali nemojte zloupotrebljavati opoziciju jer na ovaj način ste nanijeli štetu opoziciji sa željom da nešto promijeni na bolje. Eto to moramo da rasčistimo u ovom parlamentu jer dok, ja vam pružam ruku. Vještice ste elokventni, sjajno to radite ali radite za vlast. Taj je tako miris snažan u ovom parlamentu to je,

MARTIN RAGUŽ

To je bila replika gospodine Gligoriću

TIHOMIR GLIGORIĆ

Replika branim opoziciju, čast opozicije jer ako nam se ubaci neko u opoziciju

/pričaju u isto vrijeme Raguž-Gligorić/

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo. Replika gospodin Avdić pa gospoda Majkić.

SEAD AVDIĆ

Pa bilo bi, krajnje bi bilo vrijeme da se ovaj ne pređe u doživljaj kolege Gligorića jer on to, ja ne služim se riječima ovo je pametno, ovo nije pametno i ja branim pametan predlog itd. Znači, apsolutno nema to veze sa vlašću niti sa opozicijom. Ja ne promatram ovaj Parlament samo u tim kategorijama crno-bijelo, ko je za ko je protiv. Ja promatram je li zakon za BiH ili protiv BiH i kolega Gligoriću i to zapamtite. Znači, ja sam isključivo moj je odnos u ovom parlamentu jeste je li zakon dobar za BiH ili je protiv BiH a ti se i dalje bavi interesima opozicije odnosno bavi interesima pozicije. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Evo kriv navod.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Kriv je navod zato što mislim da ste u žaru te borbe

MARTIN RAGUŽ

Minut, krivi navod ne morate opisivati žar borbe nego šta je

TIHOMIR GLIGORIĆ

Ma znam ali on kaže ovaj, moj utisak. Pazite, kriv je navod u tome kažem Bosna, za BiH ja želim gledati za građane BiH jer šte će vam prostor, šta će vam teritorij, šta će vam institucija kad nemate naroda. I znate, izgubili ste ono dušu, a to je narod, građani naše BiH. Ovo je upereno protiv njih. I kolega Avdić, svaki put kad je glasao, glasao je onako kako je to naložio Terzić i da se to zna. I, nije podržavao praktično nikad predlog opozicije. I da se to samo zna u tom parlamentu.

MARTIN RAGUŽ

Vrijeme, vrijeme gospodine Gligoriću.

SEAD AVDIĆ

/nije uključen mikrofon/

MARTIN RAGUŽ

Molim vas, javljajte se za riječ.

SEAD AVDIĆ

....da se zaustavi jer će ponijeti jedan relativno loš utisak iz ovoga Parlamenta. Završava ovaj mandat, ne bi bilo loše da svoj kreditabilitet na ovakav način troši, stvarno.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Nije problem za kreditabilitet, problem je samo za istinu. Čak po ovoj uzbudjenosti vidim da sam stvarno bio u pravu. Znate služiti vlast, a kritikovati vlast a biti na platnom spisku vlasti, je ružno. Ja to nikad nisam

MARTIN RAGUŽ

Gospodine Gligoriću, mislim da ste dovoljno obrazložili to, stvarno mislim evo. Gospođa Majkić je bila pa gospođa Miličević. Ali sve su replike.

DUŠANKA MAJKIĆ

Gospodine Gligoriću, ne mogu da se ne otmem utisku da se poslije vaših govora sve češće osjećamo kao poslije preslatkih kolača. Muka nam je. I nemojte da vi jedini budete onaj koji će štititi interes ovde i govoriti šta je pravo, šta nije pravo. To je jedna stvar.

I druga, potsjećam vas, iako ovog momenta štitite interes opozicije, da veoma narušavate i jurite prema poziciji da pokušate da obezbijedite mjesto. Ja vas molim da budete korektni.

MARTIN RAGUŽ

E molim vas gospodine Gligoriću, pa ne morate svaku, mislim, niste dobili riječ i molim vas da sjednete. Sad stvarno moram reagirati. Niste dobili riječ.

Ja molim zastupnike da poštuju način vođenja sjednice i Poslovnik. Nikom nije uskraćena riječ ali da se ne ustaju prije nego što dobiju riječ i da u roku koji je predviđen za krivi navod završavaju. Gospodine Gligoriću, izvolite. Minut vremena imate.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Ovim se pokazuje kako je teško biti na vlasti. Izgleda da su neki opterećeni Tihomirovi Gligorićem koji uvijek jednako se ponaša i jednako glasa, jednako javno govori i jednako u Parlamentu. Očito da vama gospođa Majkić, imate problema jer govorili ste jednom ovako drugi put onako. A što se tiče nekih funkcija, evo ja vam kažem, nikakve mi ne trebaju funkcije ako vi nešto meni nudite, meni to stvarno od vas ne treba. Evo jasno ja kažem u ovom parlamentu, nego se pozabavite vi nekim drugim stvarima kao što je kriminal, i kako treba da funkcioniše vlast na časnim osnovama. A nemojte prije podne ili poslije podne se ovde ponašati ovako iz opozicije, kad dođete na vlast ponašate se drugačije. Eh, ja zato hoću da kažem, ponašajte se uvijek onako kako treba da se ponašate a ne kako vam je pragmatično.

MARTIN RAGUŽ

Vrijeme gospodine Gligoriću, moram vas prekinuti. Gospođa Miličević.

LJILJANA MILIČEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja prvo moram da kažem da iziritirana ovom prićom, ja nikad nisam imala dileme, gospodin Gligorić je za mene uvijek bio lijevi, lijeva opcija i tako čovjeka poštujem. A ovi koji su i lijevi i desni, njima ne mogu da odredim mjesto ali valjda će se oni sami pozicionirati.

A sad bih o zakonu. Gospodin Novaković je predložio izmjene i dopune zakona koje znači, ide se sa jednom stopom. I ja mislim da je ovaj pokušaj izmjena zakona s kojim ide, u stvari na tragu onoga na čemu će ne ovaj dom ili neku budući i raditi. Jer, je činjenica da smo mi uvođenjem stope od 17%, precijenili smo ustvari potrebnu s topu i da postoji prostor. Da li će taj prostor biti 15, 16 kad se uradi kvalitetna analiza, vrijeme će pokazati ali opcija u kojoj se ide sa jednom stopom može biti prihvatljiva BiH i nismo mi ovaj, išli sa ovakvom izmjenom zakona ni

radi same države kojoj fali para, jer ispostavilo se da para ima, samo se ne zna da li je to 34 ili do 53% više, to ćemo se naći koji je iznos. Ovo je predloženo zbog naroda, vidite. Upravo zbog naroda, zbog potrošača jer ovo je porez koji oni plaćaju. A država, valjda postoji zbog naroda a ne samo zbog onih čije revizorske izvještaje danas iščitavamo i čudimo se svi. Znači negdje postoji novca i troši se, zna se kako se troši, mi samo hoćemo da ukažemo da može da se izdvoji za one koji plaćaju porez.

I, bez obzira šta se desilo sa izmjenama i dopunama ovog zakona, bitno je da ostane živa inicijativa i da neki novi saziv shvati da mora raditi na izmjenama i dopunama zakona i da imadne argumente koji će nadam se do tada biti iskristalisani i analitiku koja će pokazati gdje ima prostora, koji je to prostor i da ćemo imati jedan pravičniji zakon koji ćemo primjenjivati.

Što se tiče Doma i ovoga kakve će ko utiske, žalosno je ako odavde gospodo odete sa utiscima. Trebate otići sa konkretnim djelima sa učinkom. A sa utiscima se ide sa pozorišne predstave.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo. Nema više prijavljenih za raspravu. Molim,

SEAD AVDIĆ

Ja se izvinjavam, stvarno se izvinjavam gospodine predsjedavajući, pa valjda utisci ili .... ukupan dojam iz ovog parlamenta podrazumjevaju i djela koja su ljudi činili u ovom parlamentu. Dakle, nemojmo na toj osnovi da.

MARTIN RAGUŽ

Dobro, hvala vam ljepo. Ne moramo baš na svaku nijansu reagirati. Zaključujem raspravu. Mi smo znači pred odlukom o proceduri odnosno zahtjevu za članak 105. Poslovnika.

Molim zastupnike da se pripreme i da se izjasne o zahtjevu zastupnika Momčila Novakovića da se Prijedlog zakona o porezu na dodatnu vrijednost, Prijedlog izmjena Zakona razmotri po proceduri članka 105.

Pripremite se.

Glasujte sad.

8 za 19 protiv, 3 suzdržana.

Zahtjev nije dobio potrebnu većinu i ovaj zahtjev gospodina Momčila Novakovića upućuje se u redovitu proceduru.

Prelazimo na toču 8. to je,

Ad.8. Zahtjev zastupnika Milorada Živkovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH također po članku 105. Poslovnika

MARTIN RAGUŽ

On je 11.07. dostavio u proceduru ovaj zahtjev. Ja otvaram raspravu o zahtjevu gospodina Živkovića.

Izvolite gospodine Živkoviću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, podnoseći ovu inicijativu smatram da nisu se stekli uslovi za početak primjene ovog zakona iz nekoliko razloga.

Jedan od razloga što je prekršen đentlmenski sporazum koji je vladao u komisiji kad je zakon predkoženo je uslovno bude donesen i da u međuvremenu se 22 pravilnika koja nedostaju a od kojih uveliko zavisi sprovođenje ovog zakona, budu podneseni komisiji. Na upit naš, ni jedan jedini pravilnik do sada nije podnesen. Rečeno je da je praktično javeći dio posla završen i da ti pravilnici samo što nisu gotovi, onda kada je pričano o donošenju ovog zakona, a zakon je da potsjetim, u decembru prošle godine donesen. Niko nam nije dao dovoljno uvjeravanja da će ti isti pravilnici biti do kraja ove godine doneseni.

Drugi razlog je pravni haos koji će nastati ako bude primjena ovog zakona a pravilnici nisu u međuvremenu doneseni. Nvast će samo primjere polaganja vozačkih ispita, kaznene odredbe u zakonu koji će se tretirati na jedan način po pravilnicima starog prijedloga a zakon će biti u proceduri odnosno stupiće na snagu 8.8. ove godine. Nova zakonska rešenja koja su u međuvremenu donijeli parlamenti entitetski u vezi sa Zakonom o prekršajima takođe komplikuje sprovođenje ovog zakona. Potrebno je u međuvremenu da se izvrše izmjene i dopune toga zakona što su uradili, da potsjetim i radna grupa i poslanici i takvih amandmana ima sveukupno oko 30-tak. Opšte raspoloženje i atmosfera ne ide u prilog početku primjene ovog zakona. Mislim da se nije dovoljno radilo na objašnjavanju učesnika u saobraćaju, o zakonu, o njegovoj primjeni, o tome na koji način će se dobijati kazneni poeni. Ti pravilnici koji nisu ovde pred nama a trebali su da budu, bi uveliko razjasnili način primjene ovog zakona.

Znači, moj zakon je u ovome prijedlogu veoma jednostavan i odlaže primjenu zakona do početka nove godine, što bi dalo dovoljno vremena i ministarstvu da napravi 22 pravilnika ali i komisiji odnosno Parlamentu da ovih 30-tak amandmana ovaj, razmotri i da ih uvrsti u predlog zakona. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Za riječ se javio prvi gospodin Novaković, pa gospođa Majkić, pa gospodin Jovanović.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Moram reći da prijedlog gospodina Živkovića zaista ima ovaj, logiku s tim što bi bilo dobro da imamo sad nekog ovde iz ministarstva nadležnog koji bi trebao da kaže šta će on, kakve će posljedice proizvesti ne primjena ovog zakona. Dakle, da li je u nakoj fazi priprema za primjenu zakona se već nešto uradilo što može biti problem znači ako usvojimo ovaj zakon. To bi bilo vrlo važno da imamo. Nažalost, nemamo.

Naravno, slažem se ja sa gospodinom Živkovićem da je raspoloženje da se ne primjenjuje zakon s obzirom na kaznene odredbe, naravno da je raspoloženje, posebno kod ovaj, nas vozača da odložimo primjenu. Ali ovaj, zaista jedna analiza bi trebala, odnosno više je to stav da li je u nekim dijelovima moguće proizvesti negativne posljedice ako bi se ovaj zakon primjenio. Ne znam koje je rešenje, kakav je izlaz iz ovoga. Da li ići u redovnu proceduru, jer ako idemo u redovnu proceduru on gubi smisao, s obzirom da onda mi, zakon 8. avgusta počinje se primjenjivati i on više nema smisla ukoliko danas ga ne prihvativimo. Ne znam da li ima uopšte smisla kažem donositi odluku bez nekakvog stava ministarstva, ne znam da li sada već da li ministar Čolak može nešto pomoći u ovom smislu, da li on ima informacije iz ministarstava i entiteta, odnosno kantona, da li

ovaj zakon može eventualno proizvesti negativne efekte u nekom dijelu. A ako nemamo takvih informacija ja će se opredijeliti zbog neozbiljnosti u primjeni ovog zakona onih koji su bili dužni napraviti akta, znači podzakonska akta, opredijelit će se da glasam za ovaj prijedlog gospodina Živkovića.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo.Gospoda Majkić

DUŠANKA MAJKIĆ

... vodila veoma žučna rasprava i na kraju, tada su pobijedili oni koji su glasali za jedan od najlošijih zakona koje je donio ovaj dom. Danas više niko ne zna da li će i kada ovaj zakon uopšte moći biti implementiran.

Dakle, čuli smo da za njegovu implementaciju trebaju 22 podzakonska akta a da njegova implementacija treba da počne od 8.8. Međutim, zamislite apsurda. U samo sledećem članu, članu 253. stoji da će podzakonska akta ova 22, biti donešena u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Zamislite primjenu zakona u roku od 6 mjeseci a izrada podzakonskih akata na osnovu kojih će se zakon primjenjivati godina dana. Raspitala sam se u kojoj fazi je izrada podzakonskih akata i od članova komisije dobila odgovor da nije ni počela. Formirane su radne grupe ali rad na podzakonskim aktima nije ni počeo.

Na koji način Ministarstvo transporta i komunikacija namjerava da počne primjenu, nedavno je objasnio gospodin Šekara u javnom nastupu na tv, pa je rekao da će zakon početi da se primjenjuje od kaznenih odredbi. Samo će kaznene odredbe početi da se primjenjuju od 8. avgusta a sve ostalo će čekati neko drugo vrijeme. Poznavaoci kažu sredinu iduće godine.

I još nešto. Molim vas pogledajte svoje vozačke dozvole. U njima stoji da ste položili npr. B kategoriju a onda ste dobili na poklon podkategoriju B1 i BE. Kad ste polagali vozački ispit za te dve podkategorije? Na osnovu čega je izdata uopšte vozačka dozvola kad u starom zakonu uopšte ne postoje podkategorije. Javnost treba da zna, da od 2003.godine kada se izdaju dozvole po projektu CIPS-a, znači građanima bez ikakve provjere znanja dodaju se uz kategoriju koju je položio i podkategorije koje nikad nisu polagali. Dakle, fakultet nije počeo raditi a diplome se već izdaju.

Dakle, ovaj zakon smatram da ga treba temeljno pregledati i izmijeniti jer ovakav kakav je on neće moći da se primjenjuje. Ovaj saziv Parlamenta neće moći da obavi taj posao i ostaviće ga kao vruć krompir narednom sazivu. Danas, jedino što možemo da uradimo je da prihvatimo, da se ispravi ova apsurdna greška i da se implementacija zakona pomjeri sa 6 na 12 mjeseci, dakle da se podrže procedura po članu 105. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala ljepo.Gospodin Jovanović.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Ma vidite, ja želim kao predsjedavajući Komisije za saobraćaj i komunikacije, da obavijestim ovaj dom da smo mi 7. jula ove godine, na sjednici Komisije tražili od Savjeta ministara odnosno od odgovarajućeg ministarstva, da nam dostavi njihovo mišljenje,ovo što je govorio gospodin Novaković, znači da li je moguće da se ovaj zakon počne primjenjivati od 8.8. ove godine.

I gospodin Živković je takođe član ove komisije i ja ne znam da li su svi poslanici dobili na klupe, znači odgovor. Znači nismo dobili odgovor od Savjeta ministara nego smo dobili odgovor od ministra za saobraćaj i komunikacije gdje je rekao da nije potrebno odgađati primjenu ovog zakona i normalno sad je obrazložio zbog čega. Mi smo na Komisiji već imali a imamo i sutra dva zakona izmjene i dopune znači ovog zakona. Jedan su predložili gospodin Belkić, Bešlagić i Ćeman a drugi čini mi se gospodin Hadžić Izet i Ćeman. Imamo takođe i neke primjedbe i mišljenja Ministarstva pravde vezano po usklađenosti ovog zakona sa zakonima o prekršajima ali bez obzira na sve ovo o čemu sam govorio, znači ja lično mislim i možda na nečije lične želje ja mislim da ne treba odgađati. Znači ja govorim sad ovaj, lično da ne treba odgađati primjenu ovog zakona jer uvijek će biti nekakvih izmjena i dopuna i sad se postavlja pitanje stvarno, kad bi taj zakon mogao da stupi na snagu, imajući stvarno u vidu da smo puno vremena, puno truda i puno snage uložili da kažem prvenstveno kao komisija a i Ministarstvo za saobraćaj i komunikacije, da dođemo do zakona, mislim da treba početi sa primjenom zakona pa vidjeti ovaj, u samoj primjeni kako će se to pokazati.

Znači, lično mislim, kažem kao predsjednik komisije da ne treba, znači da treba početi sa primjenom ovog zakona onako kako je predviđeno samim zakonom. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Riječ ima gospodin Bešlagić je li tako? Pa gospodin Belkić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Samo, ovo što je gospodin Jovanović rekao, ja predlažem da ove odgovore koje smo mi dobili kao članovi komisije se izvuku i dostave parlamentarcima i samim tim sada moglo izjašnjavati o ovim stvarima. Odgovor je jasan i decidan ministarstva i ministra, te Zakon treba početi primjenjivati i u tom smislu apsolutno podržavam taj princip jer čini mi se bolje je išta kvalitetno nego da ostane ovako kako jeste.

Prema tome Zakon je definisan. Mi smo ga usvojili pa kao što neko kritikuje druge zakone tako i neko može da kritikuje ovaj zakon, ali on je usvojen u ovom parlamentu i na objašnjenje ministarstva i ministra ja bih zamolio da taj odgovor dobijemo svi, odnosno parlamentarci i da to nakon toga bude izjašnjavanje oko tih stvari. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodin Belkić. Neka se pripremi gospodin Križanović.

BERIZ BELKIĆ

Ja će biti prinuđen da drugačije govorim nego kada sam se javljaо kada sam imao namjeru da govorim na drugačiji način. Naime nisam znao da se resorno ministarstvo uopšte oglasilo u smislu mogućnosti primjene zakona i namjera je bila da jednostavno na ovaj način pokušamo upozoriti resorna ministarstva da prate šta se ovdje predlaže, da reagiraju, da daju informacije i da obrazlažu. I ja sam smatrao da je jedini način da mi danas izglasamo za 105. i da se procedura pokrene i da onda oni konačno reagiraju. Ali evo dobio sam informaciju da su nešto reagirali. Dajte da to vidimo šta su napisali ljudi i da vidimo je li to to.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam lijepo. Gospodin Križanović i zaključujem raspravu. Nema više prijavljenih.

JOZO KRIŽANOVIC

I moje će izlaganje biti nešto drugačije u odnosu na ovo što sam mislio reći nakon ovih informacija da postoji nekakav odgovor iz Vijeća ministara, odnosno Ministarstva. Ja potpuno cijenim napore i obrazloženja koja su dali kolega Živković i kolegica Majkić. Međutim, neoubičajeno je da inicijativa o odgodji primjene Zakona dolazi iz Parlamenta. Pa Parlament zakone. Ovdje ima neko ko je zadužen za realizaciju tih zakona. Ako zaista nema inicijative, odnosno potrebe i ocjene određeno ministarstvo da Vijeće ministara za odgodu primjene tih zakona, ja ne vidim da smo mi baš tu dobro došli da to činimo.

Ali u svakom slučaju ukoliko nema ovoga konkretnog odgovora, može se možda ovo preformulirati u jedan zaključak, u jedan zahtjev da se, da Parlament izražava bojazan da su ispunjeni preduvjeti za primjenu Zakona o sigurnosti na cestama. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Rasprava je zaključena, jedino replika ako je. Zaključio sam raspravu gospodine. Jel tražite repliku, ispravku krivog, šta želite?

_____ (?)
/govori smjesta, ne razumije se/

MARTIN RAGUŽ

Pa tako recite, pitam vas fino. Gospodin Živković, replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Sobzirom da je od nekoliko poslanika traženo da dobije od Ministarstva pisanu informaciju koju su dobili članovi naše komisije, ja ispred Kluba SNSD-a bih zamolio da se napravi pauza od 15 minuta da svi to dobijemo i da se pokuša ovdje znači pozvati ministar koji će pred svima ovdje nama da odgovori na pitanja koja ste vi sada pokrenuli, a ne bi bilo da jedni pričaju iz Komisije jedno, a da ministri sa strane pričaju drugo. Da vidimo ima li tih pravilnika, kad će ih biti itd. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Ja predlažem da damo riječ predstavnicima nadležnog ministarstva, da čujemo obrazloženje pa onda možemo o ostalim elementima se dogovorati. Izvolite. Tajnik ministarstva.

NIKOLA ŠEGOT

Dame i gospodo, cijenjeni poslanici. Ja sam Nikola Šegot, tajnik Ministarstva prometa i komunikacija. Kad su u pitanju ova pitanja koja je gospodin Živković postavio i ostala pitanja koja su postavljena na Komisiji za promet i komunikacije, prije zvaničnog dopisa od Komisije ja sam sazvao sve ljude koji se bave ovom problematikom u ministarstvu izanalizirali smo sva ta pitanja. Posebno kad su u pitanju ovi rokovi.

U pripremi ovog zakona, znači prije usvajanja zakona, tu je bilo različitih prijedloga u primjeni o stupanju na snagu i primjeni zakona, donošenja podzakonskih akata, tako da je bilo prijedloga, obzirom na složenost donošenja tih podzakonskih akata bilo je prijedloga da to bude

dvije godine od stupanja na snagu tog zakona, bilo je prijedloga da to bude pola godine. Upravo zbog ovih pitanja da li se zakon može primjenjivati ili se ne može primjenjivati. Stav Stručne službe ministarstva, a i ljudi koji su učestvovali u pripremi tog zakona da se zakon može početi primjenjivati u onom dijelu gdje se može on stvarno primjenjivati, posebno kada su neka pravila i propisa u pitanju, a donošenjem podzakonskih akata zakonska akta nastupaju na snagu danom donošenja. Jer mi sve te podzakonske akte uglavnom imamo koje prate nekakve postojeće zakone i mislilo se da će ti postojeći pravilnici se primjenjivati do stupanja na snagu novih pravilnika.

Ne bih se složio ovdje sa pojedincima da se ništa nije uradilo na tim pravilnicima. Intenzivno se radi na tim pravilnicima i ja mislim da je za svaki ovaj pravilnik već napravljen draft. Evo danas zasjeda ja mislim posljednja radna skupina da pripremi draftove pravilnika koji će biti upućeni svim zainteresiranim onim koji mogu dati svoj doprinos kada su u pitanju tih pravilnici. Ja se osobno nadam da će ti pravilnici svi biti doneseni u predviđenom roku to je negdje do 8.2.2007.godine, a po meni ovaj zakon bi trebalo da se počne primjenjivati o predviđenom roku. Možda tu imamo samo problem i dilemu što je ministarstvo stavilo kao upitnik. Imamo tu različitih tumačenja. Problem je što postoje ti zakoni koji vrijede u entitetima i županijama. Oni su bili u obavezi da se do 8.8. usklade sa ovim zakonima. Prema informacijama kojim ministarstvo raspolaže. Tu nisu mnogi izvršili usklađivanje svojih postojećih zakona sa ovim zakonom državnim. I tu su sad različita tumačenja koji će se zakon primjenjivati. Da li onaj koji je donijela jedna županija ili će se primjenjivati ovaj državni zakon? Tu imamo različitih tumačenja. Ministarstvo je prije petnaestak dana uputilo svim našim vladama županija, entiteta da nam daju, dakle dokle se stiglo sa usklađivanjem njihovih zakona sa ovim zakonom na razini države. Nažalost još ni od koga nismo dobili nikakvu informaciju. Sad je problem samo koji će se zakon primjenjivati od 08.08.

Po meni, opet ponavljam, nema potrebe za prolongiranjem ovog zakona, njegove ovaj primjene jer on se može u 60-70% slučajeva primijeniti a ono što će regulirati pravilnici, normalno neki pravilnici će biti donešeni i prije onog roka od 08.02.2007. godine. Znači donošenje bilo kojeg pravilnika on će stupiti na snagu. Ovo što je gospodin Živković napomenuo da bi trebao Parlament ili Komisija za promet i komunikacije, prije usvajanja tog pravilnika, dati eventualno mišljenje svoje. Mi ćemo to ispoštovati, mi ćemo uputiti svaki taj pravilnik kad on bude spreman u Komisiji parlamentarnoj za promet i komunikacije na mišljenje jer po zakonu je zakonom je rečeno da ministar donosi, donosi pravilnik. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodja Majkić izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

Nije to prvi put da kad gospodin Šegota govori da poslaniti moraju reagovati. Prije početka sjednice sam pitala odgovorno lice iz Republike Srpske koje je član radne grupe za izradu podzakonskih akata dokle se došlo? Odgovor doslovce gotovo da citiram. Ministarstvo je trebalo da dostavi draft radnim grupama prije dvadeset, mjesec dana. Nijedan nije dostavljen. Dakle, prvo to nije tačna stvar. Druga, vi ćete kažete dostavljati Komisiji za finansije i budžet. Poštovani gospodine ovo je naša predzadnja sjednica. U članu 253. stoji da ćete napraviti podzakonska akta u roku od godinu dana. Kad vi to mislite? I još jednu stvar koju ste rekli maloprije za govoricom očito je da ćete primjenu zakona, mislite početi od kaznenih odredbi. Dakle, to je jedini član koji ćete primjenjivati iz ovog zakona.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Petar Kunić.

PETAR KUNIĆ

Hvala predsjedavajući.

Naime, u Parlamentu se, nije prvi put da se ti podzakonski akti stavljuju u kontekst nekog poluzakona. Dakle, podzakonski akti su akti koji treba da omoguće primjenu, vlastitu primjenu zakona u praksi, da razrade pojedine odredbe zakona. I zato odgovorno ministarstvo, nadležno ministarstvo, gospodin je lijepo rekao da će ministar donijeti podzakon, mene čudi, malo je to samoupravni model još uvijek da se šalje podzakonski akt komisijama skupština. Za podzakonske akte odgovoran je ministar, odnosno nadležno ministarstvo. Podzakonskim aktom ne možete ništa regulisati što nije predviđeno u zakonu. Dakle, podzakonski akt mora strogo slijediti zakon. Podzakonski akt ne može stvarati nove prava i obaveze. Ovdje se priča da podzakonski akti, faktički stvaraju neka nova prava i obaveze. To nije funkcija podzakonskih akata. Parlament kontroliše ministarstvo, ne podzakonski akt za to odgovorno ministarstvo. A Parlament kreira zakone. To je naša stvar, a naša stvar su zakoni a ne podzakonski akti. Molio bih da to diferenciramo, dakle to je suštinsko pitanje. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala, zahvaljujem se gospodinu Kuniću. Riječ je još jednom tražio gospodin Živković. Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pa evo, da bi bili efikasni, vidim da su poslanici već dobili ove materijale pa nema potrebe da tražim pauzu ni da o tome naknadno raspravljamo. Sad svi možemo da pričamo o onome što imamo ovdje ispred sebe, da se pogledamo u oči i da svi iz Komisije kažu na pitanje da li je ijjedan, od 22 podzakonska akta, gotov? Gospodin Šego je izašao tad i rekao da nije nijedan. Da li se oni rade, da li su oni u radnoj grupi, da li mi očekujemo da će oni biti za godinu dana? Mi možemo da vjerujemo u to ili ne. Ja stavljam sumnju na to iz jednostavnog razloga što je u decembru mjesecu rečeno da je to gotovo, tek eto samo, samo što nije. Uvjeravanje je bilo da praktično do osmoga mjeseca, kad će početi primjena ovog zakona i ti podzakonski akti će biti gotovi, da će ih Komisija dobiti i vidjeti. Evo prošao je sedmi mjesec nijedan nije gotov. Evo neka kažu je li gotov ijjedan? Dal se radi il neradi to je pitanje.

Druga stvar, molim vas. U zakonu piše da će se u vozačkoj dozvoli da udaraju kazneni poeni. Ko je to na koji način regulisao pravilnikom? Hoćemo od 8. mjeseca da dobijamo kaznene poene da to neko drži u đepu ili u policijskoj ustanovi pa kada odrede se pravilnikom način na koji će se to raditi, od nove godine nam, da nam to stavljuju na lične karte, na ove vozačke dozvole. Ljudi moji, tačno je što e prof. Kunić rekao da podzakonski akti regulišu samo ono što je u zakonu donešeno. Međutim, mi u ovoj državi dosta puta smo podzakonskim aktima mnogo rješavali važnije stvari nego što je to u samom zakonu rješavano. I to nije u redu i to nije po zakonu, ali je tako. I zato smo i rekli da ta podzakonska akta treba da Komisija pogleda i da pregleda da ne bi bilo mnogo toga što u podzakonskim aktima se u međuvremenu desi. Ovo je vapaj ovoga parlamenta na rad ministarstva, jer neće oni sami da podnesu prijedlog ovakav o odgodi zakona, nego će se ponašati po principima na kojim se sada ponašaju da neki drugi budu odgovorni. Mi kao odgovorni ljudi, ako oni ne rade svoj posao moramo da podnesemo promjenu toga zakona. Ne možemo njih čekati. Oni to neće da urade. To je jedan od razloga zašto se po članu 105. formira ovaj zakon. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Dobro, evo čuli smo znači i zastupnike i dobili smo ova obrazloženja od ministarstva i sada završno obrazloženje od gospodina Živkovića i pošto je rasprava zaključena, mislim da su se stekli uvjeti da se mi odredimo o zahtjevu za proceduru da se ovaj prijedlog zakona o izmjeni Zakona o osnovama sigurnosti i prometa na cestama zastupnika Milorada Živkovića razmatra po proceduri članka 105. i ja molim zastupnike da se pripreme za izjašnjavanje i glasuju sad.

Znači ovaj prijedlog nije dobio potrebnu opću većinu i ide u redovitu proceduru.

I ja sada predlažem, pošto smo mi od, već od prije 8 sati, predlažem, ako možemo završiti 9. točku, pošto se radi o usvajanju, procedura 105. i usvajanje teksta koji je proglašio Visoki predstavnik. To možemo završiti, a onda bi dali stanku za ručak, ako može. Jeste suglasni sovim? Hvala vam lijepo.

Znači preći ćemo još na 9. točku dnevnog reda, to je

Ad.9. Zahtjev Vijeća ministara BiH za usvajanje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, članku 105. Poslovnika

MARTIN RAGUŽ

Ovdje se radi o zakonu koji je proglašio Visoki predstavnik i da bi bilo što uradili i dalje sa ovim zakonom, bilo izmjene ili dopune molim vas, znamo da moramo usvojiti ovaj zakon u identičnom tekstu.

Otvaram raspravu. nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da se pripreme i glasuju o zahtjevu Vijeća ministra da se ovaj prijedlog zakona usvoji po proceduri članka 105. Poslovnika.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Znači prihvatali smo proceduru članka 105.

Sada idemo na izjašnjavanje o samo tekstu Zakona.

Molim vas da se pripremite.

Glasujte sad.

Znači konstatiram da smo sa 25 glasova za, 3 protiv, bez glasova suzdržanih prihvatali zahtjev Vijeća ministara, odnosno usvojili Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine.

Evo određujem stanku do 14 sati. Molim vas da budemo točni.

/PAUZA/

Nastavićemo sa radom. Dame i gospodo, poštovani zastupnici, uvaženi gosti, nastavljamo sa radom.

Prelazimo na 10. točku dnevnog reda,

Ad.10. Zahtjev zastupnika Filipa Andrića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje po žurnom postupku u skladu sa člankom 105. Poslovnika

MARTIN RAGUŽ

Ja otvaram raspravu o zahtjevu. Gospodin Filip Andrić. Izvolite.

FILIP ANDRIĆ

Poštovane kolege zastupnici, ja sam napravio prijedlog izmjena i dopuna ovog zakona, tražim da je sukladno članku 105. odlučimo o ovom jer se uistinu radi o vrlo jednostavnom i kratkom zakonu kojim želimo izbrisati jedan od uvjeta u postupku verifikacije, odnosno utvrđivanja i sravnjavanja stanja potraživanja štediša stare devizne štednje gdje se u Zakonu kojeg smo usvojili traži od njih da potpišu izjavu kojom odustaju od eventualno naknadne tužbe. Ovdje se ne kaže po kom osnovu ni kako ni što.

Po meni, ova odredba je izazvala vrlo negativne efekte na terenu i stvorila je jedno nepovjerenje prema ovom domu, prema svima nama da uistinu želimo riješiti problem stare devizne štednje što po meni apsolutno nema osnova za takvo nepovjerenje, ali evo ovakva odredba koja je možda i nesmotreno nam promakla. Koliko se sjećam bio je amandman pa nije prošao jednak broj glasova za jedan glas je falilo. Po meni ona puno ne znači sigurno, ali evo proizvela je takve neželjene efekte da uistinu preskupo nas glava od toga boli.

Stoga ja predlažem da se ovo briše i na takav način pokažemo, pored ovooga ostalog o čemu ćemo kasnije razgovarati kroz dugi prijedlog izmjena i dopuna zakona da pokažemo štedišama da uistinu želimo istinski i pošteno vratiti njihov novac. Na ovaj način mislim i država će dobiti i svi skupa ćemo dobiti. Ne vjerujem da će neko izgubiti. Uostalom, ukoliko se neko boji institucija pravde, onda uistinu i spravom se treba bojati. Zim razlog više da ovo brišemo. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Andriću na ovom obrazloženju koje je bilo i kratko i jasno. Ovdje se vidi da se zaista radi samo o brisanju jednog stavka koji je, koji jeste zaista izazavao određene kontraverze kod ljudi koji su izravno zainteresirani i evo ja otvaram raspravu oko ovog pitanja. Gospodin Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Dame i gospodo. Ovo što je sada govorio gospodin Filip Andrić koji se odnosi na ove izmjene i dopune Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje a to je da se briše u članu 6. tačka 3. pod c) jeste veoma važno i bitno i mislim da bi to trebali podržati da ide po članu 105., s obzirom da je on jako dobro objasnio koji su razlozi. Ovdje ja samo žalim da naglasim da ne bi bilo dobro da Parlament krši ljudska prava u smislu da ima pravo građanin da se žali pred pravosudnim organima, ali u zakonu koji je ranije prethodno usvojen i koji je sada na snazi koji tretira ovo pitanje povrata stare devizne štednje, upravo takva mogućnost isključena i zašto nam je uopšte promakla takva jedna odredba gdje se onemogućava prava da građanin, odnosno u ovom slučaju neko ko želi da koristi svaku normu ovog zakona, da mu praktično onemogući da pred pravosudnim organima pokreće tužbu. Mi na ovaj način jednostavno

uklapamo to u međunarodne konvencije i u krajnjem u Ustav Bosne i Hercegovine. I zbog toga je ovo važno podržati. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodinu Gligoriću. Nema više prijavljenih za raspravu.

Ja mogu samo reći da smatram ovo opravdanim zahtjevom i prelazimo na izjašnjavanje.

Molim vas da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sad.

Znači ima i opću i entitetsku većinu. Prihvaćena je procedura članka 105. Prelazimo na samo izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje. Ima li potrebe dalje za raspravu. Čuli smo obrazloženje. Gospodin Ćeman. Izvolite gospodine Ćeman.

MIRSAD ĆEMAN

Vrlo kratko. Govorimo o zakonu. Ovdje se govori da ovaj zakon, ovakva odredba zapravo narušava ljudska prava. Ja ne mislim da se može protumačiti tako ovaj zakon o kome govorimo. Ima nekih odredaba koje, naravno zakonskom prisilom, obzirom na ekonomski mogućnosti države, regulišu jedno vrlo važno pitanje što nije sporno naravno jedne kategorije građana. S druge strane jedna ovakva odredba, kad prođe i ako prođe i zašto smo za nju uostalom glasali i prošli puta, ima elemente sporazuma između onoga ko je obveznik a to je država i onoga prema kome se ima obaveza a to je, u konkretnom slučaju, devizni štediša. Prema tome ona sama kao takva pošto nije, iz nje ne proizilazi obaveza potpisivanja izjave zapravo nije atak na ljudsko pravo. Stvar je manifestacije slobodne volje. Samo želim na to da ukažem u smislu toga da ne postoji, dakle apriori, razumijevanje da je to nužno suprotno ljudskim pravima i atak na ljudska prava. Kada bi zakon obaveza, zapravo i onemogućio građaninu da nešto uradi svojom slobodnom voljom u ovom segmentu onda bi takva argumentacija stajala. Evo samo radi toga da se zabilježi a inače naravno neka se svako opredijeli kako misli da treba.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Andrić. Ispravak netočnog navoda, pa gospodin Gligorić isto. Kratko molim vas sviju.

FILIP ANDRIĆ

Kratko éu ja. Želim samo ispraviti kolegu Ćemana. Ovdje se ne radi o sporazumu nego se ovdje radi o uvjetovanju vlasnika devizne štednje, odnosno prisili. Jer da bi vlasnik devizne štednje ostvario svoje pravo na povrat štednje on mora potpisati potvrdu u postupku verifikacije. A uvjet za tu potvrdu je potpisivanje i ove izjave. Prema tome on ne može doći bez potvrde do svojih sredstava, a ne može doći do potvrde dok ne potpiše izjavu. Prema tome nema tu nesporazuma. Tu je jednostavni uvjet koji je postavljen pred štedište i on tu nema izbora. Il dići ruke i ne tražiti ništa od države il ovo potpisati.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Želite li vi još gospodine Gligoriću. Hajde izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Ovo što je gospodin Andrić rekao stojim iza tog. Još imamo ovaj jedan kriv navod kad je Ćeman govorio, sporazum između države i štediša i td. Ovdje sporazuma nema. Ovdje je samo država svojom voljom nametnula i prinudom da se nešto mora poštovati. Oni uopšte u ovom slučaju nisu partneri. Oni u ovom slučaju, od njih se samo ovaj uslovljava i traži. Ako ne uradite to, čak se kosi zaista sa tim da možete izgubiti svoje pravo da ste zaradili novac. A to je stvar već Ustavnog suda ne da idemo tako daleko. Znači u ovom slučaju nema sporazuma, nema dogovora nego samo jedna volja je nametnula drugoj volji poštivanje i još u između ostalog nameće takvu normu koja je uslovljavajuća u smislu da, ako to ne uradi, praktično nema verifikacije, nema ni sredstava na raspolaganju.

To je jednostrana volja, pomaže mi prof. Kunić. I zato mislim da ne možemo ovaj u tom smislu tako govoriti. Da li su to dvije volje kao što su ugovorom regulisane kad nešto kupuju neku nekretninu, onda bi mogli obrazloženje gospodina Ćemana uzeti kao tačnim. A u ovom slučaju sigurno nisu. Jer zašto Udruženje stare devizne štednje želi da pokrene izmjene i dopune, želi da dođe do novog zakona, zato što su nezadovoljni. Pa zato kažem, ne možemo prihvati jer se tu radi o dvije volje, o sporazumu, jer sigurno je jedna volja ovdje koja trpi.

MARTIN RAGUŽ

Dobor, hvala lijepo. Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje o samom Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje zastupnika Filipa Andrića.

Molim vas da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sad.

Znači ima opću većinu, nema jedan glas iz Federacije. Maloprije je bilo, ne znam šta se sad desilo. Hoćemo li se usaglasiti oko ovoga.

Onda idemo u drugi krug. Jel ima zahtjeva za ponovno glasovanje. Hajte, molim. Znači nema zahtjeva. Idemo u drugi krug glasovanja. Glasuju oni koji su protiv.

Molim vas da se pripremite.

Glasujte sad.

Znači osam protiv, nemaju dvije trećine. Prihvaćen je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje zastupnika Filipa Andrića po članku 105., znači Poslovnik prihvaćen je u predloženom tekstu.

Prelazimo na 11. točku dnevnog reda, to je

Ad.11. Zahtjev Predsjedništva Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine po članku 105.

MARTIN RAGUŽ

Predsjedništvo nam je ovo dostavilo 17. ovog mjeseca. Ovo smo uvrstili poštom uz naznaku da ćemo ovo uvrstiti u današnji red sukladno Poslovniku u dnevni red.

Otvaram raspravu o proceduri po članku 105.

Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da se pripreme za izjašnjavanje o proceduri članka 105.

Glasujte sad.

Konstatiram da je prihvaćen ovaj zahtjev Predsjedništva Bosne i Hercegovine sa 23 glasa za, 2 protiv, 3 suzdržana.

Da razmotrimo Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Centralnoj banci po proceduri 105. Poslovnika.

Idemo sad na sami zakon.

Ima li potrebe za rasporavu. Gospodin Špirić, drugi zamjenik predsjedatelja Zastupničkog doma. Izvolite gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, predsjedavajući, uvažene kolege i kolegice poslanici.

Ovdje se predlaže Zakon o izmjenama Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine. Naime, radi se o tome da Centralna banka da se internim aktima dakle, na bazi propisa Upravnog odbora Centralne banke, predviđaju stope obavezne rezerve. Ja bih volio kada bi nam Centralna banka ili i da je Predsjedništvo napravilo analizu dosadašnjih kretanja unutar Centralne banke na bazi stope od 20%. Sobzirom da Centralna banka Bosne i Hercegovine posluje, ne kao klasična Centralna banka, jer ona nema emisionu funkciju, nego po principu karinski borda i ovdje se napominje da je to radi liberalnijeg odnosa vezano za kreditiranje sistem kreditiranje poslovnih banaka.

Nisam ubjeden da je obrazloženje koje smo dobili na liniji onoga što će se dešavati. Ja sam podržao proceduru člana 105., ali ja mislim da je i dalje Predsjedništvo trebalo da ostane pri tome da se obavezne rezerve definišu i zakonom sve dotele dok ne dođemo u situaciju da Centralna banka Bosne i Hercegovine postoji kao klasična monetarna institucija u svim drugim državama. Dakle, ona je ovdje u posebnom režimu i vadeći ove segmente lagano iz zakonskog okvira bojim se da ćemo učiti u nešto što nebismo željeli. Ja neću podržati naravno ovakvu izmjenu bez te analize. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Nema više prijavljenih.

Zaključujem raspravu.

Molim da se pripremite za izjašnjavanje o samom zahtjevu Predsjedništva, odnosno o samom Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o Centralnoj banci. Pripremite se.

Glasujte sad.

Konstatiram da je sa 22 glasa za, 3 protiv, 6 suzdržanih, dovoljnom entitetskom većinom Zastupnički dom prihvatio Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine. Zahvaljujem se.

Prelazimo na 12. točku dnevnog reda, to je

Ad.12. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o komunikacijama, također po članku 105. Poslovnika

MARTIN RAGUŽ

Otvaram raspravu o proceduri. Nema prijavljenih.

Zaključujem raspravu.
 Pripremite se na izjašnjavanje.
 Glasujte sad.

Konstatiram da smo prihvatili sa 20 glasova za, 7 protiv, 4 suzdržana proceduru članka 105. Prelazimo na izjašnjavanje o zakonu. Ima li potrebe za raspravu. Nema, nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Izjašnjavamo se o samom Prijedlogu zakona o dopunama Zakona o komunikacijama. Pripremite se.

Glasujte sad.
 Znači ima opću, ima većinu iz Federacije nema iz RS. Možemo li se usaglasiti oko.

Idemo u drugi krug glasovanja. Šta ćemo.
 Dobro, znači usaglašavanje po Poslovniku. Prelazima na. Nema suglasnosti u Kolegiju, a nije bilo entitetske većine. Ima opću. Na idućoj sjednici ćemo vas izvjestiti i provesti proceduru.

Trinaesta točka dnevnog reda, to je

Ad.13. Zahtjev zastupnika Kluba SDS-a za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost po skraćenoj proceduri članka 104.

MARTIN RAGUŽ

Ovo su zahtjevi ovi dostavljeni 27.04. Otvaram raspravu o zahtjevu.
 Nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

Pripremite se za izjašnjavanje.
 Glasujte sad.
 Ima opću većinu entitetsku iz RS, nema iz Federacije. Hoćemo li se usaglašavati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Možeš odmah ići u drugi krug.

MARTIN RAGUŽ

Hoćeš da ponovimo glasovanje? Imamo zahtjev da ponovimo glasovanje o proceduri.
 Pripremite se molim vas.
 Glasujte sad.
 Znači ima opću, nema entitetsku većinu iz Federacije.

Idemo u drugi krug glasovanja. Glasuju oni koji su protiv.
 Pripremite se.
 Glasujte sad.

Nema dvotrećinsku protiv i prihvaćen je ovaj zahtjev Kluba SDS-a da se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost razmotri po proceduri članka 104., tj. skraćenoj proceduri.

Prelazimo na 14. točku, to je

Ad.14. Zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o elektroničkom potpisu, isto tako procedura članka 104.

MARTIN RAGUŽ

Otvaram raspravu o zahtjevu za proceduru.

Zaključujem raspravu, gospodin Novaković izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Hvala vam lijepo gospodine predsjedavajući. Ja samo hoću da iznesem stav koji sam i rekao i na Ustavno-pravnoj komisiji. Ja mislim da ovaj zakon nema ustavni osnov i da o njemu opšte nebismo mogli ovaj ni voditi raspravu, naravno to je moj stav. Inače Ustavno-pravna komisija je utvrdila da ima ustavno-pravni osnov. Dakle, ja neću podržati ovaj zahtjev ni ovaj zahtjev za skraćenu proceduru, a i kada bude zakon u proceduri neću ga podržati.

MARTIN RAGUŽ

Dobro, sada smo bili na proceduri. Molim vas da to imate u vidu. Ima li još prijavljenih? Nema. Zaključujem raspravu.

Izjašnjavamo se o zahtjevu Vijeća ministara da se Prijedlog zakona o elektroničnom potpisu razmotri po članku 104. Poslovnika.

Pripremite se za izjašnjavanje.

Glasujte sad.

Znači konstatiram da su sa 23 glasa za i dovoljnom entitetskom većinom da je prihvaćen ovaj zahtjev Vijeća ministara da se ovaj zakon, Prijedlog zakona o elektroničnom potpisu razmotri po skraćenoj proceduri članka 104. Poslovnika. Hvala lijepo.

Prelazimo na 15. točku, to je

Ad.15. Zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, također po članku 104. Poslovnika

MARTIN RAGUŽ

Otvaram raspravu o zahtjevu za proceduru. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da se pripreme za izjašnjavanje.

Glasujte sad.

Znači ima opću većinu, nema entitetsku iz entiteta RS.

Predlažem da idemo u drugi krug glasovanja zato što se radi o izmjenama i dopunama vezanim za Vijeće ministara i dinamiku koju imamo. Možemo danas odlučiti.

Znači nemamo suglasnosti nažalostu u Kolegiju i Kolegij će ići na usuglašavanje u poslovničkom roku i izvestiti vas na narednoj sjednici.

Prelazimo na 16. točku dnevnog reda, to je

Ad.16. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodanu vrijednost sa Izvješćem Komisije za financije i proračun, predlagatelj Vijeće ministara

MARTIN RAGUŽ

Prijedlog ovog zakona nalazi se u proceduri od 30.12.prošle godine. Na 72. sjednici Dom nije usvojio proceduru članka 105.

Na 76. sjednici razmatrali smo izvješće nadležne komisije koja nije prihvatile načela Prijedloga zakona. Dom nije usvojio Izvješće Komisije, pa je nastavljena odgovarajuća procedura, a sa dnevnog reda 79. sjednice skinut je Prijedlog zakona.

Prema prijedlogu iznesenom u raspravi o ne razmatranju Prijedloga zakona koji se tiču PDV-a dok se ne razmotri informacija Vijeća ministara o učincima uvođenja PDV-a. Na 71. sjednici odgođeno je razmatranje svih prijedloga koji se tiču PDV-a radi postizanja, pokušaja postizanja kompromisa kako bi se svi predlozi objedinili u jedan.

Na Komisiji, kao što znate nije postignut kompromis. Evo sada na dnevnom redu imamo Prijedlog zakona sa Izvješćem Komisije za financije i proračun od 11.4. koje je ponovo negativno.

Dakle danas raspravljamo i odlučujemo o Izvješću Komisije.
Otvaram raspravu o Izvješću. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Znači izjašnjavamo se o Izvješću Komisije.
Molim zastupnike da se pripreme.
Glasujte sad.
Znači Izvješće Komisije ima opću većinu, nema entitetsku iz Federacije.

Možemo se usaglašavati?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Ostavićemo ovo za kasnije.

MARTIN RAGUŽ

Dobro, ja sam bio zaista sada voljan da ovo rješavamo danas, ali evo.

Znači u skladu sa Poslovnikom Kolegij ima obvezu usuglasiti se, odnosno podnijeti vam izvješće to je moguće na narednoj sjednici.

Prelazimo na 17. točku dnevnog reda, to je

Ad.17. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine u prvom čitanju

MARTIN RAGUŽ

Ovaj prijedlog zakona Vijeće ministara nam je dostavilo 17.5. Mi smo usvojili skraćenu proceduru. Mišljenje Ustavne komisije ste dobili. Izvješće Komisije, Zajedničke komisije za

odbambenu i sigurnosnu politiku dobili smo 17.ovog mjeseca. Nije bilo amandmana ni u komisijskoj fazi. Komisija je podržala Prijedlog zakona u predloženom tekstu.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Pripremite se za izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o policijskim službenicima BiH u prvom čitanju.

Glasujte sad.

- 23 za, 4 protiv, 4 suzdržana, dovoljna entitetska većina.

Znači idemo da se izjasnimo da odlučujemo i u drugom čitanju.

Pripremite se.

Glasujte sad za drugo čitanje.

- 24 glasa za, dovoljna entitetska većina, 2 protiv, 1 suzdržan.

Znači odlučili smo se za drugo čitanje.

Ima li potrebe za raspravu? Nema.

Prelazimo na izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o policijskim službenicima BiH u drugom čitanju.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Konstatiram da smo sa 20 glasova za, 4 protiv, 4 suzdržana i dovoljnom entitetskom većinom prihvitali Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o policijskim službenicima BiH i u drugom čitanju. Znači, zakon je u ovom domu usvojen.

Prelazimo na 18. točku dnevnog reda.

Ad.18. Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni zakona o policijskim službenicima BiH u prvom čitanju

MARTIN RAGUŽ

Ovo je zakon od 19.5. ove godine, prošli je bio od 17.5. Vijeće ministara nam dostavilo 29.5. Procedura je bila 104. Nadležna komisija je dostavila izvješće 17. ovog mjeseca. Vidjeli ste da je Zajednička komisija podržala načela predloženog zakona i usvojila samo jedan amandman, koji se tiče stupanja na snagu ovog zakona. Sada razmatramo Prijedlog zakona u prvom čitanju. Ja otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje o ovom zakonu u prvom čitanju. Pripremite se.

Glasujte sad.

Sa 23 glasa za, 3 protiv, 2 suzdržana i dovoljnom entitetskom većinom, prihvatali smo Prijedlog ovog zakona u prvom čitanju. Prelazimo na izjašnjavanje o drugom čitanju. Predlažem da idemo i u drugo čitanje.

Glasujte sad. Ko je za drugo čitanje?

Sa 22 glasa za, 8 protiv, 1 suzdržanim i dovoljnom entitetskom većinom, izjasnili smo se da pređemo i u drugo čitanje o ovom zakonu.

Ima li potrebe za raspravu? Nema. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o izmjeni i dopuni zakona o policijskim službenicima BiH, zakon od 29.5. ove godine u drugom čitanju. Pripremite se.

Glasujte sad.

Znači, sa 23 glasa za, 6 protiv, 2 suzdržana i dovoljnom entitetskom većinom, prihvtili smo Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o policijskim službenicima BiH. Zakon od 29.05.2006. godine i u drugom čitanju, čime je Zakon u ovom domu usvojen.

Prelazimo na 19. točku dnevnog reda.

Ad.19. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o Državnoj graničnoj službi BiH u prvom čitanju

MARTIN RAGUŽ

Ovaj zakon nam je dostavljen 29.05. Skraćena procedura je bila. Izvješće nadležne komisije dobili ste, također, 17. ovog mjeseca. Komisija je konstatirala da nije bilo amandmana, te da je tekst zakona podržan u predloženom tekstu. Otvaram raspravu u prvom čitanju. Gospodin Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Hvala lijepo gospodine predsjedavajući.

Uvažene kolege,

Kad smo raspravljali u komisijskoj fazi o ovom zakonu, jedno od mojih pitanja je bilo. Je li sa nekim usaglašen ovaj naziv?

Naime, da li je iko i sa kim usaglašavao ovaj naziv i dobio sam odgovor da nije. Ja mislim da se na takav način nije moglo ni predložiti, odnosno nije trebalo ni predložiti u Parlamentu, jednostavno da Državna granična služba promijeni naziv u Graničnu policiju BiH, s obzirom da dovoljno dobro znamo koliko nam je i truda i vremena trebalo da usaglasimo ovaj naziv koji je aktuelno, koji je aktuelan i do sada važeći.

Imajući to u vidu, Klub SDS-a neće podržati Zakon o izmjeni Zakona o Državnoj graničnoj službi.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Ima li još prijavljenih za raspravu? Nema. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o Državnoj graničnoj službi BiH u prvom čitanju. Pripremite se.

Glasujte sad.

Ima opću većinu. Nema entitetsku. Znači, nema suglasnosti. Ide na usaglašavanje na Kolegij.

Prelazimo na 20. točku dnevnog reda.

Ad.20. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje u prvom čitanju, predlagatelja zastupnika Tihomira Gligorića

MARTIN RAGUŽ

24.5. dobili smo ovaj prijedlog. Na 81. sjednici usvojena je procedura skraćena članak 104. Poslovni. Nadležna je bila Komisija za finansije i proračun. Ona nam je dostavila izvješće 6.7. Komisija je prihvatala predloženi tekst zakona sa jednim amandmanom. Ministarstvo finansija jučer je dostavilo mišljenje na ovaj zakon koji vam je dostavljen. Otvaram raspravu u prvom čitanju. Gospođa Ljiljana Milićević. Izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući.

U ime Komisije da obrazložim izvještaj koji je, izgleda imao efekat da izazvao dosta reakcija, ali, ovako naknadnih reakcija. Znači, 24. maja smo dobili svi Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje, upućen od strane predlagatela gospodina Gligorića. Taj prijedlog je upućen i Vijeću ministara. Znači, kome smo ga dostavili, mi smo ga dobili u Parlament, razmatrali smo ga na 52. sjednici 5. jula. Do 5. jula nismo dobili ni jedno mišljenje na ovaj zakon, niti smo imali prisutne iz Vijeća ministara, koji bi komentarisali ovaj zakon. Nama je isticao zakonski rok po proceduri po 104. znači, morali smo razmatrati Prijedlog izmjena zakona. Imali smo samo jedan podnesen amandman od strane gospođe Sopta. Amandman je prihvaćen i vidjeli ste od 6 članova Komisije 3 su bila za, 2 protiv i 1 uzdržan.

Čudno je da smo tek poslije sjednice, znači, Komisije, poslije desetak dana su traženi razgovori sa Komisijom kad je već urađen izvještaj i obavljena rasprava na Komisiji. Ja se pitam zašto dobijamo 24. jula u Parlament mišljenje Vijeća ministara, kad su imali tačno dva mjeseca da ga dadnu ranije na vrijeme, koje je negativno? Zašto dobijamo isto tako mišljenje negativno Ministarstva za finansije Federacije BiH, 19. jula, zatim, ko je, u čije ime je 20. jula potpisala Snežana Rudić, nema ni zaglavljena, niti piše ko je pisao isto tako negativno mišljenje i zadnje od Brčko Distrikta Uprava prihoda Brčko Distrikta negativan izvještaj? Šta hoću da kažem. Dešava se nešto da kada je nešto prošlo na Komisiji, debelo ušlo u proceduru ovdje u ovom parlamentu i o tome će odlučiti, naravno, poslanici, da tada dobijamo mišljenja i izlaze argumenti na vidjelo? Zašto izvršna vlast ne dadne mišljenje, ne reaguje u momentu kad je zakon upućen, kad se ovdje, kad smo se izjašnjivali o proceduri, kad se znalo kakav Prijedlog zakona imamo? Zašto ne reaguju na Komisijama na vrijeme, nego u zadnjem momentu dobijamo mišljenje pred samu sjednicu. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Želi li još neko? Gligorić, gospodin Gligorić, pa Belkić. Imao je pitanje gospodin Belkić. Slažem se da prije postavimo pitanje. Izvolite gospodine Belkiću.

BERIZ BELKIĆ

Meni je potrebno pojašnjenje, jer nisam baš najbolje shvatio neka rješenja koja gospodin Gligorić predlaže.

Dakle, članom 12. predloženih izmjena zakona, mijenja se stav 2. člana 18. osnovnog zakona i to na način gdje kaže da je rok za gotovinsku isplatu stare devizne štednje, dakle, gotovinsku isplatu stare devizne štednje 31.12.2011. Ostale odredbe člana 18. se ne mijenjaju, tako da ostaje stav 3. koji govori o maksimalnoj gotovinskoj isplati od 1000 KM i to do kraja 2007. Nešto mi tu se ne slaže jedno sa drugim. Pošto ti je namjera bila da se uđovolji štedišama, ako kažeš da je rok za gotovinsku isplatu stare devizne štednje 31.12.2011. to je nešto nepovoljnije nego ovaj rok do kraja 2007., ako sam ja dobro razumio, dozvoljavam da nisam najbolje shvatio i u obrazloženju se zalaže za osnovni princip, dakle, da je država BiH, što ja vrlo cijenim, obavezna itd., finansijske obaveze, ali amandmanom gospođe Ruže Sopte, koji je usvojen na Komisiji, osnovni princip je potpuno promijenjen. Obaveze isplate preuzimaju entiteti. Pa, malo da komentarišeš molim te.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Gligorić, izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam gospodine predsjedavajući, dame i gospodo,

Odgovorit ću na ova pitanja, ali pre toga kao predlagач da dam osnovni uvod. Predložio sam izmjene i dopune ovog zakona, rukovodeći se pre svega zaklučkom Doma naroda, koji su donijeli zaklučak da se u roku od 90 dana izvrše izmjene i dopune ovog zakona i da se vodi računa o skraćenju roka.

Kada sam predložio da ide po skraćenoj proceduri i kada je Predstavnički dom prihvatio, onda smo, praktično bili u 70-tom damu isteka tog roka Doma naroda. Probili smo taj rok, ali u suštini nije problem. Mi danas smo u prilici da o tome odlučujemo. Ovo govorim zato što bi bilo dobro da ispoštujemo sami sebe, jer Parlament, drugi dio Parlamentarne skupštine je, jasno rekao da to treba uraditi i mislim da je to trebalo uraditi Savjet ministara, ali pošto oni nisu uradili, inače, mnoge zaklučke ovog doma ili drugog, oni ne poštuju, evo ja sam uradio i ponudio izmjene i dopune tog zakona i, upravo cijeneći to što su od nas tražile kolege iz drugog doma.

Imao sam u vidu i međunarodni ugovor, Aneks G. Međunarodni ugovor je potpisani 31. decembra 2001. godine, a u tom Aneksu G. govori se o privatnom vlasništvu i stečenim pravima. Tamo se kaže privatno vlasništvo i stečena prava građana i drugih pravnih lica bivše SFRJ će biti zaštićena od strane država nasljednica, u skladu sa odredbom ovog aneksa.

1.a. U članu 2. prava na pokretnu i nepokretnu imovinu, koja se nalazi u državi nasljednici, na koju su građani ili druga pravna lica imali pravo do 31. decembra 1990. će biti priznata, zaštićena i vraćena od strane te države, u skladu sa uspostavljenim standardima i normama Međunarodnog prava i neovisna od nacionalnosti, državljanstva, mjesta boravka ili domicijela tih osoba itd.

S obzirom da se ovdje tretiraju ugovori da su štediše klijenti sa bankom, u stvari potpisali ugovor, ovo se odnosi upravo na njih i zato naglašavam da ovaj Međunarodni sporazum, koji smo potpisali, obavezuje Bosnu i Hercegovinu. Ovdje usput možda i odgovor na pitanje gospodina Belkića. S obzirom da je gospođa Ruža Sopta uložila amandman i tamo stoji u stvari kako i sada u zakonu. Garant je BiH kao država, a entiteti bi bili obavezni da to vrate. Ali, naprosto država kad su u pitanju ovakva vrsta obaveza i po Međunarodnom sporazumu, da li država prihvata kontinuitet sve što je bilo, onda iz toga proizilazi da država mora biti garant i u ovom slučaju. Meni ne smeta, tako da sam, mislim da smo zadovoljili praktično sve ovo o čemu govorimo, o čemu trebamo imati u vidu.

U najkraćem, ovdje smo rekli, rok je pet godina, a ne 13 sada po zakonu. Da nema više verifikacije kod Agencije APIFA, nego da je to srađenje kod poslovnih banaka, poslovno srađenje kao što je to i red kao svugdje. Istovremeno kad govorimo o obveznicama, ovdje smo omogućili da taj vrijednosni papir u stvari zaista bude vrednonosni papir. Po tom osnovu od tri milijarde, hajde ukupno sastavljamo sve domaće i ino banke, milijardu i po po proračunima koje smo pravili je moguće na ovaj način, praktično, oslobođiti državu od gotovine i onda taksativno smo tu naveli na što tu mislimo od dionica u državnim sistemima, od kupovine poslovnih prostora do, praktično, izdavanja građevinskih dozvola. Da ne gubimo vrijeme, vi ste to pogledali i na taj način mislimo da možemo spasiti bitno finansije u BiH kad budu vodili računa o isplati, kad usvojimo ovaj zakon.

Naravno, kod obveznica smo rekli da one u roku dospijeća trebaju biti u eurima ili da klijent, odnosno štediša prihvati da to bude i u KM-u. Ostavljena je takva alternativa u ovom zakonu. I, naravno da ovdje imamo isto tako mogućnost da do dospijeća tih obveznica u stvri oni mogu, gdje smo takstivno ovdje naveli u prijedlogu da koriste ove vrijednosne papire, obveznice i za neke druge svrhe, prilikom njihovih nekih građanskih zahtjeva za kupovinom nekih poslovnih prostora i drugih stvari.

Ovdje je bilo riječi o kamatama. Mi smo to, odnosno finansijskim, novim finansijskim sredstvima rekli, kako što su to rekli i u postojećem zakonu. Nismo tu naglašavali ništa posebno, osim da pitanje kamata treba da bude uređeno sa bankama kao što je to svugdje u svijetu.

Ovo što je gospođa Milićević rekla, a što se odnosi na Savjet ministara. Ja bih volio da su nam ovdje prisutni iz Savjeta ministara, mislim pre svega na gospodina Terzića i ministricu Mrićku, koji su, kada smo usvajali onaj zakon, bili tako energični i objašnjavali zašto je onaj zakon dobar i, ako je on, po meni, protivustavan, ali o tome ćemo imti priliku da čujemo nešto više od Ustavnog suda, jer gospodin prof. dr. Nikola Špirić je pokrenuo apelaciju kod Ustavnog suda BiH. Ali, ništa nisu ispoštovali sem roka koji je tražio Ustavni sud i dalje su ostala kršenja ljudskih prava po osnovu prava na njihovo vlasništvo, nepokretnost ili gotovinski novac, sve jedno. I, nisu se udovoljili da u roku od dva mjeseca dostave mišljenje koje je Komisija za finansije i budžet od njih tražila. Zaista je nevjerojatno kako nam sada šalju negativna mišljenja da je ovo nužno praktično odbiti ovakav zakon.

Želim ovdje isto nešto da kažem, a to je, mnogi kažu da će BiH bankrotirati. Da nemamo izvora prihoda. Ja ovdje molim pre svega Savjet ministara za jednu kreativnost u tom pravcu. Molim tu i ljude iz OHR-a, koji pomažu, ali čini mi se da više odmažu, jer samo govore da nema para i da mi moramo imati što duži rok. Kreativnost se ogleda jednom vlasti u tome. Da oni pokušaju da nađu izvore sredstava. Pa zar treba jedan uvaženi stručnjak kao što je gospodin Jure Pelivan da kaže, postoje izvori sredstava. Još vam i kaže koji su to izvori sredstava. Ako treba, evo i ja ću ih ponoviti. Ali ne. Izvršna vlast čuti kao da nema mogućnosti da se po tom osnovu iznađu sredstva. Evo, mi imamo ovdje ljude iz OHR-a. Evo ja vas sad molim kao građanin, kao poslanik, kao čovjek, pa dajte nađite tu spornu, možda milijardu kroz neku mini donaciju u ovoj zemlji i tako ćete pomoći građanima BiH. Puna su vam usta građana BiH, a građani BiH sve teže žive u ovoj BiH. Imamo međunarodnu pamet u BiH. Kako je Hrvatska Republika mogla da riješi pitanje stare devizne štednje? Kako je mogla Srbija? Valjda nemaju OHR-a pa je ljudima lakše. Zato vas molim, ako ste nam iskreni prijatelji, zatražite mini donatorsku konferenciju, dajte, onda možete reći građanima itd. držite lekcije ovim lokalnim političarima kad god vam se prohtije izadete za neku tamo govornicu i kažete lokalni političari uzimaju novac. Ovi u Parlamentu uzimaju novac. Građani kako mogu to da trpe. Kako građani mogu da trpe nas i vas zajedno u BiH. Sve teže žive. Nema radnih mjesta, nema ekonomije, a ljudi nema smisla. Imamo li mi obzira prema tim građanima.

I, zato moram da kažem i ovo, jer su me zamolili iz udruženja da ovo pročitam, pošto ljudi ne mogu da dobiju riječ i ako smo mi građanski dom i smatram da radimo u interesu građana i da ne može ništa biti strano u ovoj sali, nego sve da im je dostupno kao i nama. Zahtjev da OHR i Visoki predstavnik napuste teritoriju BiH, povodom agencijske vijesti da je kancelarija Visokog predstavnika i OHR-a protiv skraćivanja roka isplate stare devizne štednje. Ovo udruženje ne krije svoje ogorčenje ovakvim miješanjem u unutrašnje stvari BiH.

Ovakvim vršenjem pritisaka Visoki predstavnik i OHR, po kozna koji put, drsko su pokazali da njihove namjere u ovoj državinisu časne ni poštene. Očito je da njihov boravak u ovoj državi ima samo jedan cilj, a to je postizanje političkih ciljeva njihovih nalogodavaca. Navodno prestavljanje njihovog boravka u ovoj zemlji kao čuvari mira i ljudskih prava, samo je još jedno u nizu mazanja očiju izmučenom narodu ove zemlje, sa ciljem stalnih držanja ratno-huškaških tenzija i sprečavanja ekonomskog prosperiteta ove zemlje i njenih građana.

Da je to tako, najboje svjedoči njihovo zalaganje za daljnju pljačku starih deviznih štediša i nekakvo građenje ekonomske stabilnosti BiH na opljačkanom novcu građana, pojedinaca starih deviznih štediša.

Da je Visoki predstavnik zaista zabrinut za stabilnost Bosne i Hercegovine i njenu ekonomsku održivost, onda bi sasvim sigurno radio na pronalaženju drugih izvora finansiranja zemlje, a nikako pljačkom njihovih građana. Samo nas interesira da li se gospodin Visoki predstavnik i u svojoj zemlji zalaže za pljačku privatne imovine i finansiranje poslušnih političara opljačkanim novcom?

Takožer nas interesuje, da li se u državi Visokog predstavnika i njegovih saradnika može, bez ikakve odgovornosti, usurpirati privatna imovina i sa njom raspolagati kao da vlasnik te imovine i ne postoji?

Mi znamo, da nemamo moći da se obračunamo sa takvom silom, kao što je moćni državni aparat, koji je podržan od navodnih mirotvoraca i boraca za ljudska prava, ali možemo pokretati inicijative da takvi mirotvorci i borci za ljudska prava napuste teritoriju naše države i omoguće nam da konačno živimo slobodno i borimo se za ekonomski prosperitet nas samih i naše države.

Kako je Visoki predstavnik i OHR, javnim zalaganjem, pozvao predstavnike vlasti BiH na dalje kršenje osnovnih ljudskih prava njenih građana, očito je da je dao zeleno svjetlo članovima Savjeta ministara i njihovih grupa i grupica, da i dalje pljačkaju ovaj narod i stvaraju ogromno bogatstvo, dok većina građana BiH, živi na ivici socijalnog opstanka.

Radi svega navedenog, a u nemogućnosti preuzimanja nekih drugih mjera, ovo udruženje pokenulo je inicijativu za potpisivanje peticije za odlazak OHR-a i Visokog predstavnika iz BiH.

Pozivamo sve građane BiH da se pridruže ovoj inicijativi, potpišu ovaj zahtjev i na taj način daju svoj doprinos boljoj budućnosti BiH, njenih građana i budućih pokolenja za Upravni odbor Svetozar Nišić. Ljudi nisu imali prilike da ovo kažu. Ja sam u ime njih kao predstavnik građana i naroda ovo pročitao, stari štediša nisam i možda je ovo gospodin Zorić dobro rekao. S obzirom da kaže stari štediša nisam, ali su mnogi rekli zašto se ja toliko zalažem, da to nije politički marketing. Onda u tom slučaju da kažem svojim kolegama. Nisam se kandidovao. Jeste me stranka predložila za Skupštinu BiH da budem nosilac liste. Odustao sam. Obavijestio sam svoju stranku i obavijestio Izbornu komisiju. Zato što su građani rekli nemaju za koga da glasaju, uvijek isti ljudi, pa sam poslušao glas građana i izgleda da sam usamljen. Ali, dobro.

Znači, ne želim političku promociju, jer neću biti u ovoj skupštini. Neću biti na listama i na taj način želim da kažem, da kao poslanik zaista treba da vodimo računa da građanima pomognemo da oni dođu do svojih prava, a s obzirom da sam čuo da će se gospodin Džaferović kandidovati, onda ja nisam odustao sam.

I na kraju, ja vas molim, ako smo stvarno iskreni ljudi koji neće dozvoliti da se krše ljudska prava građana, ako su ovi ljudi zaradili mukotrpno novac, ostali bez zdravlja, danas nisu u poziciji da izdvoje sto maraka da bi čovjek koji nema dva bubrega išao na dijalizu, da ljudi umiru zato što nemaju sredstava da plate lijek, a znam čovjeka koji ima milion maraka, zar vlast treba da napiše proces privatizacije i završi proces privatizacije, uzimajući novac ovih ljudi, a ti ljudi ne mogu postati vlasnici fabrika, a drugi njihovim parama postaju vlasnici fabrika u BiH. Pa, ljudi, ima li pravde? Ima li poštenja? Ima li morala u ovoj državi? Ako ima podržat ćemo ove izmjene i dopune zakona, za tih pet godina obezbijedit će se novi izvori sigurno finansiranja. Nećemo slušati stalno istu priču da nema para, neka nam OHR pomogne kako da dođemo do para, pa podignut ćemo kredit od Svjetske banke i MMF-a. Što to mi predlažemo njima projekte ili oni odobravaju sredstva za projekte koje oni žele. Uzet ćemo mi, evo želimo finansirati staru deviznu štednju i neka nam pomognu da dođemo do takvog kredita između ostalog. Sada imamo 300 miliona dolara u Centralnoj banci i gospodin Kozarić je rekao da ta sredstva možemo staviti na raspolažanje isplatu stare devizne štednje. Imamo profit Centralne banke. Imamo mogućnost rasprodaje poslovnog prostora banaka, imamo sukcesiju.

Imamo i strano zaduživanje, jer taj novac će, praktično doći u BiH. To je najbolji projekat, jer će ti ljudi da kupuju, da troše, kupuju fabrike, ulažu taj novac i vratit će se povjerenje da građani iz inostranstva steknu povjerenje u državu i da u njoj štede. Ukoliko mi ne budemo imali obzira da ovo prihvamo, svi oni koji danas brinu kao Stranka SDA za finansijski bankrot BiH. BiH će finansijski bankrotirati onda kada to odbijemo i kada ljudi odu u Međunrodnji sud u Strazburg za ljudska prava i umjesto tri milijarde morat će da daju devet milijardi, e, onda će BiH finansijski bankrotirati, a i zamislite šta poručuje ministrica Ljerka Marić. Kaže, mi ćemo se potruditi da vi ne dobijete u Strazburu svoja prava i vi to znate, vama je to rečeno. Zamislite, kako se mijesaju u pravosuđe BiH, kad imaju smjelosti da izvrša vlast se mijesha u Međunarodni sud i da šalje poruke ljudima da će ona to spriječiti. Iz toga se, zaista vidi mnogo. Ja vas molim da i, ono što govorite i svu ovu moju mučninu, jad i žuč koju ja iznosim vezano za ovaj problem, klimajte vi glavom gospodine Džaferoviću, ali ako ste moralan čovjek glast ćete za ove izmjene i dopune i onda ću vam ja pružiti ruku i onda ću reći da se borite za gradane BiH, a ne na opljačkanom novcu ovih ljudi vi gradite poziciju. Kako ćete ući u selo i govoriti ljudima da su ti ljudi u pravu.

MARTIN RAGUŽ

Molim vas gospodine Gligoriću da se ne obraćate sad izravno nikom. Završite svoju raspravu.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam.

Ali, baš kad sam govorio koliko brinem i objašnjavajući da neću ići na listu i neću kao vi gospodine Džaferoviću onda u tom slučaju, onda shvatite da nekad čovjek govori iskreno i da pokušate. Pogledajte kako vi to reagujete. Pa pokušajte da shvatite da ja barem govorim jednom iskreno. Ali, najgore vi nećete nikada. Pa, znate šta su rekli da pametan čovjek ima pravo na glupost, ali da je glupima to obaveza, pa sad vidite kome sam šta poručio.

Što se tiče ovog do 2011. rečeno je da za pet godina, član 12. do 2011 i 2007. Ne vidim tu nikakvu kontradiktornost, nego se misli da u prvoj godini se izvrši isplata za nemoćne, bolesne i to

je u 2007. godini, a da ovaj dio perioda ostane da se izvrši isplata, da se obezbijedi dinamika koja je, naravno da smo tamo rekli da će biti nužno donijeti propise na entitetском nivou da bi se sve to harmonizovalo i uskladilo i u tom periodu od tih pet godina može se uskladiti i ta dinamika. Na to se misli. Ponudili smo rješenje. Ono je na stolu. Ja vas molim da ga, ipak, podržite, hvala vam.

MRTIN RAGUŽ

Gospodin Zorić prvi se javio.

VINKO ZORIĆ

Netočan je navod kolege Gligorića da je on jedini zastupnik koji se nije kandidirao za ove izbore.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa. Replika gospodin Jahić.

ELMIR JAHIĆ

Pa, gledajte, ja i sad imam dilemu da li da idem sa ovom replikom ili da ne idem, ali, zaista mislim da već treba jednom neke stvari reći, jer ovaj parlament jeste gdje treba da se kaže ono što poslanici, odnosno zastupnici misle, ali zaista treba da ta njihova retorika bude primjerena ovom domu i da imaju u vidu da ne vrijedaju druge i da paze šta govore.

Dakle, bilo je ovdje puno tih riječi o pozivanju na pravdu, na moral na poštenje, da oni koji ne podrže ovaj zakon to će biti suprotno pravdi, suprotno moralu, suprotno poštenju, pa, evo spomenut je i zamjenik predsjedavajućeg, kako je, faktički nemoralan, jer nije moralno to njegovo ponašanje, spominjana je stranka či sam ja predsjednik kluba, dakle, Stranka demokratske akcije, kako pljačkajući ljudе, kako vi kažete, gradimo pozicije, kako kontrolišemo finansijske tokove, kako ne znam utičemo na pravosuđe itd.

Gospodine Gligoriću, zaista nisam mislio ovo reći, ali ne da nije moralno govoriti o moralu, pravdi i poštenju s vaše strane kad ste vi jedina osoba u ovom parlamentu koja mislim je verifikovano imate da ste optuženi, imate pravosnažnu presudu i vi govoriti o kriminalu, a vi jedini imate papir da ste to, tj. uslovna ali pravosnažna presuda o tome i nemojte molim vas vi da držite slovo o pravdi i moralu, vi ste zadnji koji imate pravo o ovom govoriti. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Dobro, hvala. Replika gospodin Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

E, sad stvarno vidim da vas je ovo veoma pogodilo. Kad ste ... taj odluk da tema bude Tihomir Gligorić. Neka sve bude kako vi kažete, a znate da to nije. Moj problem je na apelaciji, a vi ovdje znate u komisiji da postoji izvještaj specijalni Ombudsmena za ljudska prava da je u mom slučaju prekršio i da smo donijeli jedan zakon koji nema mogućnosti da se žali u drugom stepenu i to će vam doći ovdje na ovaj parlament. Morat ćemo izvršiti izmjene i dopune zakona, a vi znate kako je taj sud radio i šta je uradio. Prvo sam oslobođen pa su onda naručeni i tako sam ti ja moj dragi Elmire Jahiću kažnjen i vi to znate svi i vi znt da tu nema kriminala, nego je to bilo jedno pravno tumačenje pitanje, a ne kriminal itd., ali nije ni važno. Brzo će se to riješiti i na Ustavnom sudu i na Državnom sudu, jer je to još otvoreno pitanje. To ste vi to fino prečutali, ali ja vas vraćam na dnevni red. Molim vas izadite u ime kluba SDA kad se toliko ponosite sa tom strankom

da kažete hoćete li podržati ili nećete. Imajte hrabrosti građanske, a nemojte nekakvim driblinzima i skretanjem sa prave teme proizvodite neki novi ...

MARTIN RAGUŽ

Replika je bila gopsodine, isteklo je vrijeme.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Jeste. Ali, hoću samo da kažem, neka kažu jasno hoće li podržati ili neće. Pa ja znam da vi to nećete, ali vi ste pravnik i to je sramota.

MARTIN RAGUŽ

Ima redoslijed prijavljenih. Molim vas da poštujete redoslijed prijavljenih. Prvi se prijavio gospodin Špirić, pa gospodin Novaković, pa Potočnik, pa zatim ministar, za mjenik ministra finansija Kumalić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege poslanici, uvaženi ministri, članovi Vijeća ministara,

Prvo sam razmišljao da li uopšte da se javim za riječ, nakon intervencije izmjene zakona, vezano za staru deviznu štednju, koju smo usvojili pre samo par tačaka, to su izmjene i dopune kolege Filipa Andrića. Vi znate da sam ja prijatelj ovog projekta od početka, da sam par puta pokretao zahtjev pred Ustavnim sudom, da i sada postoji podnesak ocjene ustavnosti zakona koji smo usvojili, ali, ono što ja ne mogu da shvatim ili ja nisam, nešto nije u redu sa mnom. Da mi misimo ovaj problem riješiti, a da smo u sukobu sa državnom vladom, entitetskim vladama i Distrikтом Brčko, gdje je lociran ovaj problem i, na kraju da se sukobimo i sa OHR-om. Nema na ovom zakonu se mora tražiti prostor za kompromis i razuma, a ne za sukob.

Dakle, meni je žao kad sam podnio zakon, vezano za tarife, onda su to proslijedili Vijeću ministara i Direkciji za indirektno oporezivanje.

S obzirom da ovdje dug stare devizne štednje po prijedlogu zakona lociran, dakle, na entitetu i na Distrikt Brčko, onda je sasvim logično da je komisija, nemojte se ljutiti, nemam ja primjedbi na rad komisije, tražila viđenje koje smo dobili. Ja sam glasao protiv zakona koji su usvojili su usvojili ljudi kad je stara devizna štednja bila u pitanju. Mislim da nije dobar. Mislim da je Vijeće ministara trebalo da pronađe mehanizam da se bavi tom matematikom permanentno i da ovaj rok skrati. Ja ću podržati pet godina, ukoliko se izračuna kondicija da je to moguće. Ne treba starim deviznim štedišama, izvinjavam se, ja sam stari devizni štediša što govorim u ime njih dobar, a nerealan zakon. Treba im zakon koji rješava problem. Gotovo je sigurno da je rok moguće skratiti za 13 godina, za 3, 4 i 5 godina, ali nisam ubijeden da ga je moguće skratiti na pet godina. Volio bih da imam tu matematiku. Dakle, ovo nije stvar sukoba, nego stvar državne matematike. I nemojte da se sad bavimo, ovo je predizborni vrijeme. Ja poštujem ljude. Od početka sam u ovom problemu i tražio pred Ustavnim sudom i dajte da vidimo, ukoliko Vijeće ministara, entitetske vlade, traže prostora i kažu da ovo nije realno, da im lomi finansijsku kondiciju, dajte da tražimo novi izvještaj da pitamo šta je realno. To je rješenje za stare devizne štediše. Nije rješenje da danas usvojimo pet godina, da sutra dobijemo odgovor da je to nemoguće. Ja samo to molim. Ako dobijemo odgovor da je moguće zašto ne bi podržali. Sad je pitanje

hoćemo li napraviti zakon kojim ćemo pogoditi želju starih deviznih štediša, a koji je nemoguće realizovati ili ćemo tražiti rješenje, tjerati Vijeće ministara i entitetske vlade da prave proračune, da izadu sa korekcijom zakona. To je za mene dilema. Moram reći da je dilema za mene.

Dakle, najlakše je danas glasati za ovu promjenu od pet godina, to je najmanji problem, ali se sutra otvara pitanje realizacije, funkcionalnosti zakona. Ko treba da provede ovaj zakon? Dakle, entitetske vlade i Vijeće ministara. Ako nas upozore i kažu da je nemoguće realizovati za pet godina, dakle, napišu dopis Parlamentu, hoćemo li ostati gluvi ili tražiti da se radi na tom problemu. Danas ja nisam zato ni da se ovo tek tako odbije. Dakle, ja molim da se pokuša tražiti novi izvještaj zajedno sa Vijećem ministara i entitetskim vladama da vidimo za koliko je moguće realno skratiti rok. Ja tvrdim da je moguće rok skratiti, dakle, moguće je sigurno sa 13 na 10 i to je pomak ili sa 13 na 9 ili na 8. Ali, ako stvarno kondicija od pet godina nakida finansijsku izdržljivost ili je dovodi u pitanje, onda se postavlja pitanje odgovornosti nas kao Parlamenta. Neko će sutra biti u Parlamentu, neko neće. To nikog ne treba da interesuje posebno sad, ali ovdje je gotovo sigurno odgovornost.

Eto, u tom smislu to su za mene dileme. Ja vas molim, ne trebamo otvarati sukobe ni sa Vijećem ministara ni sa entitetskim vladama, pogotovo nam ne treba sa OHR-om, jer se radi o laganoj transmisiji kancelarije Evropske unije i tada će nam trebati pomoći. Ubijedjen sam da će nam trebati pomoći, daj bože da nam ne treba i ja mislim da su oni najmanje krivi kad je ova situacija, kad je zakon u pitanju i kad je stara devizna štednja u pitanju. Hvala vam lijepo. Nisam ja ovdje izašao da bih dokazivao da sam prijatelj OHR-a, ali moram da vam kažem da ne možemo se ni ponašati kad urade dobru stvar dobro je, kad urade lošu interes BiH. Kad proizvedemo bolji politički establešment, oni će otići i kad budemo realne zakone predlagali i glasali za njih. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se. Replika gospodin Gligorić minut.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hoću da kažem da gospodin Špirić kad je rekao za pet godina da nemamo potrebnih pokazatelja, isto tako nismo tražili ni za 13 godina, u redu je, onda se izvinjavam.

A, što se tiče ovog, ja samo želim što je gospodin Špirić govorio, da treba ostaviti da to vidimo. Ja sam predložio i ja želim da se o ovome glasa. Svi dobromanjerni ljudi, koji žele da danas se izvuku iz ovog problema, neka oni predlažu nove izmjene ovog zakona, ali ja želim da se o mojim izmjenama glasa danas i da to završimo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Imamo sljedeću situaciju. Riječ je još tražio jedan član Kolegija. Predlažem da nakon toga damo riječ zamjeniku ministra, izrazio je želju, ako se zastupnici slažu, pa, eventualno mogu još postaviti pitanje, a ako ne, ja mislim da je to korisno, onda će biti prvi gospodin Novaković nakon zamjenika ministra. Sad riječ ima gospodin Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane koleginice i kolege, mi smo prije izvjesnog vremena ovdje u Parlamentu imali ovu temu na dnevnom redu i donijeli smo, koliko ja znam, jedan zakon, kojim devizne štedište, očigledno nisu zadovoljne, ali je taj zakon odraz realnih mogućnosti države BiH i svih onih

institucija, koje trebaju da alimentiraju taj zakon. Ja znam da je danas popularno podržavati zahtjeve deviznih štediša i znam da nije popularno kad se ti zahtjevi ne podržavaju, potpuno mi je to jasno, jedan sam od onih koji izlazi naravno na izbore i čija stranka izlazi na izbore i sa punom odgovornošću govorim ovo o čemu sada govorimo.

Ja mislim da nećemo pomoći ni državi ni deviznim štedišama, ukoliko državu i one institucije u državi koje trebaju da alimentiraju ovaj zakon, dovedemo u poziciju finansijskog kraha, finansijskog sloma. Mislim da tad nismo pomogli ni državi ni deviznim štedišama. Mi ovdje u omotu predmeta imamo potpuno jasna upozorenja i državne vlade i entitetskih vlada i Vlade Brčko Distrikta BiH. Ja vas molim, mi se o ta upozorenja i od te stavove, jednostavno ako želimo da budemo odgovorni ne možemo oglušiti. Inače ćemo mi preuzeti svu odgovornost na sebe. Ja nisam, pravo da vam kažem, nakon ovih upozorenja spremam da preuzmem odgovornost i, ako smatram da sam prijatelj i ove države i deviznih štediša. I zbog toga ja ne mogu podržati izmjene, odnosno ovaj prijedlog kojeg je podnio gospodin Gligorić i samo gospodine Gligoriću da vam kažem, vama možda odgovara odlazak OHR-a iz BiH, zato to čitate. Meni ne odgovara. OHR treba ovoj državi još uvijek. Ja sam o tome javno govorio i imam potrebu da vam to kažem ovdje za ovom govornicom. Toliko i hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa. Replika jedan minut, izvolite gospodine Gligoriću.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Uvaženom gospodinu Džaferoviću da odgovorim na to da mu treba OHR. Meni ne treba, jer OHR je došao nakon što ste vi preuzeli, vaša stranka vlast u BiH '90. i nakon što ste rekli da ćemo imati demokratiju Švajcarske, onda ste prouzrokovali rat u BiH i onda su došli ljudi sa strane zbog takvih i takve politike, da ovdje imamo mentora i tutora, a ne zbog Tihomira Gligorića i njegove političke opcije i, naravno, da vam odgovara i ovim građanima treba biti jasno da mi ovdje imamo mentorstvo kao da smo retardirani zbog politike Stranke demokratske akcije.

MARTIN RAGUŽ

Replika gospodin Džaferović. Molim nakon ovoga da se završi u ovom dijelu, da idemo dalje, imamo još puno prijavljenih.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Gligoriću, ko je ovdje otpočeo rat, uzmite presude Haškog tribunala, ako ne vjerujete meni, da je to vaš politički mentor Slobodan Milošević, ako meni ne vjerujete da je to on, onda uzmite presude Haškog tribunala i pročitatje njih, pa makar vjerujte njima i nemojte ovdje bez potrebe zamajavati stvari i dovoditi nas u ovakve političke diskusije, povodom jednog vrlo važnog pitanja oko kojeg u BiH moramo naći rješenje.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa gospodin Kumalić, zamjenik ministra finansija, izvolilte.

JUSUF KUMALIĆ

Prije svega želim da ukažem šta je uslovjavalo da se ovakav zakon donese, znači Zakon o izmirenju obaveza po osnovu stare devizne štednje. Moju poziciju su, u mnogome ove dvije prethodne diskusije gospodina Špirića i gospodina Džaferovića olakšale, da kažem da je BiH

izuzetno prezadužena zemlja. U prilog tome ide dug danas BiH iznosi 63,8%. Da je po ugovoru iz Maastrikta iz '91. to su, znači, propisi Evropske unije dozvoljeni do 60%. Struktura zaduženosti vanjski dug iznosi 4 milijarde i 258 ili 29%. Stara devizna štednja sa kamatom 2 milijarde i 300 miliona ili 15,60%. Ostali unutarnji dug, ratna potraživanja, što su zakonom već regulisana u entitetima i Distriktnu Brčko 19,30%. Kad se ovo zbroji, to je 63,8%. Da napomenem da država ima jednu obavezu međunarodnu, rješavanje pitanja restitucije, odnosno denacionalizacije, da je komisija pri kraju i ja, evo imam tu fizibiliti studiju da prostora nema jednostavno da se rješava i pitanje restitucije pa čemo ići nekim kompromisom, da ide naturalna, a tek u dogledno vrijeme u nekom kasnijem periodu finansijska.

Drugo, mora se ovdje uvažavati stav MMF-a i Svjetske banke, koji, inače, održavaju finansijski sektor u BiH i da koncesualni krediti se mogu dobijati samo za određene namjene, nadalje, da smo mi već kod ovog zakona prekršili princip koji je sugerisao, da tako kažem, Međunarodni monetarni fond. Najkraće rečeno, BiH u ovom sad momentu nema nikakvih mogućnosti da ove rokove naknade po osnovu stare devizne štednje da skraćuje, posebno ja ovdje naglašavam država je samo garant, ali finansijske obaveze snose entiteti i Distrikt Brčko. Da su stavovi, ja sam razgovarao i sa vladama entiteta, da su strahovito i energično u tome da su ove rokove, čak je bilo ranije mišljenja posebno iz RS-a da je rok od 13 godina, da je prekratak rok.

Ja bih napomenuo, da stvarno treba i puno razumijevanja imam za stare devizne štedište, ali mi je familija malte ne ima ogromna potraživanja po osnovu stare devizne štednje, ali da ne citiram jednog velikog vojskovođu iz ... vijeka koji je rekao da je država preča. To znači da ja predlažem da se u potpunosti odbaci ovaj prijedlog gospodina Gligorića.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici,

Ja ne bih uvodio ovdje pojmove države i deviznih štedišta. Ja bih to malo drugačije rekao.

Naime, postoji država i postoje državlјani ove države, či građani kao i svagdje država brine o državljanima i državlјani brinu o državi. U tom dijelu, dakle, u toj ponudi države s jedne strane i zahtjevu dijela njenih državlјana s druge strane istaknuti kroz zakon koji je gospodin Gligorić ponudio je trebalo tražiti rješenja i, upravo, tu i jeste nastao problem što država nije imala volje da traži to rješenje, nego je nakon dva mjeseca vremena da se to rješenje traži, država došla do zaključka da ona ne može pomoći svojim državljanima. Ja to gledam na takav način. Odgovornost za prihvatanje ili ne prihvatanje zakona nije samo na ovom domu, nego i na onima koji su trebali ovom domu dati mogućnost da drugačije raspravlja o ovom zakonu. Možda bi gospodin Gligorić koji je predložio ovaj zakon zadovoljio se, lupil ću sa devet godina, da je neko imao volje u dva mjeseca da računa ima li varijanta od devet godina ili osam, a ne pet? Nažalost, nije jedini ovo zakon koji predlažu poslanici, a na koji se ne obrati dovoljno pažnje dok ne dođe u ovu fazu. Eh, sad smo mi u fazi kad se zakon treba ili prihvati ili odbiti i kad neko treba preuzeti odgovornost za sve negativne i, naravno niko za sve pozitivne neće imati zasluga, ako, eventualno bude pozitivnih odluka.

Nije tačno da sve ove i svaka odredba, koja je predložena ovdje u zakonu je ne prihvatljiva. Ja sam očekivao da će se reći u ovom izvještaju, odnosno u ovom što su napisali iz ministarstava šta je prihvatljivo, a šta ne prihvatljivo. Možda smo u tom pravcu mogli doći do rješenja. Ovo je vrlo jednostavno rješenje. Sve je ne prihvatljivo, zakon netreba prihvati. Mnogo

jednostavnije nego tražiti rješenje koje je bilo prihvatljivo i, nažalost, po ko zna koji put mi smo se našli tu u poziciji, koji, jedino trebano snositi odgovornost za budućnost ove zemlje, odnosno za budućnost države, ali i državljana koji su, eto oštećeni ne greškom ove države, znači ne greškom ove države, ali naravno ova država preuzela je i mora preuzeti, naslijediti probleme države od koje je nastala.

Ja ne bih govorio sada o nekim drugim težim pitanjima kad se radi o ovoj deviznoj štednji, zbog čega neke druge stvari nisu rješavane ovdje, gdje su pare iz Ljubljanske banke itd. bolje da ta pitanja ne otvaramo, onda ćemo ući u probleme. I, upravo najviše iz jedne inertnosti države prema njenim državljanima, ja ću podržati zakon koji je predložio gospodin Gligorić.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Potočnik, neka se pripremi gospodin Avdić, pa gospodin Križanović.

MLADEN POTOČNIK

Ja nisam tražio riječ. Ja sam samo reagirao malo temperamentnije.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Avdić.

SEAD AVDIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, dame i gospodo,

Dobro da je ovaj zakon bar potakao na promišljanja i na odgovor svih instituta vlasti u BiH, koji su se našli odgovornima da sprovedu odrednice ovog zakona i to je dobro s aspekta ovog što je zakon potaknut i što je jednostavno predloženo u parlamentarnu proceduru Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, normalno i Doma naroda, s tim da zakon obavezuje i donošenje zakona obavezuje entitetske vlade i Distrikta Brčko i daje im posao i zadatku koji, bar po njihovim izjavama, ne mogu da izvrše. I, sad stvarno kalo se susresti tu i kako diskutirati i kako odgovornost preuzeti ovaj dom da, jednostavno doneše zakon koji entitetske vlade i zakonodavna vlast ne može obaviti ono što je obaveza u narednih pet godina, tako da je stvarno neuputno i krajnje konfrotabilno ako se može tako reći, razmišljati i jednostavno dati glas za ovaj zakon. Što znači da moja promišljanja idu ka tome da bi trebalo u istinu kako da ne, država BiH ima se osjećaj da malo čini za svoje građane. Neki kažu pa i ništa u krajnjem slučaju, ali slobodno se može reći, dati ocjena da malo čini za svoje ljude, za svoje građane i da u tom kontekstu ima odgovornost. Ali ta odgovornost ne može se na ovakav način poticati sa zakonom koji, jednostavno ide izvan realnih mogućnosti ove zemlje. Uzme se u obzir da su to praktično dvije milijarde obaveza BiH, dva entiteta i Distrikta Brčko, onda se, ipak, treba, jednostavno u krajnje biti ozbiljan i oprezan s aspekta donošenja ovakvih zakonskih projekata.

Znači, neću da komentarišem sve što ima tu na klupama, ali ja bih rekao jedna mala crtica šta nam štediše upućuju ovom parlamentu. Sa kojim riječima oni traže našu saradnju i naše razumijevanje. Nije na odmet reći da je donošenje ovog zakona pravi test za državu BiH, kada je u pitanju njen odnos prema građanima pojedincima.

Do sada doneseni zakoni koji su važili za cijelu zemlju, uglavnom su bili zakoni represije i nameta, vjerovali ili ne. Pročitajte malo taj tekst. Znači, bili su zakoni represije i nameta, kao što su zakon iz oblasti poreza, vojske, policije itd. Hvala gospodo štediše kad ste nam na ovakav način uputili pozdravno pismo i tražite našu sradnju. Pošto je kolega Gligorić učinio jednostavno sve da se ovaj zakon odbije, učinio sve stvarno sa svoje strane da se ovaj zakon odbije i da stvori tako visok naboj animuziteta i protiv ovoga zakona, da ću ja vrlo rado glasati protiv ovog zakona.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Križanović, pa gospođa Perkanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući,

Ja bih vrlo kratko rekao o ovom prijedlogu zakona, nastojeći da ne ponavljam što su kolege govorili i da ne ponavljamo raspravu koju smo već imali prije dva-tri mjeseca. Poštao bih od toga da se ovdje u suštini radi o odnosu države prema svojim građanima. Kad svedemo to na tu ravan, onda možemo zaključiti da je država se loše ponijela prema građanima BiH, prema svojim građanima. Prvo od uopće je pristupila donošenju zakona pod prisilom Ustavnog suda, a ne iz vlastitog shvaćanja te potrebe i odgovornosti prema svojim građanima, nego iz nužde i prisile Ustavnog suda.

Drugo. U donošenju ovog zakona, to je pokazala i rasprava prije dva-tri mjeseca, stekao se dojam da jednostavno u traženju rješenja, posebno roka otplate nisu učinjeni napor da se pronađu svi mogući izvori za osiguranje tih sredstava i skraćenje roka isplate.

Ja neću govoriti ovdje da je to u suštini pravna, privatna imovina, da se ovdje radi o ljudskim pravima, ali isto tako moramo imati u vidu da se radi o jednom i ekonomskom interesu države BiH da svojim građanima da sredstva, koja će opet ostati ovdje. Nisu to sredstva koja će se odliti iz ove države. I nisam uvjeren jednostavno da je učinjen napor da se pronađu svi mogući izvori sa skraćenje ovog roka i podržavam ono što je govorio kolega Špirić. Šteta je da mi na ovako jednom polaritetu tvrdoglavog stava Vijeća ministara, da se ništa tu neda učiniti i, s druge strane sad moram kritiku predлагаču uputiti, jednog da kažem vrlo radikalnog prijedloga sa stanovišta roka. Dolazimo u situaciju, da jednu dobру namjeru, da jedan da kažem posao koji bi bio značajan, jednostavno propadne ovaj prijedlog, pa čemo se onda utrkivati kao u PDV-u što će neko izmisliti sedam godina, pa će neko osam, pa deset i vrtit čemo se opet u krug bez rješenja.

Ja bih predložio da održimo u životu ovaj prijedlog zakona, koji je za mene sasvim dobar, izuzev ovog roka od pet godina. Znate, nemaju ni šestište ništa od toga kao što reče kolega Špirić, ako mi donesemo zakon ... dvije godine, što smo napravili ako se to ne realizuje? Ili je nerealno utoliko što mi nemamo nikakve argumentacije da je to nešto moguće. Ja bih predložio zbog toga da se možda danas ne izjašnjavamo definitivno o prihvatanju, nego da ostavimo ovo u životu do sljedeće sjednice, da se u zaključak, da se Komisija za finansije ponovo susretne sa Vijećem ministara i da sepokušaju naći argumentacije, je li to sedam, osam ili devet i ne znam ni ja koliko bi, a da se, ipak, nešto učini. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa. Gospođa Perkanović, prije Ljiljana Milićević, intervencija.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem gospodinu predsjedavajućem, ja sam se javila inače bila ranije, povodom diskusije gospodina Špirića i sad gospodina Križanovića.

Gospodo, imali ste 45 dana, imali Prijedlog zakona. Amandmane niko nije uputio. Znači, nije tražio ni da se briše ni da se mijenja rok. Komisija je razmatrala. Savjet ministara aposlutno ignorisao koda toga nema u priči. Oni su se pojavili tek prije neki dan, prije toga MMF ljudi skrenuli pažnju o čemu se radi. Sad imamo negativna mišljenja svih vlada.

Pod jedan. Ja ne mogu shviti zakon na koji djeluje gospodin Gligorić je predložio Savjet ministara. Izmjene i dopune koje su došle, mi smo poslali Savjetu ministara. Nisu entitetske vlade predlagale zakon na koji se ovo odnosi. Kako možete očekivati da ja sad šaljem u Brčko Distrikt Prijedlog izmjena i dopuna. Valjda je Savjet ministara koji je bio predlagač u njihovo ime zajedničko prvobitnog zakona trebao i ovo da dostavi. Ja ne vidim nikakve potrebe nove da su svi izvještaji, ako je ... Vlada RS negativno, sve je negativno, svi znamo o čemu se radi da se izjasnimo ili ako će se kupovati vrijeme, kažite da ga kupujete, ali zašto će se komisija ponovo sastajati. Nismo imali amandmana, jedan jedini je bio i prihvatio ga predlagač, Ružin amandman prošao.

Prema tome, šta je novi momenat? Novi momenat je to što je na Komisiji prošao jedan zakon, pa hajte ga odbacite kao dom i sve je u redu. Ja ne vidim potrebe da sazivam komisiju ponovo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Križanović je tražio riječ, pa gospođa Perkanović.

JOZO KRIŽANOVIC

Samo kolegi Milićević kratko da odgovorim zašto nisam amandman uložio u ovom smislu u kojem sam raspravljao. Nisam mogao jednostavno uložiti amandman, nije mi bila raspoloživa dokumentacija za argumentaciju u skraćenju tog roka na pet, sedam ili osam godina, jer nemam je, zato ja kažem tražim ako je moguće tražiti jednu čvršću argumentaciju i mogućnosti sagledavanja što je moguće skraćenja ovog roka. To je to.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa. Gospođa Perkanović.

MARIJA PERKANOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući.

Ja sam slušajući izlaganje predstavnika Ministarskog savjeta, iznenadena da imamo kontradiktorne tvrdnje. Na prošloj sjednici kad smo raspravljali o istom ovom zakonu, rečeno je da je BiH srednje zadužena zemlja. Sada imamo informaciju, evo, maloprije smo čuli, kaže BiH je prezadužena zemlja. Šta je gospodo iz ministarstva istina? To je moje pitanje. Molim vas, ja želim da mi to odgovorite malo kasnije, ja će da se malo osvrnem na obaveze prema deviznim štedišama, zapravo obaveze BiH prema svojim građanima. Prije svega mislim da je BiH dužna da poštije pravo da podržava pravdu i da iznalazi rješenja u tom pravcu. Niste me uvjerili svojim argumentima da ste se dovoljno trudili da iznađete rješenja oko rješavanja vraćanja stare devizne štednje. Niste pokazali dobru volju saradnje sa deviznim štedišama po pitanju svih onih načina kompenzacije vraćanja devizne štednje, gdje su oni bili raspoloženi, da staru deviznu štednjku preuzmu po osnovu vrijednosti koje je BiH imala i ima i daje na raspolaganje i mogućnost korištenja otkupa, zakupa i ostalih da ne navodim sve vrijednosti, koje su bile dostupne svima samo ne njima, koji su svoju vrijednost ostavili na raspolaganje BiH 16 godina. Treba li još 16 godina da se nekome od strane ove države ispuni pravo, obaveza. Imam dojam, da je BiH preuzeila obaveze po osnovu vraćanja stare devizne štednje, da tu obavezu ne ispuni ili razvodni i obezvrijedi.

Mislim da ne samo da se nije dala potrebna pažnja da se nije uradila valjana analiza, da se nisu ni sagledali svi resursi sa kojima BiH raspolaže, da bi se vratilo povjerenje građana. Ne radi se samo o vraćanju stare devizne štednje ljudima koji suostali bez svojih sredstava, usurpiranjem i

raspolaganjem institucijama ili pitanje koje smo mi ovdje postavili. Gdje je novac stare devizne štednje? Nikada nismo dobili odgovor, gdje je taj novac. On je bio, on je realno postojao.

A, pričati o tome, da će BiH bankrotirati, ona je bankrotirala s tim što je devalvirala svoje građanstvo i što je devalvirala pravo na pravdu i pravo na naknadu i kad se ovdje kaže što je to popularno, popularno gospodo. Da li je popularno ne vratiti dug? Bit će da je danas nepopularno ne vraćati dug ili proizvoditi dug. Šta je to poruka. Poruka svakom onom ko je moćan i ko je u mogućnosti da raspolaže sa nečim da ne vraća. Prvo i osnovno je vratiti povjerenje građanima u ovu zemlju, koji će da izgrađuju ovu zemlju. Ova zemlja počiva na građanima BiH, na njihovom radu, doprinosu. A, ne radi se o malom broju ljudi. Stavlja se paralela sa ratnom štetom. Naravno da je obaveza obeštetiti i one kojima je nastupila ratna šteta, materijalna šteta. Toliko novaca čujemo iz javnosti i zvanično je ušlo unutra BiH, po osnovu obnove, rekonstrukcije i obeštećenja ratne štete, prosto nevjerovatno da se sada stara devizna štednja stavlja u taj isti ravan. Dati ljudima na raspolaganje ono što je njihovo, mislim da je osnovno i da ne smije biti pod znakom pitanja. Možemo se svi ovdje zapitati zašto smo došli u ovu situaciju. Dejtonski sporazum je potpisana davno. Rat je prošao davno, a mi danas raspravljamo o vraćanju stare devizne štednje, koja je nprikošnovenno vlasništvo ljudi koji su svoj život uložili radeći, izdvajajući, ulagajući. Taj novac se obrtao i koristio je za izgradnju ove zemlje i institucija. I, ja ne bih uopšte da se postavlja pitanje vraćanja nego samo pitanje kada, kako što prije i da kažemo koji je to način, zapravo da iznađemo koji je taj način.

Dužnost izvršne vlasti jeste da nađe rješenja i zato ste postavljeni i primate plate. Naše je da stanemo na putu pravde. Da zahtijevamo da se prava poštuje, a vaše je gospodo, zato ste se obavezali, ušli ste na te funkcije, obavezali ste se da ćete iznalaziti rješenja, puni ste eksperata i izvolite radite svoj posao. Nemojte nama držati predavanja i nemojte dalje učestvovati u ojađivanju ovih građana. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodji Perkanović. Riječ ima predsjedavajući Doma gospodin Raguž, a neka se pripremi gospodin Beriz Belkić.

MARTIN RAGUŽ

Poštovane dame i gospodo, čulo se ovdje nekoliko vrlo važnih ocjena, pa, evo, red je da i mi kao zastupnici kažemo svoje mišljenje.

Prvo, što može država i šta je važnije država ili ljudi. To je jedno vrlo važno pitanje i čuo sam i od zamjenika ministra ocjenu, znači da je puno važnija država u odnosu na nekoliko stotina tisuća ljudi. Treba vrlo biti obazriv sa tim ocjenama, jer šta je država bez ljudi i ko čini u stvari državu. Smisao uspostave države i državnog poretku jeste da bude u funkciji svoje države ništa drugo. To je smisao postojanja egzistencije države. Ovi ljudi su čekali 14 godina, koliko ja znam, znate štaje 14 godina i sad se nudi još 13 godina, to je 27 godina. Uzmite prosjek populacije, evo tih nekoliko stotina tisuća ljudi, pa pogledajte koliko će od njih dočekati. Ja mislim da je te parametre bar neko od vas iz izvršne vlasti poredati ovdje pred javnost. Kako je uopće moguće sve da ostane sve ovaj zakon da ti ljudi realiziraju ta prava i koji bi uopće procenat od njih bi to pravo realizirao? Evo, prvo pitanje.

Drugo pitanje. Možemo li mi jednom pogledati sebe u oči i reći šta znači bespogovorno slijepo slušanje međunarodnih organizacija za gospodarstvo i socijalnu politiku u ovoj zemlji. Ono je na djelu, a gdje smo mi. Na zadnjem ljestvicu evropskom 40 i nešto procenata nezaposlenosti,

ne korištenje resursa i niz drugih stvri. I, odakle ćemo mi alimentirati uopće ne samo ove potrebe nego neke druge, ako budemo dalje slijedili tu politiku. Za mene postoji ozbiljno pitanje vjerodostojnosti takve politike kad su u pitanju najvažniji prioriteti bosanskohercegovačkih ljudi. Ja to ovdje javno kažem i kad je u pitanju pokretanje energije, vode, infrastrukture, puteva i svega ostalog, a da ne govorim kad je u pitanju balans u servisiranju duga i servisiranje potreba vlastitih državljana. Neka se napravi balans, evo, nećemo ništa drugo. I, što ono jedan realan procenat neka ide MMF, Svjetskoj banci i ostalim, ja mislim da oni malo bolje stoje nego ti ljudi, pa, evo bi u ime tih ljudi trebali bar ponuditi balans u servisiranju. Imamo jedinstven račun, imamo stabilne finansijske tjekove, uveli smo PDV, valjda su te reforme bile u funkciji kvalitetnijeg servisiranja potreba ove zemlje i ja ovdje odgovorno tvrdim. Mislim da ovaj dom je pokazao jednu zrelost otvarajući javnu raspravu, ubrzavajući donošenje ovog zakona da bi se stvorila mogućnost da ga nakon dva mjeseca sagledamo njegove efekte.

Na žalost, izvršna vlast ne prati. Ne prati to, a mi ne možemo, sveto je pravo privatno vlasništvo gospodo. Mi ne možemo sa ovakvim odnosom institucija prema ovom pitanju, ne možemo reći za sebe da smo pravna država niti da možemo zadovoljiti evropski standard. Ja neću reći da je pet godina realan rok, ali hoću reći da je puno realniji nego 13 godina i ako sam u situaciji da se opredjeljujem između 13 i 5 uvijek ću se, ovdje ću se javno opredijeliti za pet godina. Da ima spremnosti za komunikaciju, izračune, meni su neki zamjerili što sam neke od stručnjaka molio da naprave izračun. Ja bih volio da su to davala ministarstva i Vijeće ministara, jer im je to posao. Pa da vidimo, tvrdim vam da postoje realni izvori koji ovo mogu rok od 13 godina, mogu u najmanju ruku prepoloviti i ne samo prepoloviti, nego da se resursi iz kojih će se alimentirati ovo pojačaju gospodo. Pa kome ćemo mi prodavati telekome? Šta ćemo sa njima servisirati, ako nećemo vlastite ljude.

Znači, mi smo u jednoj administrativnoj birokratskoj mreži u kojoj nema, aposlutno kreacija ni iskoraka i to je jedna alibi politika entitetskih vlada i Vijeća ministara i ja iza toga neću da stojim za ovom govorinicom i nema veze sa predizbornom kampanjom. Nisam ni jednu izjavu dao oko ovoga političku niti želim nikakav politički poen. Radi se o aposlutno principijelnom pitanju. Imali smo obvezu analizirati učinke, primjene i efekte ovog zakona, prema onom što smo mi usvojili u roku od 90 dana. Mi radimo to, oni koji nisu dali dovoljno inputa neka odgovaraju, ja nisam zato da mi odbacimo ovaj zakon. Mogu, eventualno ovdje da je bilo konstruktivne priče da svi skupa naprave još jedan napor na dodatnom izvješću i argumentima, ne bih bježao od toga i ne bježim možda je to najzrelije ako možemo u tom pravcu ići, ali da damo jedan rok. Mislim da je to, ali ignorantsko, formalitički pristup ovu zemlju vidimo, njene sve ljude, gdje vodi. Mislim da je vrijeme da prekidamo s tom praksom i da hrabrije ulazimo u zakonska rješenja, koja se tiču ljudi, njihovog privtnog vlasništva, dakle, podržat ću ovaj zakon ili ako bude razmišljanja da je zrelo dati jedan razuman rok za novo izvješće komisije, ali na tragу preciznih smjernica koja bi značila maksimalno smanjenje ovog roka, preciziranje resursa iz kojih se ovo može alimentirati i da to bude u roku od 15 – 20 dana, da bi to mogli razmatrati u idućoj sjednici. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Beriz Belkić ima riječ. Izvolite. Evo, vidjet ćemo predsjedavajući će dalje preuzeti, ja ne znam ko se sljedeći prijavio po spisku, nastavite vi.

BERIZ BELKIĆ

Evo, ja sam prvi put se javio sa pitanjem, nažalost nisam dobio potpuno jasan odgovor i nisam uvjeren da intervencija na član 18. je do kraja korektno, mislim da će proizvesti, najblaže

rečeno, određene dileme. To je bila dobra namjera, ali, evo da se i ja odredim oko predloženih izmjena i dopuna zakona, naravno uz pravo da dam i par kratkih komentara.

Dakle, ovdje je, u nekoliko navrata rečeno da je pod prisilom Ustavnog suda, odnosno presude Ustavnog suda država BiH itd. država konačno donijela zakon, što je i tačno, međutim, ne zbog toga što država to nije željela da rješava, nego zbog toga što se državi to nije dozvoljavalo, da mi budemo načisto i jasno je da su to poslovi koje su entiteti proglašili svojim i radili entiteti.

Dalje, po meni je vrlo važno da ne postoji ni jedan ovdje poslanik, potpuno sam siguran, koji nije spremam ići u pravcu rješenja koje će zadovoljiti stare devizne štediše, ali treba imati razumijevanja da postoje poslanici koji imaju osjećaj odgovornosti prema svojoj funkciji u toj zakonodavnoj vlasti, koja je u direktnoj vezi sa izvršnom vlašću, sa javnim finansijama itd., dakle, postoji ta vrsta odgovornosti.

Ja sam sklon da budem jasan, ja sam sklon da se očuva ova inicijativa, odnosno da se očuva ovaj prijedlog ili bolje rečeno volja za izmjenom zakona, ali, nažalost, Vijeće ministara, odnosno izvršne vlasti koje na neki način su jedine meritorne da daju procjenu, dakle, insistiram na sljedećem. Meni ne treba, odnosno ja ne uvažavam procjenu lica koja su van institucija, lica koje neću moći za tri godine pitati, a šta je sa tom procjenom. Dakle, nama treba procjena institucije koja će biti živa i odgovorna da to i realizira. Ja jako poštujem gospodina Juru Pelivana, ali procjena Jure Pelivana je neobavezujuća. On nema odgovornosti za tu procjenu, ali ako je procjena Ministarstva finansija ne Ljerke Marić, nego Ministarstva finansija, kao dokumenat, onda je to nešto što čovjeka može, na neki način da umiri.

Dakle, ako ništa, vlast mora prepoznati da je neizbjegna promjena zakona. Nema poslanika koji će zadržati da se zakon ne promijeni, da otvoreno govorimo. Valjda je Vijeće ministara shvatilo da je takva atmosfera i da je takvo rasploženje ovih poslanika ovdje, e, dajte sad kad je to tako, neko je ovdje govorio, izadite u susret da pokušamo naći rješenje. Ako nije 13 godina, ako nije pet, je li šest ili sedam i, drugo, pitanje. Ovdje se traži isplata u kešu. Dakle, za pet godina isplata u kešu. O tome niko ne govorи, u eurima. Ja sam za da se isplati sutra na takav način, apsolutno sam za, ali molim vas, treba neko reći može li to. Odnosno onaj ko predlaže i onaj koji odlučuje, također ima odgovornost za takva rješenja. Dvije stvari mi imamo ovdje, ne samo rok, imamo način keš i ako to u članu o kojem sam govorio, gospodin Gligorić govorи ukupna gotovinska isplata itd. do 2011. do, ne mijenja onaj iznos do 2.000 KM tako da se stvara jedna zabuna, jedna dilema.

Dakle, evo, da zaključim. Ja nisam u stanju praviti procjene i zato nisam bio u stanju dati amandman. Da li je to sedam godina, šest godina, jer nisam u stanju praviti procjenu i moje procjene nisu obavezujuće, jer mene neće biti 2011 godine ovdje i ja neću takve vrste neozbiljnosti i odgovornosti. Nama je najlakše sada dići ruke izglasati i usvojiti zakon.

Dakle, da zaključim, ja će se prikloniti opredjeljenu koje je ovdje izneseno od strane Špirića, Raguža i još nekih ljudi, Križanovića, dakle, da sačuvamo ovaj zakon, ali gospodo iz Vijeća ministara sigurno vam kažem da će 25. avgusta dići ruku da se isplati odmah. Ako se ne ponudi kompromisno rješenje. Ako se neponudi kompromisno rješenje, koje je prihvatljivo za sve i za vlasti i za štediše, ja će dići ruku ovdje da se isplati odmah i ovaj rok od pet godina će mi biti potpuno prihvatljiv. Ja više nemam snage da branim niti mogu odbraniti pred argumentima koje ljudi iznose. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodinu Belkiću, gospodin Potočnik, pa gospodin Kunić, pa gospodin Andrić.

MLADEN POTOČNIK

Drage kolegice i kolege,

Problem nije uopšte težak i veoma jednostavno je riješiti. Štedišama se može isplatiti u pet godina ove 2,3 milijarde maraka, ako se ova država reorganizuje na pravi način. Mi imamo 6,5 milijardi budžeta godišnjega i znate sami neorganizovanu administraciju entitete, kantone itd., sa samo 10% uštede na tome, sa organizacijom mogu se pokriti troškovi ovih štediša i nije potrebna nikakva velika procjena niti visoka matematika da se to napravi. Ovo govorim namjerno, namjerno govorim zato što su svi problemi rješivi ako postoji dobra volja i ako hoćemo da pomognemo jedni drugima i mi štedišama i štediš nama i država državljanu i državljanin državi. Ako se ovako politički igramo i stalno se izvlačimo i odlažemo probleme nećemo nikuda doći, shvatite da nam je vrijeme saveznik ako brzo radimo, ako ovako radimo kao što ovako radimo, nikuda nećemo doći. Ja ču glasati za ovaj zakon za ovih pet godina, da prisilimo državu da se organizuje da bude takva da može pokriti potrebe svoji državljana.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Petar Kunić. Izvolite.

PETAR KUNIĆ

Hvala predsjedavajući,

Ja sam u prošla dva navrata govorio neke stvari vezane za ovaj zakon. Neke ču ponoviti. Sasvim sigurno, ja prihvaćam ovaj zakon i mislim da se država mora odnositi prema svojim građanima korektno. U ostalom, zaštita imovine, kako je neko rekao je nepriksnovenno pravo svakog pojedinca. Ne možemo sa tom retorikom ići, a kad dođu ovakve stvari ponašamo se sasvim drugačije. Moramo konkretnije, iskrenije i odgovornije prići ovim problemima sasvim sigurno.

Međutim, u raspravi nisam čuo neke stvari, koje sam ja prošli put potencirao, a želio sam da čujem to. Naravno, ne može se stalno želja ispuniti. Ja sam postavio pitanje prošli put šta je sa Markovićevim kreditima, koi su dijeljeni pred rat. Je li to vraćeno? Je li se uopšte zna koliko je dato tih kredita i kome. Da li su mnogi građani izgradili vikendice, koliko je meni poznto u Banja Luci su mnogi zgradili vikendice na bazi tih kredita, koji su šakom i kapom dijeljeni. Gdje je taj novac? Zašto država ne stupi na scenu pa ne traži taj novac? To je broj jedan.

Broj dva. Organizovani kriminal i korupcija u ovoj zemlji, ne možete naći tačku jednu gdje nije kriminal, tačku. Šta smo preduzeli tu. Imamo kontrolne organe. Izvršili smo reforme sudstva tužilaštva, jednom riječju pravosuđa, nadzornih organa itd. i dalje imamo kriminal da cvata. Dakle, šta smo preduzeli u tom pogledu? Molim vas, pa otkud toliko skrojevići bogataši, koji prije rata nisu imali tačke, sada imaju vile, avione, pa ne znam šta nemaju, bazene, pa da li će ova država ispitati otkud su to pokrali. Čija su to sredstva, kad su bili golje prije rata? Dakle, to su za mene vrlo ozbiljne stvari, bez takvih stvari neće međunarodna zajednica ili bilo ko drugi pomoći ako mi to nećemo sami. Narod ne voli nepravdu. Narod destimuliše nepravda, kad vidi takve stvari. Nisu ništa u tom pogledu preduzeli. Ništa niti je pravosuđe preduzelo ni drugi nadzorni organi, kontrolni itd. To pitanje se mora otvoriti u ovoj dražvi.

Privatizacija. Kako je vršena privatizacija? Da li smo u RS da će se izvršiti revizija privatizacije, evo, tu su sredstva, evo entuzijazma jednog, pa prihvaćamo te stvari, fantastična stvar. Izvršit će revizija privatizacije, dobit ćemo neka sredstva u budžet itd. ma ništa od tog ništa to je bila prosta laž. Svi smo svjedoci kako je vršena privatizacija. Organizovan kriminal je to bio. Svi znamo i svi čutimo i svi prolazimo pored toga. Ovaj parlament, kada bih davao zaključnu

ocjenu, dakle, po svojim nekim vlastitim kriterijima ne bih dao negativnu ocjenu ovom parlamentu, ne bih dao, ali nije bilo izvršne vlasti za četiri godine da prati ovaj parlament. Nije bilo. Izvršna vlast koristi tzv. diktaturu većine, diktaturu većine. Očito da nismo demokratski prularizam shvtili ozbiljno i dozvolili smo diktaturu većine da se provede, onaj ko ima većinu može provoditi šta želi. Mi drugi koji smo u opoziciji, možemo govoriti ne znam šta. Može biti tako nešto pametno, ukazivati na rješenje, ali ne vrijedi, jer je to zamislila većina koja sprovodi tu svoju volju, to je tzv. diktatura većine. To nije samo ovdje. To je i u entitetima i u županijama, odnosno kantonima. Dakle, demokratska svijest je kod nas još uvijek, nažalost ostala na tom nivou. Očito to nekom odgovara.

Mi smo zaključili, ja sam to već danas govorio, donesemo zakon o budžetskim korisnicima, odnosno neki službenici, neki šefovi imaju po šest hiljada maraka platu, zamislite a da ne damo ljudima njihove plate, a te institucije same sebi određuju plate. Same sebi. Dakle, mi to nismo riješili. Mi ćemo izaći iz ovog parlamenta. Mandat će proći, a da nismo to riješili. Nismo to riješili. Isto to, nisu donijeli entitetske skupštine nisu donijele zakone o budžetskim korisnicima i tamo je ista situacija. Nažalost, ja sam bio u entitetskoj vladi. Predložio sam isto kao i ovdje. Tri mjeseca sam radio u komisiji i sve na kraju zabadava bilo.

Dakle, suštinske stvari se ne rješavaju u ovoj zemlji, suštinske stvari. Naime, to su suštinska pitanja. Ne možete govoriti o nevraćanju devizne štednje ljudima, a držati naftnu industriju u Brodu zadnjih 15 godina, kao gubitaša koja je zlatna koka i niko još i danas ne odgovara. Pa gdje su ta sredstva otišla u nedogled?

Dakle, na kraju da zaključim. Za sve je kriv kriminal i korupcija u ovoj državi i mi se ozbiljno svi moramo pozabaviti sa tim fenomenom na svakom dijelu ove države. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Filip Andrić. Nema više prijavljenih za raspravu. Kratko ćete dobiti riječ gospodine Gligoriću.

FILIP ANDRIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedatelju,

Prije nego što počnem želim kazati kolegi Kuniću da mi nismo ni znali za Markovićeve kredite, vidiš ti u kojoj ste vi prednosti. Ali, to ne znači da nismo zato da se revaloriziraju danas i da se vrate.

Međutim, ne treba ove ljude ucjenjivati i čekati dok taj netko ko je uzeo kredit vrati, pa da bi država vratila njemu njegovu štednju. Teško je ovdje bilo što novo reći, ali pokušat ću možda napraviti jedan rezime. Da se malo više imalo razumijevanja i ozbiljnosti u ovom pitanju od strane Vijeća ministara i ostalih nižih razina izvršne vlasti, mislim da danas ne bi razgovarali o ovom zakonu, nego bi to pitanje završili 17. travnja kad smo donosili zakon.

Međutim, pošto nije tada bilo razumijevanja, danas evo vratilo nam se ponovo i ko zna koliko će nam se puta vratiti ako i danas nejmadmemo. Činjenice su da Vijeće ministara, zajedno sa ostalim vladama entitetskim, nije učinilo dodatni napor da pronađe dodatne izvore iz kojih bi se ovo moglo vratiti. Činjenica je da su se sredstva sukcesije trošila u neke druge svrhe, ne znam ni ja, između ostalog, znamo kad su se otpuslali službenici iz nekih službi da iz sredstava sukcesije su im isplaćivane plaće, to je za svaku osudu. Postupak privatizacije i sve osalo. Danas se priča o privatizaciji tri telekoma, ministar finansija kaže sinoć da nema nego 10% velikodušno on dati za

povrat stare devine štednje, a ja predlažem da mi donešemo zaključak da to bude 90%. Imaju tu i elektoprivrede i ostala državna, kojom se može na odgovarajući način obešteti ove ljudi. Imali smo priču i o reformama sustava. Ja sam žarko želio vjerovati da one imaju svog osnova i da će dati rezultate. Kad smo pričali ovdje o PDV-u, tada je izjekom rečeno pola milijarde da nam bježi sredstava u sivu ekonomiju. Uvođenjem samo sustava PDV-a, mi stavljamo pod kontrolu pola milijarde godišnje. U čemu je onda problem? Kako je onda problem pet godina? Stoga kažem, Vijeće ministara ništa nije učinilo u tom smislu i mislim da je ovo dobar put da im se, ako nikako drugačije na ovakav način natjera da se usvoji ovaj zakon, mada sam spreman razmišljati i o nekakvom rješenju, hajmo reći, ako ima se mogućnosti još popraviti neke stvari, ako ne, neka izvole oni koji su do sada propustili popraviti, neka popravljaju sada, a mi da fino usvojimo zakon i odužimo se ovim ljudima tu.

Nisu u pitanju samo rok, niti eure. Kažem, možda je to nesretni otišlo eure, ja bih sretniji danas bio uzeti konvertibilnu marku nego eur, dok bi ti sve te konverzije izvršiš mislim da će izgubiti, ali imamo tu i kamate u pitanju o kojima se može razgovarati, ali imamo, niko do sada, čini mi se nije pomenuo postupak verifikacije, kojima su štediše, absolutno nezadovoljne, jer su to mahom ljudi u trećoj životnoj dobi. Njih se tjera na strahovite birokrtske procedure, da bi se oživilo po koje neke kve ... agencije i ne znam ni ja šta se sve krije iza toga, a usput košta državu, usput će se morati angažirati banke, da se završi postupak verifikacije, ako se i završi kako je predviđeno u ovom zakonu, s bankama će se naknadno morati sklopiti ugovor radi isplate. Prema tome, nema razloga ne zaključiti sa bankama odmah ugovor da provedu kompletan postupak i izbjegi ovu nesretnu verifikaciju, ostavi tamo srađenje stanja, utvrđivanje realnog stanja, protiv kojeg nije niko normalan u ovoj sali niti u ovoj zemlji.

Mislim da bi to bile stvari o kojima se može razgovarati, gdje se može ovaj zakon popraviti i da možemo doći do jednog zadovoljavajućeg rješenja. Ukoliko nastavimo ovako, mislim da ćemo napraviti štetu i sebi išteđišama. S toga, ukoliko ima razumijevanja, odnosno spremnosti za još dodatno popravljanje ovog zakona, ako nema, ja predlažem da ga podržimo, usvojimo i onda nek izvole oni koji su dužni provoditi ga, neka oni traže rješenja kako će. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Andriću. Prije nego što dam riječ gospodinu Nikoli Špiriću, koji je još jednom tražio riječ, ovdje imamo više pismenih sugestija, da se na neki način otvorit mogućnost da se jedan od predstavnika deviznih štediša obrati ovom domu. Ja mislim da trebamo jedno vrijeme, do duše, racionalno i kratko, evo da pokažemo da ovdje želimo čuti izravno i glas tih ljudi, s tim da to bude rok od tri minute i da onda pređemo na izjašnjavanje o ovom zakonu, jer to je nešto što ja mislim da trebamo gestom pokazati još je to bio presedan kad smo raspravljali o onim poljoprivrednim pitanjima. Evo, gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici,

Ja mislim da danas, bar po mojoj ocjeni nije izgubljeno vrijeme što smo raspravljali o ovom prijedlogu. Ono što želim da predložim, da zamolim Udruženje starih deviznih štediša, a to je, molim da sačuvamo dignitet i dostojanstvo ovog parlamenta, razgovaramo o ozbiljnim stvarima. Uduženje starih deviznih štediša, s obzirom da je ovo problem koji traje, molim za strpljenje i ako su oni pokazali previše strpljenja u ovoj državi. Ja ću još jednom da ponovim, nije problem da usvojimo zakon, a da imamo poruku izvršne vlasti da oni to ne mogu da ispoštuju. Dakle, moj je prijedlog, ja vas molim da ga shvatite i sigurni budite da sam prijatelj ovog projekta od početka da damo mjesec dana Vijeću ministara, ako mu treba konsultacija sa entitetskim

vladama i komisiji da ponudi novi izvještaj. Za vas je pomak, za stare devizne štediše koji sam i sam, da je pomak da se rok skrati i da se vidi na koji način, ovo o čemu je kolega Beriz Belkić govorio keš isplati, da utvrđimo kondiciju koja će biti obavezna za sve vlasti koje dolaze. Ja vas molim, ja nisam htio ovih dana da se izjašnjavam da od ovoga ne pravimo politiku i predizborne kampanje i cilj mi je da damo mjesec dana Vijeću ministara ako mu treba konstatacija sa entitetskim vladama i Komisiji da ponudi novi izvještaj. Za vas je pomak, za stare devizne štediše koji se sam, je pomak da se rok skrati i da se vidi na koji način, ovo o čemu je kolega Beriz Belkić govorio, keš isplati.

Da utvrđimo kondiciju koja će biti obavezna za sve vlasti koje dolaze. Ja vas molim, ja nisam htio ovih dana da se izjašnjavam, da od ovoga ne pravimo politiku i predizborne kampanje. I cilj mi je da i vi date tome doprinos, iako je moj podnesak još uvjek na Ustavnom, na Ustavnom sudu. Dakle, dozvolimo rok da se naprave državne matematike u kojem sam ja prijatelj i tažim skraćenje roka. Nemojte samo da se desi da izglasamo, recimo dvije godine, tri ili pet, a da za dva mjeseca dobijemo odgovor ponovo izmjene. To bi bila najveća bruka da onda tražimo izmjene i produžujemo rok na 11 godina ili na 7 ili na 8. Dakle, ja vas molim, ovo je u interesu starih deviznih štediša.

Vodili smo dobru raspravu, nemojte da se izjašnjavamo da zakon padne ili da zakon bude usvojen a da dobijemo poruke da je nemoguće realizovati to što je u zakonu. Da obavežemo Vijeće ministara, dakle zaključkom da se očituje o tome i ponudi vlasti i svoju viziju promjene ovog zakona u smislu skraćenja isplate. To je moj prijedlog, i ja mislim da je on u ovom smislu najracionalniji. Najlakše je dignuti ruku i glasati o ovome. Ja mislim da mi danas nemamo dovoljno državne matematike da bismo kao odgovorni državni ljudi stali, bez toga da na kraju se ustanovi da nismo napravili dobru procjenu i da smo pogriješili. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Ovdje sad imamo situaciju da imamo više zahtjeva od predstavnika udrug, ja mislim da to sad, ako ste se mogli dogоворити i ako se можете dogоворити за jedno, mislim da ne можемо sad otvarati javnu raspravu ovdje o razlikama u pristupu, ovaj nemojte me krivo shvatiti ali mislim da je to dobro za ovu raspravu i zaključivanje. Ako imate konsenzus oko toga ko će se obratiti u ime vas, stojim tu, ako nemate onda nemojte da idemo dalje u otvaranje tih pitanja. Moj prijedlog je, ja mislim da ja ћу najbolje protimačiti ovaj, dobro izvoli.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Zahvaljujem.

S obzirom da su kolege neke predlagale i neka druga rešenja, sasvim je umjesno da nešto kažem o tome kao predлагаč. Ali prije toga želim da kažem, jer smo govorili o Savjetu ministara, govorili smo o entitetskim vladama i Distrikta Brčko da je to bio kriv navod, a nisam htio da se javljjam, stalno sam se javljaо da ne iritiram kolege jer ovde što smo dobili na klupe vidi se da je ministrica Ljerka Marić zatražila i da su se oni na taj njen dopis pozivali i da su slali. Slalo ministarstvo Federacije, ne Vlada Federacije. Poslala neka službenica iz Vlade Republike Srpske, ne Vlada Republike Srpske. Iz Distrikta Brčko ministarstvo i td. Znači govorim o tom odnosu, kako je ministrica revnosna da obavijesti i da zatraži podršku na način kako je sugestivno postavila pitanje, jer imamo zakon i možda su ljudi tako i odgovorili. I mi, ovdje se ne govori o vladama.

Drugo kao predлагаč sam ponudio, s obzirom da je gospodin Belkić korektno postavio ono pitanje u smislu da li je to u eurima dao. Ne nije u eurima, jeste u gotovini al se ponudila i

alternativna obligacija, da tako kažem, da 50% u kompenzaciji i o tome smo govorili koja je to vrsta kompenzacije. Trebalo se malo više skoncentrisati na takvu ponudu alternativne obligacije koja bitno mijenja stvari kad govorimo o analizama šta ćemo dobiti na kraju. Ne gotovinu, ne keš, nego ćemo dobiti sasvim neku drugu poziciju. Ali mi smo na neki način se već opredijelili za i protiv i zato nije dobro. Zato bih volio da, i ono što je rekao zamjenik ministra da je javni dug, nemojte pa omdusmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine jasno je rekao da stara devizna štednja ne može da se tretira kao javni dug i obrazložili su zašto je to tako. Pa nije valjda da nismo u stanju u Bosni i Hercegovini oko takvih bitnih stvari, prihvatimo realnost da to nije javni dug kao što to želi neko da kaže i zna se period od koje godine devizna štednja se tretirala kao problem.

(?)

Šta predlažeš Gligoriću kao predlagač?

TIHOMIR GLIGORIĆ

Predlažem uvažene moje kolege da vi glasate o izmjenama i dopunama zakona. Tražiti sada od Savjeta ministara novi rok, u narednom mjesecu dana kad gotovo možda nećemo ni da se sastanemo nje korektno jer su nas gotovo četiri godine absolutno ignorisali. Tražiti sada od Savjeta ministara nije korektno i ja ne mogu biti kao predlagač u takvoj vrsti zabune da će se nešto bitno dogoditi. Lijepo su objašnjavale kolege, posebno Ljiljana Miličević, u onom ostavljenom roku kad su imali prilike mogli su uložiti amandmane. Gospođa Ruža Sopta je uložila amandman, on je bio uvažen i ja zato predlažem, ako ono što govorи kolega Špirić oko roka i da nije realno, hajde da mi danas usvojimo ovaj zakon sa pet godina a neka onda na narednoj sjednici Savjet ministara traži, po članu 105., šest ili sedam godina, pa neka budu oni na potezu. A ne da mi budemo neki taoci Savjeta ministara. I zato vas ja molim da uzmete to u vidu, nemojte od mene kao predlagača tražiti da ja to povučem. Želim da se o tome glasa. Ako nema dovoljne volje ovaj zakon će pasti, ali ja onda molim moje druge kolege koji će ovdje biti u Parlamentu neka pokrenu to pitanje.

Evo gospodine predsjedavajući toliko što se toga tiče, odustao sam od onih replika gospodinu Džaferoviću jer gospodin Milošević je nevin čovjek i gospodinu Elmiru Jahiću jer ... predsjednik suda je i predsjednik je bila Općinskog odbora SDA i organima i zato me možda izgleda i kaznio. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Jeste li vi postigli konsenzus. Ako jeste, dobro evo ja ostajem kod riječi, znači ako postoji dogovor. Izvolite.

Molim vas ovim je rasprava zaključeno da se samo razumijemo.

PREDSTAVNIK
UDRUŽENJA ŠTEĐIŠA (?)

Dame i gospodo, narodni poslanici.

Čuli smo mnogo toga danas od vas. Pratili smo vas i prije od nekoliko mjeseci. Vidili smo da se vi zalažete, da se trudite, da ispravljate greške nečije. Ja mislim da vam trebamo biti zahvalni zato, ali mogu vam i drugo reći, šta je najbitnije ovdje, jeste vratiti povjerenje svojih građana. Vjerujte ja sam u 45 godina proveo u svijetu, u Evropi gdje su pravne države, gdje se poštivaju zakoni i td., ali vjerujte da stotine hiljada naših građana danas je uprlo oči upravo u vas.

U čitavom svijetu imamo internet stranicu i prate nas takoreći da se mi ne bi smjeli vratiti danas bez rezultata.

Što se tiče izmirenja nemojte se vi briniti za to. Mi ćemo vratiti svoju deviznu štednju sami. Naši građani imaju novac, ogroman novac gdje ga držimo po 1,5 do 2% u stranim bankama. Želimo da to vratimo ovdje, da uložimo u svoju zemlju. Ja imam preko 300.000 maraka, evo ovdje kažem da neću tražiti ni jednu marku. Ali ima 5 godina kako sam podnio zahtjev za gradnju, nisam dobio građevinsku dozvolu, ne daju mi je za deviznu štednju. O čemu se ovdje radi. Znači ima načina ako smo mi spremni i ako hoćemo mi ćemo to vratiti, da neće građani obični i ne tražimo da ova sirotinja nama vraća deviznu štednju ali hoćemo da, oni koji danas boluju ne mogu se liječiti, nemaju načina, tražili smo sve moguće i po 100 maraka da im se dodijeli, dobili smo odbijenice. Ljudi umiru, nemaju čim da se zakopaju u zemlju.

Misljam, ne bi vam dužio ovdje, ja vas molim usvojite ovaj zakon. Mi ćemo preuzeti obavezu na sebe da olakšamo i da se ovo vrati da Bosna i Hercegovina neće imati velikih problema. Najbitnije je poverenje naših građana koji kažu ako se ne bude ovo vraćalo nama nećemo se nikad vraćati, nećemo nikad ulagati u Bosnu i Hercegovinu, a vjerujte da mi to možemo. Toliko i hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Rasprava je zaključena.

Mi imamo slijedeću situaciju znači, imali smo nekoliko prijedloga da se daju smjernice na trag ove rasprave, rok i ja sam dužan to staviti na glasovanje. Znači za novo izvješće Komisije, sa Vijećem ministara, ali po meni to može ići samo da se pripremi za narednu sjednicu. Sve drugo je, samo pod tim uvjetom. Ja ću taj prijedlog staviti na izjašnjavanje. Pa glasaćemo, ako ovaj prijedlog ne prođe, ovaj glasaćemo. Pa to su prijedlozi koji su bili u raspravi ovaj gospodine Gligoriću. Pa vi se prvi uvijek bunite ako se nešto vaši ne stavi na glasovanje.

TIHOMIR GLIGORIĆ

/ne razumije se govori sa mjesta/

MARTIN RAGUŽ

Molim vas, ovdje nema nikakve dvojbe. Ja sam dužan ove prijedloge gospodine Gligoriću staviti na izjašnjavanje prije.

TIHOMIR GLIGORIĆ

...izmjene i dopune Zakona o povratu stare devizne štednje. I tačka. Mi smo to utvrdili. Otkud se sada ubacuju neki prijedlozi sa strane, oni dobijaju prioritet. Ja ne znam za te prijedloge.

MARTIN RAGUŽ

Idemo na čitanje. Izvješće Komisije na glasanje. Izjašnjavamo.

BRANKA TODOROVIĆ

Novi izvještaj, član 95. tačka 3.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Stavi na glasanje novi izvještaj komisije.

MARTIN RAGUŽ

Samo sekundu molim vas. Ja ču vas podsjetiti na članak 95. znači – rasprava u Domu otpočeće prvim čitanjem koji se tiče neophodnosti. To smo danas radili jel tako i mi smo još uvijek u prvom čitanju jel tako. Jesmo. Završili smo raspravu.

Rasprava o pojedinim članovima otpočeće ako Dom tako odluči. Ako Dom tako ne odluči predloženi zakon smatra se odbijenim, a Dom može zatražiti od komisije da sačini novo izvješće bazirano na novim sjednicama u roku od 15 dana.

Znači prijedlog je da se zatraži novo izvješće komisije. Rok 15 dana.

I ja taj prijedlog stavljam na glasovanje. Znači ako ne prođe prijedlog o novom čitanju idemo izjašnjavanje o zakonu.

Pa dobićete poslaničku intervenciju. Evo, izvolite gospođo Milićević, pa gospodin Sipović.

LJILJANA MILIĆEVIC

Ja vas samo molim, ja razumijem šta ste vi pročitali. Jel vi tražite negativan izvještaj komisije. Dobili ste pozitivan, nije bilo amandmana gospodine Raguž. Jel vi hoćete da mi napišemo novi prijedlog izmjena i dopuna zakona? Šta vi hoćete od Komisije? Imala je jedan amandman, prihvatile ga, prihvatile izmjene i dopune. Pa uradiće novi prijedlog izmjena i dopuna. Ovdje vi nemate novih momenata po pitanju ovog zakona. Ovo se svodi na to da vi tražite negativan izvještaj Komisije.

MARTIN RAGUŽ

Ne uopće.

LJILJANA MILIĆEVIC

Imali ste pozitivan

MARTIN RAGUŽ

Pa nemojte se meni obračati. Ja sam rekao svoje mišljenje o zakonu za govornicom.

LJILJANA MILIĆEVIC

I ja sam rekla i ja vam samo hoću kazati na jednu stvar. Ništa nije ovdje bilo što se tražilo od Komisije što nismo radili. Pogledali amandman, prihvatile amandman, saglasili sa predlagacom. Prema tome, ušli smo u prvo čitanje. Trebamo glasati o zakonu o prvom čitanju. Ja ne znam šta vi sada očekujete. Šta očekuje Kolegij evo, sad ču reći kao Kolegij. Šta očekuje? Koji su novi momenti? Nije bilo negativno pa da sagledamo nove momente. Imate pozitivno.

MARTIN RAGUŽ

Dobro. Čuli smo. Postoji poslovnička mogućnost gospođo Milićević, a to je ova koju sam rekao. I ona nema veze je li izvješće pozitivno ili negativno. Uvijek postoji ta mogućnost.

Gospodin Sipović, pa gospodin Zorić, poslovničke intervencije.

MIRSAD SIPOVIĆ

Predsjedavajući, ja moram doista da intervenišem.

MARTIN RAGUŽ

Izvolite.

MIRSAD SIPOVIĆ

Ne prejudiciram ja kako će se ko izjasniti o prijedlogu zakona. Ali stvarno mi zapada, para mi uši tumačenje Poslovnika na način da se poslaniku oduzima njegovo disponiranje da on insistira o tom glasanju. Ako je predlagač, uvaženi kolega Gligorić traži insistiranje, a imate Izvještaj Komisije – nemate vi, nemate pravo da reducirate, da tumačite da kažete da se vraća u ponovnu proceduru i traženje izvještaja. Mislim da je pogrešno tumačenje jer je to sve ide u smislu da se uskrate prava svakom poslaniku. A hoće li biti izjašnjenje pozitivno ili negativno, ja intervenišem kao član Ustavno-pravne komisije na poštivanje Poslovnika i pravo poslanika.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Zorić.

MIRSAD SIPOVIĆ

Samo da završim. Gospodin Gligorić kao predlagač našao alternativu da bi u ponovnoj proceduri mogao

MARTIN RAGUŽ

Ma gospodine Sipoviću postoje ljudi ovlašteni za tumačenje Poslovnika. Dobili ste riječ. To me upozorila tajnica Doma. Znači postoje ljudi koji su ovlašteni da tumače Poslovnik. Ne radi ovdje niko napamet. Nemojte nas optuživati za nešto što nije i praksa ovdje u Domu i poslovnička mogućnost.

MIRSAD SIPOVIĆ

Mogu li ja samo nešto da kažem. Predsjedavajući, ja puno uvažavam uvaženu kolegicu, ali koliko ja vidim predsjedavajući da vi često preuzimate ulogu da tumačite Poslovnik.

MARTIN RAGUŽ

To mi je obaveza. Evo da znate isto po Poslovniku.

MIRSAD SIPOVIĆ

Molim vas, onda samo da kažem, da intervenišem. Za ocjenu ili ako ćemo na autentično tumačenje, onda ima i Komisija Ustavno-zakonodavna.

MARTIN RAGUŽ

Slažem se. Sve može biti na provjeri. Gospodin Zorić.

VINKO ZORIĆ

Ja u ime Kluba tražim stanku od 5 do 10 minuta najviše da malo razmislimo. Možeš ti u ime Kluba tražiti.

MARTIN RAGUŽ

Koliko tražite gospodine Zoriću, niste bili precizni.

VINKO ZORIĆ

Sedam minuta.

/PAUZA/

MARTIN RAGUŽ

Želi li neko nakon stanke koju je gospodin Zorić.

VINKO ZORIĆ

Ja moram kazati da je stav Kluba, ovaj da bi mi trebali se izjašnjavati o prvom čitanju ali pošto je bilo nekih drugih prijedloga da se o tome u prvom redu izjasni predlagač ovog zakona, a svi oni koji nisu zadovoljni predlagačevim stavom ili prijedlogom mogu isti taj zakon pustiti u proceduru i neka se onda prave izračuni po njemu. To je stav Kluba i mislimo da je korektno dozvoliti da predlagač odlučuje, odlučuje o zakonu kojeg je predložio.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam gospodine predsjedavajući,

Dame i gospodo. Uvaženi kolega Zorić je pravilno postavio problem i traži od mene kao predlagača da se izjasnim s tim u vezi. Ja želim da kažem da ne mogu da odustanem od svog prijedloga. Želim da se o ovom prijedlogu glasa. Ne vidim ni jedan novi razlog zato što je Komisija za finansije i budžet dala pozitivno mišljenje. Mi smo definisali dnevni red i nalazimo se u prvom čitanju i molio bi da to imate u vidu, jer ja sam predlagač i ne bi bilo korektno da sad se nalaze neki razlozi da se taj moj prijedlog dezavuiše ili na neki drugi način da šansa bilo kom zaključku iako ja cijenim i poštujem i drugi zaključak, naprsto i zato što mi još imamo samo jednu sjednicu. Komisija, šta bi u tom slučaju stvarno bilo ako ne bi mogli, iz ko zna kojih, možda i objektivnih razloga, da ispoštujemo to, onda bi došao u situaciju da sam ja bio neke, hajde da nazovemo možda teške riječi, prevare ovih ljudi koji očekuju danas da se o tome izjasnimo na jedan od načina.

Ja molim kolege da prihvate izmjene i dopune, to je sasvim normalno da tražim, ali svako ima pravo i da glasa protiv ovih izmjena i dopuna zakona. U ovom Parlamentu je toga bilo i toga će biti. Duboko smo svjesni svi koliko je ovo važno pitanje i da na ovaj način možemo bitno poboljšati položaj ovih ljudi koji dugi niz godina bezuspješno traže pravdu i mislim da smo na putu stvaranja pravne države i stvaranja jednog novog odnosa izvršne vlasti da kreativnim putem traži nove izvore finansiranja što sam duboko ubijeđen da u Bosni i Hercegovini ima. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Evo javio se gospodin Špirić, pa gospodin Avdić. Sve sad samo mogu biti poslovničke intervencije.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo,

Radi se o poslovničkoj intervenciji. Ne možemo mi imati različite aršine prema različitim zakonima. Poslovnik se mora primijeniti. Kad zakon uđe u proceduru predlagač može da ga

povuče, ali kako će Parlament odlučivati o njemu, mora poslovnički. Dakle ovdje ima prijedlog da Vijeće ministara, nadležna komisija, udruženje, sad sam razgovarao s ljudima, u roku od 20 dana sagleda sve elemente i ponudi novi izvještaj. Taj novi izvještaj može biti poboljšanje ovoga, može biti negacija ovoga. Mi ćemo se izjasniti. Ja vas molim dakle, meni nedostaju elementi da se izjasnim, ja sam prijatelj ovog projekta. I taj prijedlog mora ići na glasanje. Ukoliko ima većina i to padne nema ništa drugo nego da se izjašnjavamo o zakonu. Dakle, to je logična poslovnička procedura. Da li će neko glasati za ili protiv to je sasvim drugo, eto hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Pa evo pročitaj bolan Poslovnik. Ne zanima me, ja vodim sjednicu i tumačim Poslovnik. Gospodin Sead Avdić izvolite.

SEAD AVDIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući.

Ja takođe mislim da uvodimo jednu proceduru koja apsolutno nije ni po Poslovniku niti uobičajena procedura. Nikada do sada nismo pitali predlagača da li vi to gospodine poslaniče prihvata ili ne.

I ja sam bio predlagač zakona. Čim zakon uvedete u parlamentarnu proceduru prestaje vaša svojina na tim zakonskim projektom. Prestaje, znači prestaje tvoja svojina nad tim zakonskim projektom i odlučuje o njemu Dom. Znači apsolutno poslanik koji je predložio zakone i dokument ne raspolaže više sa tim dokumentom. Šta više ne može ga sam ni povući. To sam ja tražio da povučem sam zakon. Znači uspostavili jednu proceduru koja nije po Poslovniku, koja nije uobičajena i koja je do sad prvi puta presedan u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

Ja vas molim, znači kompletno tražim da se glasa o prijedlogu kolege Špirića koji ima prednost nad zakonskim projektom. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Novaković pa gospodin Zorić. Sve poslovnički.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Apsolutno je u pravu gospodin Avdić kad kaže da zakon onog momenta kad uđe u Komisiju je postao zakon Parlamenta, takav je naš ovaj Poslovnik i tu nema dileme. Dakle, to više nije zakon predlagača i on ga čak ne može povući ni u komisijkoj fazi iz rasprave. I tu nema dileme. I ja nisam shvatio ovdje da predlagač tražiti niti da povuče zakon niti ovaj, pazite ovdje je samo dilema šta staviti prvo na glasanje? Da li je logično prvo staviti prijedlog gospodina Špirića ili prvo staviti zakon, pa ako zakon prođe ili ne prođe, ne znam ni ja staviti, to je samo dilema.

Predlagač ima pravo da traži da se glasa o zakonu kao prvo. Tumačenje Poslovnika utvrđuje Kolegij. To je poslovnički tako. Ja ne želim da tumačim ovaj drugačije, ali Kolegij mora da kaže ovo je stav Kolegija mi ovako tumačimo Poslovnik. Ja naravno, moj, ja mislim da prioritet ima glasanje o zakonu a tek onda o zaključku(?), to ja mislim, ali pazite ja nisam taj koji tumači Poslovnik. Vi poslovnički ste tumač.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Zorić pa gospodin, krivi navod prema gospodinu Novakoviću molim vas gospodine Zoriću samo sekundu.

VINKO ZORIĆ

Pa ja sam samo htio kazati da u točkama dnevnog reda kad se mi trebamo izjašnjavati o izvješću komisije to i piše, evo recimo u točki 16. I to većinom bude kad je negativno izvješće. Ovdje lijepo piše točka dnevnog reda da je to prvo čitanje. Ja ne znam o čemu bi se ja, zašto se onda ne podrazumijeva da mi možemo, ovaj glasati o drugom čitanju nego se izjasnimo hoćemo li ili nećemo. Ali nakon prvog čitanja.

Dakle, o svemu što bi pod ovom točkom se mi mogli izjašnjavati a tako se je radilo, gospodine Špiriću vi to vrlo dobro znate, o Filipovu zaključku na prethodnoj sjednici. Kad je prošlo ko ti je kriv što je, prošlo je kosi se sa zakonom. I sad ćemo, ako ne prođe zakon, možete predlagati šta god hoćete. Može se predlagati šta god hoćete, kako nemože, što se nemože predlagati. Hoće li proći, jel to u skladu s Poslovnikom, jel u redu, to nek neko drugi odlučuje. Ja mislim da je točka dnevnog reda precizna, poslije ovoga se može glasati o zaključcima o drugom čitanju, o svemu što ovdje ovaj ne piše ali ovdje piše da je prvo čitanje.

MARTIN RAGUŽ

Pa piše u Poslovniku čovječe. Sad ću pročitati Poslovnik, zanima me Poslovnik, pa eto piše u Poslovniku. Daću ti riječ.

VINKO ZORIĆ

Mogu li još samo jednu rečenicu? Vidim da se vi konzultirate ovaj, meni nije jasno, zašto se inzistira često u ovom parlamentu neka zakon bude živ? Ja ne vidim, ako je većina spremna oboriti ovaj zakon neka ga obori. I nek to ovdje ljudima pokaže. Ja sam spreman podržati ovaj zakon i podržaću ga. Neko ko je mislio da je period od 5 godina mali, zašto nije intervenirao. Prešutno je, za mene je Vijeće ministrara prešutno reklo, rok od 5 godina je ok, jer je šutilo. I mi se sad ovdje, ovaj zbog nečijeg nerada nervoziramo. Hajmo glasati pa kako god bude rezultat, ja ću biti zadovoljan, poštovaču većinu, ali neka tvoji ljudi iz udruga znaju, a ne da mi kupujemo ovdje vrijeme do izbora. To nema nikakva smisla. Ili, recimo, možda Vijeće ministrara ili resorno ministarstvo nema vremena jer je već u kampanji mjesec dana. Gdje je novac? Gdje je novac od ovih štediša?

Ja sam maloprije u sali spominjao svojim kolegama dal bi trebalo ovu štednju, što je po bankama i od raznih proračuna, uzeti i podijeliti ljudima, pa ćemo tim ljudima biti dužni 14 godina. Ili recimo 13, smanjivaćemo po godinu pa ćemo možda jednom doći na nulu. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Poslovnik je na dnevnom redu. Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Krivi navod i poslovnička intervencija. Naime gospodin Novaković je rekao da nije bitno na koji način se ovdje glasa. Vrlo je bitno iz jednostavnog razloga ako se glasa prvo o zakonu,

može se desiti da on ne prođe i onda nema smisla slati komisiji. Mora se znači dati novi prijedlog zakona. Mogućnost da se ne šalje komisiji otvara mogućnost da se glasa o zakonu.

Znači bitno je na koji način se glasa u ovom domu. Da bi se ispoštovao potpuno član 95. mi smo već isli po članovima. Ostaje tačka 3. koja decidno kaže da Dom može da zatraži od komisije da sačini novi izvještaj baziran na novim smjernicama u roku od 15 dana. Ovdje je istaknut takav prijedlog i mi trebamo da glasamo o tom prijedlogu. Nove smjernice su u smislu da i udruženje štediša i naša komisija i Vijeće ministara koji treba da koordinira rad svih ostalih ministarstava, odnosno vlada, pokuša naći kompromisno rješenje koje bi se jednim amandmanom napravilo. Ako to može da čeka 14 godina, koliko ti je li tamo čekali, može da čeka još i 15 dana i ničim se neće povrijediti njihovo građansko pravo niti bilo šta.

Zato vas molim da onaj ko je dao prijedlog da se sačini novi izvještaj da se ovaj dom o tome izjasni. Ako ljudi ovdje misle da je ovaj zakon dobar, taj izvještaj neće proći, odnosno neće komisiji, glasaće se o zakonu. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Još jednom gospodin Novaković, pa gospoda Milićević.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Pazite, neće nama prvi put biti da zloupotrijebimo ovaj plan i da ga upotrijebimo kada treba, evo bolje rečeno da ne kažem zloupotrijebimo. Dakle, nije nam prvi put u ovom sazivu i sada to ako uradimo nećemo mi napraviti neku grešku. Ali je činjenica da bi onaj ko to predlaže morao reći koji su to novi elementi. Za mene bi bio novi element da je sada ovdje ustao neko ispred Savjeta ministara i rekao – mi radimo na tome, imaćemo za 15 dana rješenje. To je za mene novi element. A nije novi element to što je Savjet ministara pisao da nema, da je neprihvatljivo.

Znači novi element je da Savjet ministara ustane ovdje i kaže – za 15 dana imaćete gospodo rješenje na stolu šta je mogućnost. Onda mi možemo odlučivati o prijedlogu gospodina Špirića. Dotle tok Savjet ministara sjedi i kaže za nas je ovo neprihvatljivo, to nema smisla.

MARTIN RAGUŽ

Ljiljana Milićević, pa gospodin Križanović. Samo malo strpljenja. Očito je stvar važna i molim vas.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Vidite, bez obzira na koju varijantu se Dom opredjeli, ja će ponoviti ponovo odlučiće većina kako hoće.

Pod jedan – novi momenti ovdje ne postoje. Ne postoje u smislu znači nemamo amandmane niko nije uložio, ni obnovio amandmane. Znači tekst zakona stoji onakav kakav stoji. Ne možemo imati većinu na osnovu nekih amandmana koji su u proceduri pa ćemo se dogovorati oko njih. Hoću radi javnosti da kažem da je novi momenat vjerovatno taj što će se održati, ako se usvoji ovo neka zatvorena sjednica na komisije na koje će se dobiti negativan izvještaj i sljedeći put će imati negativan izvještaj ovdje na dnevnom redu i tako ćemo baciti ovaj zakon tamo gdje mu je mjesto po nečijem mišljenju. To su novi momenti, to su instrukcije. Mene jako zanima kako će izgledati instrukcije, čitajući sve članove ovdje. Apsolutno ni jedan razlog ne vidim da se tu neko treba da dogovara, niti je prijedlog Vijeća ministara pa da je nešto poslanici isli na

usaglašavanje, pa da se pokuša naći novi momenat, niti je bilo amandmana, pa da se pokuša ispraviti.

Zašto jednostavno ne glasamo pa ako se, evo slučajno desi da prođe, ili prođe ovako kako je predložen prijedlog zakona, neka na sljedećoj sjednici Vijeće ministara po 105. uputi u proceduru izmjene i dopune, pa neka koriguje zakon.

MARTIN RAGUŽ

Molim samo za strpljenje. Krivi navod gospodin Avdić, pa gospodin Križanović, još Špirić i zaključujem raspravu.

SEAD AVDIĆ

Hvala vam.

Kada se govori da nema nikakvih novih momenata stvarno je to teško prihvati. Jednostavno ova vlast koja meni nije simpatična, blago rečeno, jednostavno upozorava Parlament Bosne i Hercegovine i Predstavnički dom pisanim materijalima, dvije entitetske vlade, Distrikt Brčko, ministarstvo finansija i Vijeće ministara. To znači ako se može to tek tako jednostavno neutralizirati svaka čast. Ja nemam ništa protiv. Odbite to sve od sebe i jednostavno anulirajte.

S druge strane, teško se može prihvati jednostavno teza da i špekulirati sa mogućim razvojem događaja da će sada neko disciplinirati Komisiju, da će jednostavno Komisija pod pritiskom donjeti negativan stav itd. itd. Ja vas molim, mislim to nije za Parlament. Ako je bilo pritisaka, ili ako je neko pod pritiskom neka sasvim jasno kaže od koga, u ime koga i za koga itd. itd. Nemojte znači da još stavljamo ovaj odnos dvije, dva pristupa, dva stanovišta koji je najbolje izrazio kolega Novaković koji je sasvim jasno se može usvojiti. Kolega Novaković je dao uvjet koji nam omogućava jednostavno da možemo prihvati ovaj predlog kolege Špirića i mi smo završili današnju sjednicu. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Križanović, pa gospodin Špirić.

JOZO KRIŽANOVIC

Ja ne vidim razloga da mi ne primjenimo Poslovnik ovdje.

MARTIN RAGUŽ

Koju točku samo recite?

JOZO KRIŽANOVIC

95. tačka 3.

MARTIN RAGUŽ

A šta je sa točkom 1. i 2. prije? E, to je problem.

JOZO KRIŽANOVIC

Hoću da ukažem na to, pazite. Mi imamo mišljenje Komisije nadležne. Kao što znamo i to smo jednom rasčistili. Mišljenje Komisije dobro dođu Domu, ali ga ne obavezuje. Šta je novi momenat koji nas upućuje na da primjenimo Poslovnik tačka 95. tačka 3.

Rasprava je ovdje pokazala da niko nema protiv izmjene ovoga zakona. Dakle, jesmo mi za tu izmjenu zakona. Ali imamo rezervu prema onome dijelu koji govori da u roku isplate. I to je za nas novi momenat i tražimo da se usljedećih 15 dana istraži mogućnost argumentiranja koji je to realni rok za ovu državu i za ove građane. Ne vidim nikakvog razloga da se prije očitovanja prema samom zakonu očituju prema ovom zaključku. Ako je većina Doma protiv toga zaključka, naravno da će se glasati o samom Prijedlogu zakona. Ništa ne vidim tu sporno.

MARTIN RAGUŽ

Je li neko u ime ministarstva, molim vas zamjenik ministra bi trebao govoriti u ime ministarstva.

Izvolite gospodine zamjeniče ministra.

ZAMJENIK MINISTRA

Najkraće da kažem da zaista jedna veća grupa u Minsitarstvu finansija unazad godinu dana da zaista sistematski je pristupila ispitivanju makroekonomskе stabilnosti ove zemlje i to smo zajedno radili sa Ekonomskim institutom u Sarajevu, Ekonomskim institutom u Banja Luci. I sve su mogućnosti ispitane. Ja sad moram nešto napomenuti, da naš budžet praktično zadovoljava fiskalne potrebe, da su socijalne i razvojne potrebe u svim budžetima svih nivoa potpuno zapostavljene. Da smo pravili projekciju javnih troškova u okviru reforme javne uprave do 2030. godine nama se opterećenje budžeta popelo na 50% od pošto smo utvrđili povrat štednje.

NIKOLA ŠPIRIĆ _____ (?)
/ne razumije se, nije uključen/

ZAMJENIK MINISTRA

Mislim da ima. Samo da je, odgovoriću. Ja bih molio obzirom na važnost materije da se prihvati ovaj Špirićev prijedlog i da se za 15 dana odgodi rok. Mi ćemo na skupštinu dovesti i ministre iz entitetskih vlada i Distrikta Brčko i još ćemo zajedno snjima pokušati da kažemo kakav je stav Parlamentarne skupštine da prijeti opasnost da se ovaj rok skrati.

A što se tiče one verifikacije, ona mora biti jer postoje one banke, mnoge i ne postoje i mnogi građani nemaju uopšte deviznih knjižica jer nisu smatrali, to je tehnički problem i ne bi trebala registracija uopšte smetati, verifikacija. A ovaj, znači naš je sada prijedlog da se prihvati ovo odgađanje, izjašnjavanje da se vrati ponovo na komisiju u roku 15 dana i da se onda donese stav.

Samo da napomenem da i Komisija kada je donosila ovu odluku nije bila kompletna. Glasanja je bilo, ne znam 3, 2 i tako nešto.
/zajednička diskusija/

MARTIN RAGUŽ

Gospoda Sopta.

RUŽA SOPTA

Ja uistinu uvažavam gospodu iz ministarstva, međutim, ovo uistinu nema smisla ako se ovim želi reći da će dobiti ovih 15 dana da bi negativistički pristupili ovome zakonu i rekli da ovaj zakon nema smisla, onda stvarno nema smisla davati 15 dana. Ja sam mislila da traži se 15 dana

da bi se uradili izračuni i da se kaže koji je to rok, a da nije 13 godina, odnosno 15 i koji je to rok možda da nije baš 5, da je 7. A vi polazite negativistički da ćete nam dokazati da će te nam dovesti ljudi koji će svjedočiti da nema logike ništa mjenjati.

Stvarno nema smisla onda uopće raditi na ovakav način. I ta primjedba – rad komisije. Komisija je bila imala svoj kvorum, glasovala onako kako je glasovala. Stvarno na ovaj način, ako ćemo razgovarati onda nema smisla da uopće nam se obračaju ljudi da mi razgovaramo u ovom domu.

MARTIN RAGUŽ
Gospođa Milićević

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Pozdravljam gospodina Kumalića i voljela bih da je bio na Komisiji. Ako vi smatrate, a bilo je pozvano ministarstvo da 6 članova od 9 komisije nije bilo kompetentno, niste u pravu. Čak i da je bilo 5, bilo je kompetentno da odlučuje gospodine Kumaliću, a vjerujte da je svako donosio odluke po svojoj savjesti i nisu nam dovodili te koji trebaju doći da nas ubjeđuju.

I sada sam blizu tome da vi uradite taj preračun sa gospodom. Ne moraju oni ovdje dolaziti. Ako prođe ovaj zakon, uradite to i predložite amandmane, podastrite sa finansijskim proračunom zašto je to 10 godina ili 11 i podnesite za 25.-ti 105. Nećete imati posla sa Komisijom. Imaćete sa Domom, ako ubijedite ljudi i izmjeničemo ove izmjene zakona.

MARTIN RAGUŽ
Još gospodin Zorić. Zaključujem raspravu.

VINKO ZORIĆ

Evo dotakle su i kolegice, meni je neprimjerno da bilo ko u ovom domu, bez obzira je li iz Zastupničkog doma ili iz Vijeća ministara, ili iz neke druge institucije ovako kvalificira da su donesene neke odluke da nije bilo kompletno, nekompletno i vjerojatno i ja sada ja zaključujem onako kako ja hoću.

Dakle, gospodin zamjenik ministra će osigurati da bude kompletno i da bude negativan izvještaj za ovaj zakon. I zato tražim drugu komisiju. Evo ja ništa drugo ne mogu zaključiti iz njegove, on je tu govorio pet minuta i samo sam ovo shvatio i ovo je gola istina. I zato bih ja molio ovdje da se danas izjasnimo onaj ko je za to da se ljudima vrate njihove pare, ne tuđe pare, nego njihove pare. Neka podrže ovaj zakon. Onaj ko nije za to da se ljudima vrate njihove pare, neka glasa protiv i gotovo.

MARTIN RAGUŽ
Hvala lijepo. Recite gospodine Živkoviću. Zaključio sam raspravu. Šta je? Jel poslovnička.

MILORAD ŽIVKOVIC
Pa u vezi sa ovim netačnim navodom.

MARTIN RAGUŽ
Hajde ispravak krivog navoda.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Znači nije bitno da li će biti taj izvještaj pozitivan ili negativan. Bitno je da li ćemo da pustimo ljudima da se još 15 dana dogovore, pokušaju da dogovore. Taj nas izvještaj ovdje ne obavezuje. On bio pozitivan, ili negativan. Mi ćemo njega odbaciti, ili ga prihvati i glasati o zakonu.

MARTIN RAGUŽ

Molim vas, zaključio sam raspravu.

Znači Kolegij je zadužen za tumačenje Poslovnika. Kako postoje ovdje sada, blago rečeno nijanse u tumačenju Poslovnika, ja molim tajnicu Doma da, do sada je tumačila u takvima situacijama i evo da obrazloži članak 95. Poslovnika. Hvala.

BRANKA TODOROVIĆ

Dame i gospodo poslanici, uvaženi članovi Kolegija Doma,

Dozvolite da vam kao sekretar Doma pomognem. Ako ne budem od koristi, onda me kritikujte, ako budem od koristi, pružite mi podršku.

Mi smo imali situaciju ovakvu u praksi da kada imamo izvještaj nadležne komisije koji se sastoji iz dva dijela, podsjećam vas, znači sadrži prvi dio to je izvještaj o principima na kojima je zakon zasnovan i drugi dio izvještaja – to je izvještaj o usvojenim amandmanima. I mi smo u situaciji imali ovakvu praksu da tražimo u skladu sa članom 95. tačka 3. novi izvještaj baziran na novim smjernicama koje utvrđuje Dom. Znači mi moramo, ukoliko idemo na ovakvo rješenje biti precizni šta želimo obezbjediti novim izvještajem.

Imali smo i sljedeću situaciju koja bi se možda u konkretnom slučaju mogla primjeniti da prihvativimo zakon u prvom čitanju, ukoliko su principi zakona prihvatljivi, a da onda nakon toga tražimo novi izvještaj u kojem bi otvorili ona defakto bi otvorili novu amandmansku fazu i tražili nova rješenja. To su naša iskustva iz prakse. Sve ne može da piše u Poslovniku, ali mi iz ove situacije moramo izaći na jedan adekvatan način.

Jesam bila jasna, ili. Moram samo još nešto da kažem.

MARTIN RAGUŽ

Samo izvolite, neka kaže, pa neka kaže.

Stavljam na izjašnjavanje principe ovog zakona. Ako, nakon toga može doći u obzir, čuli smo tajnika Doma i novo izvješće. Dobro.

Ja sam završio raspravu i stavljam principe ovog zakona na izjašnjavanje.

Molim zastupnike da se pripreme.

Glasujte sad.

Zakon ima opću većinu, nema entitetsku iz Federacije.

Znači ne postoji spremnost u Kolegiju da sada usuglašavanje, usuglašavaćemo. Dobićete gospodine Gligoriću listing.

Ovim smo za danas završili ovu točku dnevnog reda i prelazimo na 21. točku dnevnog reda, to je

Ad.21. Prijedlog zakona o dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, predlagatelja zastupnika Momčila Novakovića

MARTIN RAGUŽ

Podsjetiću vas da je ovaj zakon u proceduri od 8.6. Skraćena procedura. Dobili smo izvješće Ustavno-pravne 7.7. Kao što ste vidjeli Komisija je prihvatile Prijedlog zakona u predloženom tekstu.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih za raspravu.
Hoćete. Izvolite gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Vjerovatno ja ne bih sada diskutovao da nije bilo sinošnje izjave u medijima od strane Izborne komisije i mislim OHR-a koji je u negativnom kontekstu govorio o Prijedlogu ovog izbornog zakona.

Naime, to mene navodi sada da ja onda moram govoriti o pozitivnom kontekstu sobzirom da zaista ovaj zakon treba da otkloni nešto što je sigurno posljedica tumačenja jednog, nakaradnog tumačenja jedne odredbe koju smo kao radna grupa, kada smo radili izmjene i dopune Izbornog zakona usvojili.

Naime, tada smo mi decidno u Zakonu rekli da će se centralni biro, da je osnova za centralni birački spisak postojeći birački spisak, CIPS projekat i informacije građana. Dakle to su, to je činjenica. Činjenica je da postojeći birački spisak nije osnova za novi centralni ...on nije uopšte osnovan ni po čemu.

Druga činjenica koju mislim treba imati u vidu jeste da je vrlo malo vremena ostalo od momenta usvajanja zakona da bi ljudi koji nemaju izvađene nove lične karte stigli i zbog sporosti administracije, ako hoćete da to urade, a naravno i zbog nezaintersovanosti.

Ja kad sam razgovarao sa ljudima iz Izborne komisije onda mi je rečeno da će biti formirani mobilni timovi pa će Direkcija CIPS projekta i Izborna komisija formirati mobilne timove koji će izaći na teren i koji će ubrzati izdavanje ovih dokumenata a time i registraciju birača. Evo, avgust mjesec će sada, nisam čuo da su igdje izašli ti mobilni timovi na teren. Činjenica je, da je veliki broj građana ostao ovim, bez prava glasa i mislim da rješenje u prelaznim odredbama samo za ove izbore, da se omogući svima koji su bili na starom biračkom spisku, dakle da stari birački spisak zaista bude jedna od osnova za novi, dakle oni koji su bili a imaju identifikacioni dokument, staru ličnu kartu još na ove izbore mogu izaći. Na taj način ćemo mi sprječiti odgovorno tvrdim kršenje i jedno od ljudskih prava a to je pravo da se ljudi nađu na biračkom spisku.

Pazite, mi možemo omogućiti ljudima da ne mogu izaći na glasanje, jer nemaju identifikacioni dokument sa slikom. Kažemo, mi vas u Izbornoj komisiji ne prepoznajemo u birčkom odboru, ne možete izaći na glasanje. Ali ne možemo punoljetnom građaninu sa 18 godina onemogućiti da se nađe na biračkom spisku. Na to nemamo pravo i ja sam ubjeden da sam sa

ovim zakonom ustvari razriješio taj problem i na kraju krajeva omogućio po nekakvoj procjeni koju sam ja radio, više od 100 hiljada birača da izadu na izbore u čitavoj BiH. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Zahvalujem se gospodinu Novakoviću. Gospodin Sipović.

MIRSAD SIPOVIĆ

Pa upravo kad sam ja predlagao ovu svoju rezoluciju, rekao sam da mi se moramo naučiti u BiH da ne možemo nižim pravnim aktima uskraćivati prava građana koja su zagarantovana Ustavom i Evropskom konvencijom i međunarodnim aktima. Mislim da je moje objašnjenje sasvim jednostavno, koegzistentno pravno, aspetk možemo iznaći određene moduse ali novim propisima, novim zakonima, ne možemo reducirati prava koja su zagarantovana već imali.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Ima li više prijavljenih? Gospodin Filip Andrić, pa gospodin Elmir Jahić.

FILIP ANDRIĆ

Zahvalujem gospodine predsjedavajući,

Ma ja apsolutno se slažem sa obojicom svojih prethodnika i ne bih želio ponavljati. Pokušavam se malo prisjetiti one rasprave oko izmjena i dopuna Izbornog zakona kad smo donosili odluku po pasivnoj registraciji birača. Koliko znamo, ranije onaj tko bi napunio 18 godina, do tad ga naravno nije bilo na biračkom spisku, znači morao je doći i u komisiju i prijaviti se i registrirati se tamo da ga upišu. Pasivna registracija birača je značila da ne mora više ići tamo nego je dovoljno da izvadi osobnu iskaznicu i da se automatski nade na biračkom spisku. Čini mi se da je netko zloupotrijebio tu odredbu ili krivo je tumači tako da je nametnuo uvjet svima, znači bez obzira na dob, bez obzira na to jesu li ranije bili na biračkom spisku ili nisu, da moraju izvaditi osobnu iskaznicu da bi bili na biračkom spisku. Pa meni je to van pameti. Ljudi su do sada bili, pa imali smo izbore kroz sportske discipline svako dvije godine od rata na ovamo i sad najednom svaki put bilo sve uredi sad najednom nemaš pravo glasovati. Oduzeti temeljno ljudsko pravo zato što netko nije mogao, iz bilo kojih razloga izvaditi osobnu iskaznicu.

S toga mislim apsolutno moj glas i mojeg kluba za ovaj zakon.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin ELMIR Jahić, izvolite.

ELMIR JAHIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Činjenica jeste da smo radili na izmjenama i dopunama Izbornog zakona i istini za volju, dakle i ja sam to podržavao i danas mislim da je to bilo u redu, dakle da se budući birački spisak koji je evo već sada u fazi formiranja, treba da uzme za osnov 3 baze a to je dakle bazu CIPS podataka, postojeći birački spisak i informacije građana .. kao neki vid aktivne registracije ako se nalaze na jednom i drugom spisku, da se građani mogu prijaviti.

Međutim, ja bih vas zamolio da malo se prisjetimo podataka i brojki što se tiče dakle i baze podataka kod biračkog spiska. Dakle, trenutni birački spisak, imamo oko 350 hiljada birača više nego što smo do sada imali. To je jedna stvar.

Druga stvar, u mnogim opštinama ustvari u BiH izvađeno je negdje oko 96% ličnih karata. Dakle gotovo su ljudi izvadili lične karte.

Treća stvar, dobar dio, ja ne vjerujem dakle, da sad ima još dodatnih 100 hiljada novih 350, 450 hiljada birača više bi bilo nego što ih je bilo prije 2 godine. Vjerovatno, od ovih 100 hiljada mnogo ima onih koji su umrli, pa imaju te stare lične karte zato što se CIPS projektom automatski skidaju umrle osobe ovaj, sa CIPS projekta i zato se ovaj, ne nalaze.

I četvrta stvar, ove faze dakle koje idu ko prati izborni proces, ko radi, ko je malo aktivnije uključen oko toga, dakle zna da se je završio ovaj jedan dio oko registracije dakle i inostranstvo je ovde, da je u fazi definiranja biračkog spiska, da su preliminarni birački spiskovi već otišli na teren, da se sada koriguju i da zaista nema nikakvih mogućnosti tehnički da se to uradi da bi mogli da primjenimo slijedeće izbore.

Ovo što se tiče ličnih karata. Dakle, vađenje lične karte je zakonska obaveza. I prekršajno su osobe odgovorne ako ne izvade ličnu kartu. Dakle, osobe moraju izvaditi ličnu kartu, to je dakle zakonska obaveza i shodno tome imaju pravo i glasanje.

Dakle potsjetiću vas da je u nekim zemljama dakle različito je zakonodavstvo, mi smo imali prilikom izrade tog izbornog zakona uporedno zakonodavstvo, ako u nekim zemljama, ako se dva puta uzastopno ne izađe na izbore, gubi se pravo, gubi se državljanstvo te zemlje itd. Moraju se normalno, izvaditi ovi dokumenti. Pa ima recimo u Belgiji itd. imali smo tu uporedno zakonodavstvo jer smo imali to pripremljeno. Dakle, zaista ne стоји, evo ja ћу i ono što sam rekao prošli put, dakle ovo je zaista neprihvatljiv jedan prijedlog, nesprovodiv i sigurno dakle, ko god je, ne kažem ja da možda ima nekih građanin koji ima 18 godina, vjerovatno toga ima. Ali zbog toga rušiti kompletan sistem koji je sigurno za nekoliko kopalja bolji nego što smo imali do sada, i što je vrlo bitno, puno, puno manje podložan manipulacijama i svemu onom što je bilo u izbornom procesu, tako dakle mi sigurno nećemo podržati ovaj prijedlog zakona. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu ELMIRu Jahiću. Doktor Kunić, pa gospodin Novaković, pa gospodin Križanović.

PETAR KUNIĆ

Hvala predsjedavajući.

Mislim da se ovde radi o jednoj vrlo ozbiljnoj stvari. I da je gospodin Sipović negde u pravu, na dobrom tumačenju ovog pitanja.

Gospodin Jahić je rekao da neke zemlje kažjavaju. Pazite, neke zemlje stimulišu izlazak na izbore. Dakle, vi ste kontradiktorni. Ta zemlja stimuliše da ljudi izlaze na izbore a mi zbog administrativnih nekih, ne kažem da dužnost vađenja lične karte nije jedna građanska obaveza, ali kako ćete nekog ko je bio na prošlim izborima na listi, skinuti s liste, sa spiska? Mislim da je to problematično i da je ćemo tu spor izgubiti ako neko pokrene. To je sasvim sigurno da gubimo. Nema dileme.

Neke zemlje daju neke privilegije ljudima koji izađu na izbore. Imaju prava neka itd. a mi bi ovde jednom imperativnom normom, dakle koju bi donijeli spriječili dakle, jednostavno zabranili ljudima da ne izađu na izbore. Mislim da to nije interes ni ovog parlamenta niti je interes bilo koga.

Dakle, ja na početku moram priznati kad je gospodin Novaković predlagao ovaj zakon, na početku nisam sve konsekvence ovaj, shvatio. Kasnije sam malo razmišljaо pa sam video da je to

vrlo ozbiljna stvar, vrlo ozbiljna stvar. Da li možemo mi sa zakonom koji donesemo da sprečimo ljudima da izđu na izbore. Ili koji su na prošlim izborima ovaj, gde imate sigurne argumente, pretpostavke da je on državljanin BiH, dakle što je notorna činjenica. Dakle, imate notornu činjenicu da je neko državljanin i vi mu, i hoće izaći i vi njega sprečavate radi lične karte da ne može izaći na izbore. Recimo ima pasoš ove države, ili ne znam. Jednostavno ne može izaći na izbore. Mislim da tu ulazimo u vrlo ozbiljnu stvar i ako se pojavi bilo koji pojedinac, ospori to pred Ustavnim sudom, Ustavni sud mora doneti odluku u korist tog. Njegovo je ustavno pravo, što je rekao gospodin Simović, da glasa, Sipović pardon. Dakle, njegovo ustavno pravo da glasa. Ima i aktivno i pasivno pravo. I dakle, a tamo imate notornu činjenicu da je on državljanin ove države. I imate onda situaciju administrativnu .. da ne može izaći. Mislim da ćemo tu izgubiti bilo kakav spor koji se pojavi. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala.Gospodin, replika gospodin Jahić, izvolite.

ELMIR JAHIĆ

Gledajte, gospodine Kuniću. Dakle, ova država je izašla u susret biračima na osnovu zakonskog rješenja koje je usvojio ovaj parlament. Mi imamo 350 hiljada birača više nego što je do sada bilo. Dakle, mi smo napravili jedan očajan korak što se tiče toga.

Druga stvar, suštinski problem, vrlo dobro znate da je bilo manipulacije oko izdavanja CIPS-ovih dokumenata, CIPS-ovih ličnih karata i da se govorilo da negdje oko 200 hiljada ljudi koji imaju lične karte u BiH faktički ili nemaju status državljana BiH i ne mogu dobiti državljanstvo BiH ili su iz drugih zemalja i imali stu stare lične karte, dakle Jugoslavije ili neki drugi je li, karata koje su se izdavale na ovim prostorima i oni sad zbog svoje ne riješenog statusa ne mogu izvaditi CIPS-ove lične karte ali su se nalazili na biračkim spiskovima do sada i oni bi povašem dakle, mogli glasati za ove izbore a faktički neće dobiti CIPS-ove lične karte. I to je dakle suština, suštinski problem je dakle manipulacija da se to uradi, oni koji su imali, koji su izdavali lične karte a znamo kako su izdavane, dakle izdavane lične karte su izdavane bez da su ti građani morali da donesu potvrdu o državljanstvu, dakle lične karte. I to je dakle suština. A , ta ljudska prava i to , dakle nema to veze sa ovim o čemu govorim. Nego je dakle ovdje poenta da mrtvi glasaju i da glasaju oni koji su dobili lične karte ovaj, a da nisu prethodno provjereni i da izdavanje tih ličnih karata nije islo sa jednog mjesta, dakle sa nivoa države BiH.

MARTIN RAGUŽ

Replika, gosodin Kunić. Molim vas da se prilikom replika držite vremenskog roka.

PETAR KUNIĆ

Ne bih, teško je prihvati ovu konstataciju da se radi ovde o manipulacijama. Manipulacija je bilo na izborima u BiH i krađa na izborima. Sve se čuje. Da li imamo mehanizme kontrole dovoljne da se sprovode takve krađe itd. to je sad druga stvar. Ali ja govorim iz ličnog iskustva. Dakle, kad je trebalo staviti na listu jednu ženu iz Prijedora koja domicilna, pazite, domicilna žena koja je tamo rođena, ima državljanstvo, živi čitav život u Prijedoru, nema CIPS kartu i ne može biti na listi. I takva sam imao dva slučaja. Onda možete misliti procenat koji je. Nije zanemariv. Ja govorim iz ličnog iskustva.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospodin Novaković, pa gospodin ne, gospodin Križanović pa gospodin Novaković.

JOZO KRIŽANOVIC

Ja sam zaista pokušao vrlo pažljivo slušati obrazloženja i argumentacije koje idu ka potvrdi potrebe izmjene ovog zakona u ovom segmentu registracije, odnosno prava glasanja i nisam mogao pored najbolje volje razumjeti problem. Ja ne vidim uopće da mi nešto raspravljamo, ono što je jedna normalna stvar. Imamo Zakon o osobnim dokumentima CIPS dokumentima i kaže se da je, koliko ja znam, onaj ko ima stare dokumente, po zakonu su zastarjeli, i mora ih zanoviti. I još ima vremena 2 mjeseca da to uradi. I ako neće, pa ne mora glasati, pa šta. Ja uopće ne vidim šta je ovdje problem. Zato ne mogu,

MARTIN RAGUŽ

Momčilo Novaković, pa gospodin Sipović. Odustaje. Gospodin Sipović, izvolite.

MIRSAD SIPOVIĆ

....rekao, ja se ne mogu složiti sa argumentacijom kad se nižim pravnim propisom ugrožava pravo. Ja bih onda zagovornike oko ove teze evo, gospodina mog predsjednika Kluba da pitam je li, ja sam već daleko otišao, je li se ovde mi poslanici stalno pozivamo na ustavna prava, Ustav, evropske konvencije, ovo, kad nešto njima treba, a kad ne treba onda onda ignorišemo. Molim vas, takođe reagujem na zamjenika predsjedavajućeg, onaj, zamjenika ministra finansija

MARTIN RAGUŽ

Nije to sad na dnevnom redu.

MIRSAD SIPOVIĆ

Molim vas, ali koristim priliku

MARTIN RAGUŽ

Molim vas, ali ja sam tu da upozorim. Na točci smo dnevnog reda gospodine.

MIRSAD SIPOVIĆ

Pa evo, okrenuću se na tačku dnevnog reda, točku, kako hoćete. Molim vas, da li znate da je Visoki predstavnik donio zakon koji poštuje prava i po starim dokumentima ako je u pitanju ostvarivanje nekih prava. Je li znate da ima takav zakon u priznavanju isprava identifikacije. Ja ne mogu kao poslanik prihvati argumentaciju gospodina kad kaže, zloupotreba, manipulacija, falsifikat. Tu imaju krivci, imaju nadležni organi koji će vršiti kontrolu. Molim vas, ali da se po tom, tim obrazloženjem, uskraćuje elementarna ljudska prava, zagarantovano svim dokumentima, ovo je van pameti. To ja ne mogu prihvati zato što sam u tom pravcu i pokrenuo rezoluciju. Ja ne mogu biti dvoličan, tražiti od uvaženih kolega podršku za zaštitu ljudskih prava ili Evropske konvencije Ustava a s druge strane sad glasati protiv. To nije vjerodostojno molim vas. U tom kontekstu smatram, evo šta će se desiti, evo ovo vam praktičan primjer. Ja zagubio dokumenat, CIPS-ovu ličnu kartu imam pasoš, a imam CIPS-ovu ličnu kartu. I ja ako nemam CIPS-ovu ličnu kartu taj dan, praktično ne mogu ostvriti svoje biračko ustavno pravo da se desi da se to. Imaju načini, razni načini, identifikacioni i drugi dokumenti. Provjera, sankcija ima i sankcija prema članovima biračke komisije, samo je druga stvar što mi pokušavamo administrativnim mjerama da uskratimo ljudska prava.

U tom kontekstu treba, ja ne mogu glasati protiv elementarnih ljudskih prava, a to je biračko pravo kako aktivno, tako pasivno. I treba i Parlament mora u tom pravcu da donosi odluke.

MARTIN RAGUŽ

Replika. Molim vas, dajte malo da svi skupa surađujemo. Izvolite gospodine Bešlagiću.

SELIM BEŠLAGIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Da se mi vratimo na ovo. Mi smo usvojili Izborni zakon i u njemu piše to što piše. Molim vas, ja znam da je po zakonu bilo dužno da se registracija završi. Znam da je registracija još traje. Kaže nema para. Pa nema para ni za benzim a kupuje benzin. Prema tome, mi treba da poštujemo zakon u kome smo propisali da je to ta mјera. Vijećemo nakon ovih izbora ima li greški. Ako bude greški, onda ćemo donijeti nekakav drugi, ... koji budu ovdje sjedili. Ali ja nisam za to da odmah sada kažemo u principu, hajde dad mijenjamo ovo i ja, đabe vi meni sada pričate, ja imam pasoš. Putovnica, ili pasoš je ovaj, dokumenat za vanjski izlazak. On nije identifikacioni dokumenat. Prema tome, ja nisam za ovo. Dajte molim vas da se glasa. Mislim da je sada vrijeme da se glasa i da nema replika.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Živković

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo,

Činjenica je da birački spiskovi koji se prave na osnovu CIPS projekta i glasanje koje će na ovim izborima biti na osnovu CIPS projekta, je bolje rešenje. I činjenica da mi sad ovde smo proveli dosta vremena pričajući o onome malom procentu koja je kolateralna šteta ovog dobrog rešenja pri čemu je najveće, je najviše ljudi koji su bili ne obaviješteni ili su iz nekog inata ili nekih drugih manjih razloga nisu izvadili CIPS kartu.

Kao što je notorna činjenica da oni ljudi koji imaju pasoš, bi trebali da budu državljeni BiH, notorna je činjenica da ti ljudi imaju i dakažem, razne načine na koje su došli do tog pasoša. Nismo mi đaba oformili komisiju i dali Ministarstvu za civilne poslove dozvolu da oduzima pasoše, jer očigledno je da je bilo dosta zloupotrebe za dobijanje pasoša. Znači notorna činjenica da neko ima pasoš, nije notorna činjenica da je on državljanin. Može biti zloupotreba. Može biti da je način na koji je dobio taj pasoš zloupotrebni. I činjenica je da je lična karta i CIPS projekat bolje rešenje.

Nažalost, ima mali procenat ljudi koji neće izaći na izbore. Ja vjerujem da će im ovo biti nauk da na opštinskim izborima, do opštinskih izbora izvade ličnu kartu.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Novaković i zaključena je rasprava.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ne mogu zaista

MARTIN RAGUŽ

Evo samo da se završi, dobro samo malo molim vas. Replika gospodin Kunić.

PETAR KUNIĆ

Ja bih volio da pitam Živkovića, jel vi znate šta je notorna činjenica u pravu? Šta pričate vi da nekog učite o tim stvarima na Parlamentu. Molim vas lepo. Dajte nešto naučite, pa onda polemišite sa ljudima koji poznaju tu materiju. Bavite se ginekologijom, ostavite pravo.

MARTIN RAGUŽ

Replika gospodin Živković. Minut imate svi sada.

MILORAD ŽIVKOVIC

Nisam se obraćao gospodinu Kuniću kada je spominjao notornu činjenicu nego o tome da je notorna činjenica nešto o čemu se ne raspravlja. Nisam pravnik, ali znam bar nešto o pravu. Međutim, činjenica je da ti pasoši u ovoj državi su dobili ljudi na način koji je bio zloupotrebljen. Ništa drugo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Izvolite gospodine Kuniću.

PETAR KUNIĆ

Notorna činjenica je u pravu ona koja se ne dokazuje a ne ovo što ste vi rekli.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Šta ja nisam mogao prihvati ovaj, šta ja nisam mogao prihvati i zato sam predložio zakon? Nisam mogao prihvati da bilo ko bude kolateralna šteta jednog modela ako ne mora. Mi smo se u radnoj grupi, govorim o duhu radne grupe, u radnoj grupi borili da svako ima ovaj, da se nađe na spisku, pa smo različite modele tražili za ljude koji su izbjegli, pa ljude koji rade u inostranstvu, pa ne znam šta sve nismo pokušavali, damo da nikoga ne ostavimo, da ne bude na centralnom biračkom spisku.

I onda nam se desi, da ostane nam nekoliko desetina hiljada ljudi. I to ne može biti kolateralna šteta. Znači nisu kolateralna šteta. Drugo, nema mogućnosti da se zloupotrijebi. A naravno ja nemam razloga sada da širim priču, meni je žao što ljudi iz Izborne komisije nisu ovde, pa ja sam prošli put govorio da je tehnički to veoma jednostavno uraditi. Vrlo jednostavno. Sad svakim danom sve teže postaje to tehnički izvesti, zato što se približavaju izbori.

MARTIN RAGUŽ

Zaključena rasprava.

Prelazimo na izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o dopunama Izbornog zakona BiH, predlagatelja zastupnika Momčila Novakovića u prvom čitanju.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Nema dovoljnu opću većinu. Zakon nije prihvaćen u prvom čitanju.

Prelazimo na 22. točku dnevnog reda to je,

Ad.22. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima BiH

MARTIN RAGUŽ

Predlagatelji zastupnici Milorad Živković i Momčilo Novaković koji su ovaj prijedlog uputili u proceduru 18.05. Mišljenje Ustavno-pravne smo dobili kao nadležne, 07.07. ove godine. Vidjeli ste da Predlog zakona na Komisiji usvojen u predloženom tekstu.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima BiH u prvom čitanju.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Konstatiram da smo sa 23 glasa za, 8 protiv, 1 suzdržanim i dovoljnog entitetskom većinom prihvatili Prijedlog ovog zakona o izmjeni Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima BiH u prvom čitanju.

Prelazimo na izjašnjavanje da idemo i u drugo čitanje.

Molim da se izjasnite i o tome.

Glasujte sad.

Možemo li se usaglasiti oko drugog čitanja? Znači idemo u drugo čitanje. Kolegij je postigao suglasnost. Nije bilo amandmana. Ima li potrebe za raspravu? Nema. Zaključujem raspravu.

Izjašnjavamo se o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Pripremite se.

Glasujte sad.

23 za, 9 protiv, 2 suzdržana i entitetska većina.

Konstatiram da smo prihvatili Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima BiH, predlagatelja zastupnika Milorada Živkovića i Momčila Novakovića u oba čitanja čime je ovaj zakon usvojen u Zastupničkom domu.

Prelazimo na 23. točku dnevnog reda, to je

Ad.23. Prijedlog zakona o Agenciji za informacijsko društvo BiH

MARTIN RAGUŽ

Ovaj zakon je već duže u proceduri, još od 21.06. prošle godine. Razmatran je u redovitoj proceduri. 27.01. ove godine, dostavljeno je Izvješće nadležne komisije koje.. je usvojeno 11 amandmana. Na 74. sjednici Doma komisiji je dan novi rok za razmatranje Prijedloga zakona zajedno s Vijećem ministara te je dato zaduženje da se Domu podnesu novo izvješće. Novo izvješće dobili smo 10. ovog mjeseca. Komisija je kao što ste vidjeli prihvatile Prijedlog zakona i ponovo usvojila 11 amandmana. U plenarnoj fazi nismo dobili amandmane.

Otvaram raspravu u prvom čitanju.

Gospoda Majkić, izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

Današnji Prijedlog zakona je jedan od suštinskih zakona koji treba ovoj zemlji. Na planu razvoja Informativnog društva BiH odnosno Savjet ministara je donio nekoliko ključnih dokumenata. To je Acioni plan razvoja Informacionog društva u BiH koje je usvojilo Vijeće ministara još 2004.godine, Strategiju razvoja Informacionog društva koje je Vijeće ministara usvojilo takođe te 2004.godine i Politiku razvoja Inormacionog društva BiH koje je Vijeće ministara usvojilo 5.1.2005.godine. Dva ključna i važna dokumenta za razvoj Informatičkog društva u BiH usvojilo je Vijeće ministara.

Predlog ovog zakona koji danas imamo pred sobom, upućen je u parlamentarnu proceduru u 6. mjesecu 2005.godine. Očito da se ova procedura koja je trajala do sada, očito je dešavale su se neke stvari koje su trebale da učine da ovaj zakon bude prihvatljiviji i da ga je lakše implementirati u okviru zadatih ovih veličina koje su ovde postavljene.

Zadnji(?) razgovor o ovom dokumentu imamo dva dokumenta. Prvi je zaključak Vlade RS iz doduše 2005.godine, jer poslije toga nije bilo priče o ovom zakonu, da je Vlada RS prihvatile inicijative Ministarstva komunikacije i transporta za formiranje Agencije za informatičko društvo BiH, da je Nacrt zakona o Agenciji za informatičko društvo koje je u parlamentarnu raspravu uputilo Ministarstvo komunikacija i transporta, ima određen broj nedorečenosti i propusta i djelimično ne uvažava postojeći ustavno-pravni okvir u BiH, jer Agencija za informatičko društvo, na indirektan način preuzima neke nadležnosti entiteta iz oblasti uprave, obrazovanja, zdravstva, vođenja elektronske baze podataka i slično. Prema Ustavu BiH i Ustavu RS ovi poslovi su u nadležnosti, nisu u nadležnosti zajedničkih institucija, već su u nadležnosti entiteta.

Drugo, jednu važnu preporuku koju je Vlada RS dala, vezana je za projekat CIPS. Centar za obradu podataka na nivou BiH ili nazvan CIPS, kao i pos.... razvoj unapređenja državne mreže za prenos podataka, ne trebaju biti u sklopu agencije, kaže Vlada RS i takođe dodaje da je Agencija za informatičko društvo treba da bude referentni centar za informaciono društvo, dakle planiranje razvoja, monitoring, standardizacija i verifikacija kvaliteta, planiranje resursa itd. i da zakon, Predlog zakona o Agenciji za informatičko društvo treba da sadrži odredbu u pogledu sjedišta. To je rekla Vlada RS u aktu od 25.8.2005.godine.

Obratila nam se, većini poslanika se obratila i Asocijacija za informacione tehnologije BiH koja se zove BAJT (?) i koja okuplja 50-tak firmi iz oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija sa područja cijele BiH i oni kažu, čitajući i analizirajući poslednji Predlog zakona o Agenciji za informacione tehnologije, došli smo do zaključka da je u ponuđenom dokumentu predviđene aktivnosti koje bi se bitno opteretile i usporile operativni rad agencije. Takođe, osjećamo se pozvanim da damo sugestije i naš je stav da naše asocijacije da Agencija za informacione tehnologije treba da bude krovna organizacija koja svojim djelovanjem treba da usmjerava aktivnosti u pravcu razvoja informatičkog društva.

To su dva meritorna mišljenja koja ne možemo zanemariti u odlučivanju o principima ovog zakona. Dakle, sublimirajući mišljenje obe ove institucije, ali veliki broj stručnjaka iz ove oblasti, smatram da ovim prijedlogom zakona o Agenciji za informaciono društvo, narušeni su neki principi, da bi se njegovim usvajanjem nastala mamutska organizacija koje ne bi mogla da ispunи osnovni uslov zbog koja je ona natala, a to je razvoj inromatičkog društva u BiH. Zašto? Osnovni zadaci Agencije za informaciono društvo, treba da budu primarna odgovornost za realizaciju strategije i akcionog plana razvoja informatičkog društva u BiH i njenim entitetima. Rekla sam maloprije kad je ta strategija usvojena, uloga kseleratora razvoja informaciono-komunikacionih tehnologija u BiH putem partnerstva sa domaćim i stranim firmama, osnovni

pokretač i nosilac razvoja IKT-a rješenja infrastrukture, dakle razvoja za potrebe organa Uprave BiH, da bude centralni partner međunarodnim institucijama u domenu razvoja informacionog društva i da bude regionalna koordinator i promotor tehnologije informacionog društva u BiH. Međutim, ovaj prijedlog zakona koji je vraćen ministarstvu, evo pozdravljam ministra, došao je ovdje, i na koji već godinu dana gotovo čekamo da ponovo dode u nešto izmjenjenom sastavu, nismo dobili. I dakle, narušena je osnovna vrednost ovoga a to je da se agencija bavi razvojem i koordiniranjem promocije razvoja informatičkog drutšva BiH baziranog na isijurop (?), inicijativi Pakta stabilnosti i politici i Strategiji razvoja informacionog društva u BiH, dakle elektronska uprava, elektronska industrija, elektronska infrastruktura, elektronsko zdravstvo, elektronsko zakonodavstvo, elektronsko obrazovanje posebno od strane Savjeta ministara BiH.

Šta ova oblast znači za BiH, ne treba previše govoriti ali treba pomenuti primjer Ireske koja je za veoma kratak rok putem informaciono-komunikacionih tehnologija napravila snažan ekonomski razvoj. To govori samo u prilog koliko nam je značajno donošenje ovako jednog zakona. Ali, opteretiti agenciju operativnim poslovima kao što su održavanje računarske opreme za institucije BiH, opteretiti je projektom zatvorenim kao što je CIPS koji počiva na različitim zakonima kao što su Zakon o prebivalištu i boravištu državljanu BiH, Zakon o jedinstvenom matičnom broju, Zakon o zaštiti ličnih podataka, Zakon o ličnoj karti državljanja, Zakon o Centralnoj agenciji, i sve to staviti u agenciju koja treba da bude promotor informaciono-komunikacionih tehnologija, doista se čini apsurdno i da od operativnih poslova koji su dati agenciji, ona neće moći da obavi svoju osnovnu funkciju.

Meni je žao da Ministarstvo komunikacija i transporta nije imalo sluha da sačeka još malo, ako smo čekali ovoliko, i da ovaj dokument prilagodi vremenu koje traži. Pa zato mislim da je period od godinu dana, da smo uludo, nepotrebno izgubili i da nema smisla da na osnovu ovog iznesenog što sam rekla, da Savjet ministara pored toga što nije učinio ništa i dalje gura predlog koji je znači iz 6. mjeseca 2005.godine, da pri tom ni jednu rečenicu nije izmijenio, a da je izgubljen toliki rok.

Smatram da u skladu sa ovim što sam rekla, s obzirom na specifičnost i značaj materije, o kojoj je riječ, da bi se u slučaju da ovakav zakon bude usvojen, da bi on bio štetan za kvalitet razvoja informacionog društva u BiH i podržim, da se ne predlože principi ovog zakona. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Ima li još prijavljenih? Gospodin Jovanović, pa gospodin Belkić, izvolite. Pa gospodin Avdić.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Pa vi ste gospodine predsjedavajući u uvodu rekli da je ovaj zakon stvarno dugo u proceduri. Mi smo u Komisiji za saobraćaj i komunikacije, stvarno imali čini mi se 5-6 sastanaka oko ovog zakona. Čini mi se da ni Savjet ministara nije bio načisto u kom obliku bi trebao ovaj zakon da bude usvojen. U onom momentu kad je ovaj zakon vraćen komisiji na, normalno sa određenim obrazloženjem, na ponovno razmatranje, ostalo je sporno, znači da li CIPS projekat treba da bude u sastavu Agencije za informaciono društvo. To je bio amandman gospodina Novakovića. Ja uvažavam ovo što je gospođa Majkić govorila ali koliko ja znam gospođo, vi niste podnjeli ni jedan amandman nažalost. Ja čini mi se, nije bitno, da sam 10-tak amandmana podnio. Znači ostalo je sporno da li, i mislim da je to vrlo bitno i ja bih volio da i ovde kolege poslanici da kažem, razmisle. Ja ću reći svoje mišljenje. To sam rekao i na komisiji. Znači, da li CIPS projekat treba da bude u sastavu Agencije za informaciono društvo? Imajući u vidu ulogu agencije da agencija ima ulogu da kažem za razvoj i promociju informacionog društva u BiH i da jednostavno

je otvorena institucija. CIPS projekat je ipak da kažem, ima neki podataka koji su tajni, koji treba da budu zaštićeni, koji nisu dostupni, koji ne treba da budu dostupni javnosti. I zbog toga, znači moje mišljenje, znači ja sam to kažem, ponavljam rekao na komisiji, moje mišljenje je da CIPS projekat ne treba da bude u sastavu Agencije za informaciono društvo. Taj amandman je većinom glasova usvojen na komisiji i on je prihvacen, on je znači sastavni dio zakona. Tu ni Savjet ministara, davao nam je različita mišljenja. Jednom kažu da treba da bude, drugi put kažu da ne treba da bude. Na kraju smo dobili da treba da bude. I na osnovu toga, znači članovi komisije su se izjasnili većinom glasova, znači da CIPS projekat treba da bude u sastavu agencije. Ja sam rekao svoje mišljenje i to sam pokušao da obrazložim i ja bih volio, znači volio bih stvarno, znači bez ovaj, da kažem neke politike, da stvarno svi razmislimo da li je to da kažem, dobro za ovaj zakon. Znači da CIPS projekat bude u sastavu Agencije za informaciono društvo.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Pa evo da vam pravo kažem ja sam absolutno razumio i podržavam svu argumentaciju koju je gospoda Majkić iznijela, o važnosti uspostave Agencije itd. pa me je onda ovaj, na kraju iznenadilo da se ovakav model, odnosno zakon ne podržava. Pa evo, skalamerija obična ali evo ja će vam nešto reći ovaj, da ja sam čak nezadovoljan što se je amandmanima itd. neke stvari promijenile, pa ja mislim i neki ljudi iz ove oblasti misle da agencija nema na ovakav način, neće imati kapacitet da izgradi informaciono društvo, što joj je osnovni cilj.

I da vam pravo kažem, dakle mi imamo tu strategiju koju smo poodavno usvojili. Mislim da je ovo poslednja šansa ovom parlamentu da donese zakon koji će uspostaviti strukturu koja će početi raditi na, mi možemo čekati još godinu dvije ali je onda pitanje možemo li išta stići. Pa znam, trebali ste uložiti amandmane. Evo amandmana nekoliko je prihvачeno na komisiji itd. za koje ja mislim da su umanjili sposobnost agencije. Ali evo, podržaću da se uspostavi ta agencija, dakle da prvi korak napravimo, dajte da napravimo prvi korak da krenemo u ovaj proces molim vas. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospodin Avdić, pa gospoda Sopta.

SEAD AVDIĆ

Gospodine predsjedavajući,

Ja bi da se pridružim gospodine predsjedavajući da trebamo biti zadovoljni da imamo ovaj zakon pred sobom. Nažalost već od februara mjeseca ove godine Zakon je u proceduri i tek danas odlučujujemo u prvom čitanju o ovome zakonu što znači da nedopustivo kasnimo i u tom kontekstu ove sve dileme koje se javljaju sa aspekta zakona za mene su takvog karaktera, a da nisu takva prepreka da se zakon ne može, da bi se ne bi trebalo glasati o zakonu.

Ja sam uvjeren da i nevladine udruge, odnosno organizacije i jednostavno koje se bave informaciono komunikacionim tehnologijama kao što je BAJK jel tako itd. imaju svoje mjesto u jednostavno strategiji razvoja informacionog društva Bosne i Hercegovine i u tom kontekstu aposlutno nemojte, neće biti jednostavno kolizije ili uslovno rečeno opozicije, ili jel sudaranja grubo rečeno između agencije i jednostavno nevladinih organizacija. Znači udruženja koja se bave i strukom i naukom iz oblasti informaciono komunikacionih tehnologija.

Takođe jednostavno što moramo prihvati, a to je da kasnimo sa razvojom informacionog društva u Bosni i Hercegovini da kasnimo sa razvojem društva baziranim na znanju, da smo uradili i politiku u razvoju informacionog društva, da imamo nakon toga strategiju razvoja informacionog društva i da nam ova gencija treba. Ja mislim prvi, moja promišljanja itd. kolegu Jovanoviću, koji je istakao svoje mišljenje, moguće u prvom periodu bi ovaj, CIPS osnažio tu agenciju. Imao bi infrastrukturu da se bavi jednostavno sa ovakvim razvojem informacionog društva. Imao bi jednu funkciju koju bi promovirao kao jedan vrhunac i domet u BiH koja se bavi jednostavno jednim dijelom informacionih tehnologija i jednostavno njihove primjene itd., što znači to se da diskutirati, mislim nije, ne treba, nema baš stavova koji su za i protiv toliko čvrstih koji mogu anulirati.

Znači, još jedanputa ja jednostavno podržavam i molim stvarno poslanike da pokušamo naći konsenzus da se ovaj zakon usvoji danas. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Prije gospođe Sopte, ispravak netočnog navoda gospođa Majkić, izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

Da institucija, da se zove CIPS i koja ima 15 zaposlenih radnika, u radnom odnosu, a stotinu ima ljudi koji rade po Ugovoru o djelu, kako vi mislite da takva institucija treba da podigne i pomogne rad informatičkog društva u BiH? molim vas odgovorite samo mi na to pitanje. Ja ne govorim da nema potrebe, treba nam i to odadvno, jučer nam je trebala ali ovakva kakva je koncipirana biće zatrpana operativnim poslovima održavanja računara, to što u nekoj od institucija ne radi štampač, biće mu važnije tog dana što treba neka odluka da se donese vezano za razvoj informaciono komunikacionih tehnologija. O tome govorim. Ona je tako koncipirana da ometa razvoj informatičkog društva a ne da ga njeguje i da ga podstiče. O tome sam govorila.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospođa Sopta.

RUŽA SOPTA

Zahvaljujem gospodine predsjedatelju.

Ja bih htjela samo upozoriti malo na proceduralni način rada i zašto smo mi ovoliko čekali na ovaj zakon. Zakon je komisija na vrijeme razmatrala. Čini mi se skoro godinu dana prije i sa namjerom da uistinu zakon usvoji i privede kraju čim prije. Načela zakona su bila usvojena kad smo krenuli u amandmansku fazu i tek mislim da jedan od zadnjih amandmana bio jer je riječ o zadnjem članku, bilo je brisanje članka 28. Meni se činilo i ja sam osporavala to, jer je brisanje toga članka zadiralo načela zakona. Zato smo tražili izjašnjavanje Vijeća ministara. Gospodin ministar resornog ministarstva je izjasnio se, međutim mi smo insistirali na stavu Vijeća ministara i nažalost, poslije toliko dugo vremena mi smo nedavno dobili stav Vijeća ministara da ostaje pri svom prijedlogu. Znači, da Vijeće ministara je upravo ovaj, podržalo onaj svoj izvorni prijedlog, znači da se članak 28. nije brisao.

Mislim da je onaj, meni je to bilo dovoljno. Znači da bi trebali ponovo zakon provest kroz izjašnjavanje i o načelima, ne samo o amandmanima.

MARTIN RAGUŽ

Dobro. Time smo iscrpili, nema prijavljenih gospodine Živkoviću, ali izvolite. Nema problema, nema, evo sad tek dobivam. Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi, bitno je vrlo na nančin na koji je došao ovaj zakon u Parlament i pitanje je da li je ovaj zakon ispred Vijeća ministara ili zakon ispred Ministarstva za saobraćaj i komunikacije. Znači u komisiji, čuli ste od članova komisije koje su imali sve probleme u radu komisije, do toga da praktično na sastancima komisije ministar kaže da to nije njegov prijedlog zakona nego da je to prijedlog zakona Vijeća ministara i da amandmani koji ste ovde spominjali da smo možda trebali da uložimo. Gospodin Novković je uložio taj amandman i nije bilo više potrebe da neke druge amandmane ulazežemo. Taj amandman je izbacivao CIPS projekat iz Agencije za informatičko društvo i mi smo podržali taj amandman. Međutim, nismo imali većinu u samoj komisiji. Takav izvještaj komisije je došao danas na Parlament. Taj amandman je direktno uticao i zadirao u principe zakona i zato nije mogao da prođe.

Ja i danas, mimo njegovog stručnog mišljenja čovjek je ipak upućen u tu struku i mislim da je uveliko zaslužan da taj zakon uopšte je bio u opticanju. Mi ne možemo na ovaj način zakon koji je došao ovdje u proceduru ovdje da podržimo, tako da ćemo glasati protiv njega. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Replika. Gospodin Bešlagić. Hajte molim vas.

SELIM BEŠLAGIĆ

Pazite, kada ministar dođe na komisiju i kada diskutuje o zakonu po meni je to zakon koji je došao od Vijeća ministara. Da li ga je Vijeće ministara ministru naturilo ili ministar Vijeću, ja u to ne ulazim. Prema tome pošto ovdje imamo ministra, ova pitanja su ovdje postavljaju, ja bih zamolio ako može ministar samo u kratkim crtama da kaže definitivno šta je stav Ministarskog vijeća. Ništa više. I meni to ne treba odmah se iza toga mogu izjasniti.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Bešlagiću. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje.

Nisam video gospodine ministre. Izvolite. Da biste govorili morate zatražiti riječ, ja. Izvolite, samo izvolite. Sa zadovoljstvom. Samo da ne mislite da vam ne želim dati riječ.

MINISTAR
BRANKO DOKIĆ (?)

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici,

Ne bih ponavljaljao ono što je u prethodnoj diskusiji rečeno već i obrazloženo zbog čega se dosta kasnili sa ovim zakonom. Činjenica je da je Komisija za saobraćaj i veze raspravljala u nekoliko navrata o prispjelim amandmanim. Među tim amandmanima je bio amandman gospodina Novakovića koji isključuje Direkciju CIPS iz Agencije za informaciono društvo. Pošto bi eliminacija tog amandmana kako da kažem zadirala u osnovna načela zakona, zbog toga

Ministarstvo iako je na nekin način stajalo iza toga amandmana, nije htjelo na sebe preuzeti odgovornost da kaže jeste ili nije i tražilo je da to ide na Savjet ministara.

Ja mislim da ste vi poslanici uz ove materijale dobili i stav ministarstva koji je otišao na Savjet ministara gdje smo mi naveli naše mišljenje da ima osnova da se prihvati taj amandman. Čak naveli u jednoj tabeli argumentaciju za i protiv iz koje se vidi da ima elemenata i da bude unutra, ali je više elemenata da ne bude unutra.

Raspravljaljući na Savjetu ministara, evo ja će vam reći moje lično opredjeljenje, smatram da je bolje da imamo i ovakav zakon kakav je pred vama u cjelini, nego da nemamo nikakav zakon. I takav zakon možemo onda mjenjati na način, ali ja opet kažem ono što je vama došlo u zakon glasanja na Savjetu ministara, ministar i Ministarstvo mora da podržava i ja to zvanično podržavam. Rekao sam svoje mišljenje i uostalom mišljenje Ministarstva mogu vam i dati koga interesuje i napravili smo čak i tabelu jednu u kojoj smo naveli razloge za i protiv. Ima više razloga da CIPS bude izdvojen iz Agencije, a opet kažem bolje je da imamo i ovakav nego nikako. Evo to je mišljenje.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu ministru na obrazloženju. Raspravu smo zaključili.

I prelazimo na izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o Agenciji za informacijsko društvo Bosne i Hercegovine u prvom čitanju.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Znači imamo opću većinu, entetsku iz Federacije, nemamo iz RS.

Hoćemo li ići na usuglašavanje?

Znači idemo u drugi krug izjašnjavanja oko ovog zakona.

Sad glasuju samo oni koji su protiv. Pripremite se.

Glasujte sad.

Znači 2/3 i više je protiv iz Republike Srpske.

Zakon nije prihvaćen.

Prelazimo na 24. točku, to je

Ad.24. Prijedlog zakona o pravima i dužnostima članova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u prvom čitanju, predlagatelj skupina zastupnika

MARTIN RAGUŽ

Prijedlog ovog zakona je 23.03.2006. godine podnijela skupina zastupnika, njih 10 i više da ne čitam sada. Ustavno-pravna komisija je dostavila izvješće – mišljenje o ustavno-pravnom temelju 13.04., nadležna je Administrativna komisija ovog Doma. Njeno izvješće dobili ste 17.07. ove godine. Komisija je usvojila 18 amandmana. Komisija je takođe sačinila i pročišćeni tekst Prijedloga zakona sa ugrađenim amandmanima usvojenim na Komisiji koji ste takođe dobili. U plenarnoj fazi amandmane su podnijeli Filip Andrić – 7 amandmana i Ruža Sopta 2 amandmana.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Može li neko voditi malo ovaj sjednicu, ja bih kratko da se prijavim za raspravu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da li neko želi da govori? Daj meni riječ onda.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Želi riječ prvi zamjenik predsjedavajućeg gospodin Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Naravno, ja nisam predlagač. Ja ču sada reći ovaj svoje mišljenje, jer ja ovakve stvari ne predlažem. Poštovane koleginice i kolege, ja mislim da se mi danas nalazim u takvoj situaciji da nije realno i nije objektivno da ovaj zakon danas bude usvojen ovdje u Parlamentu. Naprotiv objektivno je i realno da mi glasamo protiv tog zakona i da ga stavimo u a/a, jer ovakav zakon o pravima poslanika jednostavno ne odgovara postojećoj ekonomskoj i socijalnoj situaciji u državi Bosni i Hercegovini. On u sebi ima takva rješenja koja jednostavno ne mogu izdržati kritike vezane za potojeće ekonomsko socijalno stanje u Bosni i Hercegovini i ja predlažem Domu da ovaj zakon odbaci, odnosno da glasa protiv ovoga zakona. I ja ču glasati protiv ovoga zakona.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Džaferoviću. Ko se dalje javlja za riječ. Gospođa Miličević izvolite, pa gospodin Sipović.

LJILJANA MILIČEVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući,

Mene zanima da li imamo mišljenje Savjeta ministara o ovom zakonu? Imamo li predstavnike ministarstva? Ja apro po onoga zakona kojeg smo imali maloprije kad se htjelo našoj Komisiji inputirati da treba imati mišjenja i od vlada i od svega, imamo li to sad, dal će neko izaći da obrazloži?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem, ko dalje želi da govori? Gospodin Sipović, vi ste prozvali Sipovića, gospodin Sipović, neka se pripremi gospođa Senija Kapetanović jel, jel to to. Izvolite gospodine Sipoviću.

MIRSAD SIPOVIĆ

Evo ja bih samo u par rečenica. Dopredsjedavajući, odnosno sad predsjedavajući, vidite da sam ja realan, ja uvijek podržim i dajem vam apsolutnu podršku za nešto što je realno. Apsolutno i ja sam protiv glasanja o ovome zakonu, jer stvarno doista ne odgovara stanju u kojem se nalazimo, a drugo iracionalno mi je da ovaj Parlament u ovom sazivu donosi tek i raspravlja o ovom zakonu kad mu ističe mandat i pred izbore. Mislim, prvo to nije racionalno a drugo i stvarno ne znam rezonski to.

S druge strane ja, jasam, onaj kako se zove da se poslanicima koji će biti u narednom periodu i mandatu riješi status kao u svim civilizovanim zemljama ali da on bude prikidan ekonomskom, socijalnom stanju države. Prema tome ja iz principijelnih razloga, pošto nisam profesionalni poslanik, ovdje sam još, ja onaj u januaru mjesecu volonter, mislim, izražavam svoj stav i time principijelno pokazujem, uvaženi kolega Džaferoviću kad sam rekao, uvijek ču podržati ono što ima utemeljenja u svim rezonskim i pravnim i bilo kojim aspektima i nemojte me drugačije smatrati ako iznesem neki svoj stav, sloboda mišljenja je osnovno ljudsko i principijelno pravo.

U tom principu ja iznosim svoj stav i smatram da je bilo iracionalno što se ovaj zakon, u ovoj fazi, i predlagao da se usvaja. I pogotovo kad sam čuo kritike u javnosti, vrlo negativne kritike, pogotovo pred izbore.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospođa Senija Kapetanović

SENIJA KAPETANOVIĆ

Ja samo zato što je gospođa kolegica Miličević tražila da li imamo mišljenje Vijeća ministara, a s obzirom da sam ja predsjednik Administrativne komisije koja je bila određena kao nadležna za raspravu ovoga mogu za, ovaj davanje mišljenja ovog prvog, jel komisijeske faze ovog zakona mogu reći da smo mi u prvoj, organiziranju prve rasprave oko ovog zakona pozvali i vijeće, predstavnika ovog ministra finansija i pravni ovog, dakle pozvali smo sve nadležne da dođu i bili su prisutni i zatražili smo da nam daju i zvanična mišljenja, proračune koliko bi ovo odnosilo se, koliko bi to zapravo donijelo neki novih opterećenja za budžet.

Međutim, to ništa nismo dobili. Faza, ona procedure je već isticala i moralo se to staviti na dnevni red i zato nemamo tog mišljenja, evo da kažem nemamo ga, zvaničnoga, tako da je ovo što imamo danas stvar ovaj tog, rasprave na Komisiji i amandmana koji su pristigli, glasanja na Komisiji članova Komisije a na Parlamentu je da se oko toga opredijeli i svakog pojedinačno da li je za ovo, za ovakvo rješenje zakona.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodi Kapetnović, vi imate repliku jel, gospođa Ljilja Miličević izvolite, replika.

LJILJANA MILIČEVIĆ

Gospodine predsjedavajući,

Nisam ja prozvala predsjednika Komisije. Ja samo aprovo onoga kad smo rekli, kad smo imali pozitivno mišljenje Komisije o staroj deviznoj štednji da smo mi proizveli trošak nekome i taj neko kaže dodatno opterećenje budžeta pa se nabrojao Brčko Distrikt, oba entiteta, Ministarstvo finansija. Mene zanima finansijska podloga i šta sad ti kažu, očekujem da gospodin Špirić kaže po Poslovniku bi trebalo, ljudi zovnuti te ljude i vratiti Komisiji da da svoje mišljenje. Ja sam očekivala od vas kao predsjedavajući u tom smislu da idete na isti način.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo momenat jedan. Repliku ima gospodin Sipović pa onda vi Nikola. Da poštujemo, samo kratko drugi krug samo po minut.

MIRSAD SIPOVIĆ

Ja ču samo u jednoj rečenici. Molim vas, ja ovdje doista cijenim, doista čestite poslanike i one koji su savjesni u obnašanju svoje funkcije kao poslanika i u diskusijama i u davanju doprinosa profesionalnog poslanika. Ja znam ko je to i vjerodostojan i ovo, ono što sam rekao ne odnosi se na te poslanike i predlažem da u narednom periodu doista se riješi status takvih savjesnih profesionalaca poslanika koji daju, obnašaju svoju funkciju koju su im birači dali.

Ali, zbog čega sam ovako reagovao? Reagovao sam zbog onih neodgovornih poslanika koji su ovdje profesionalci a koje ja u 50 ili 70% sjednica ne vidim na ovom sjednici, na ovome Domu. A vi meni gospodo odgovorite i odgovorite kolegiji kada je predsjedniče vašeg kluba Stranke za BiH profesor Duraković je bio konstantno ovdje u nekim stvarima kad se glasalo o amandmanima a sada koliko vidim nikad ga nema. Ima li kojih sankcija? Nema opravdanja za takvu neodgovornu, obnašanje te dužnosti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, isteklo je vrijeme gospodine Sipoviću, isteklo je vrijeme, drugi put se javljate.

MIRSAD SIPOVIĆ

Uz puno uvažavanje zato sam htio da repliciziram kolegama. Ima ovdje vrlo savjesnih kolega i njima se izvinjavam u tom kontekstu, a za one koji su neodgovorni ne zasluzuju da riješe status a da se 70% sjednica ne pojavljuju uopšte na Parlamentu. A pogotovo, molim vas, a pogotovo sam član Ustavno-zakonodavne komisije u kome neki poslanici se svaki 20 ili 10 put pojave.

MARTIN RAGUŽ

Znači, jel završio. Replika, a pošto je gospodin Špirić

NIKOLA ŠPIRIĆ

A pošto je kolegica Miličević tražila

/zajednička diskusija/

MARTIN RAGUŽ

Ispravak krivog navoda jel il poslovnička intervencija gospođa Majkić

NIKOLA ŠPIRIĆ

Lično moje izjašnjenje. Ja nemam razloga da lično se ne izjasnim ako će to njoj pomoći. Dakle, meni je za onaj zakon trebao račun da bih podržao taj zakon. Ja i u ovom zakonu, mislim da treba prava i dužnosti poslanika ozakoniti jer su najveće privilegije izvan zakonske privilegije. Ali lično nisam za ovakva rješenja i glasaču protiv ovog zakona. Nadam se da sam pomogao kolegici Miličević što sam bio do kraja jasan. Dakle, meni ne trebaju za ovo dodatna matematička rješenja ni Vijeća ministara ni bilo koga jer će ja glasati protiv ovih rješenja a mislim da treba dobar zakon. Ako sam bio jasan i mislim da će to biti stav SNSD-a kao političke partije i mi nismo bili predlagači, ni potpisnici zahtjeva za donošenje ovakvog zakona, al sam mislio da treba raspravljati o tome i pokušati da se dođe do nekog zakonskog okvira kako bi se ozakonile prava i obaveze, a ne mislim da se radi o privilegijama. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Rasprava, gospođa Majkić odustala. Gospodin Gligorić, pa gospodin Kunić pa Križanović, to je redoslijed, pa gospođa Sopta,

TIHOMIR GLIGORIĆ

Ja sam za to da se treba zakonom regulisati prava i obaveze poslanika i to nema nikakve dvojbe. O samom sadržaju imao sam prilike da se izjašnjavam na komisijama i bio sam protiv. Danas će takođe biti protiv, ali želim da kažem ovo da, kad već neko govori stalno o sicijalno

ekonomskom položaju, evo kao gospodin Džaferović i td. Ja sam za to da sami pokušamo da podignemo ekonomiju a da u tom slučaju i poslanici sami imaju adekvatna primanja, odnosno da imaju i poslije toga penzije, ali nakon određenog učinka u smislu podizanja ekonomije. Naravno ja mislim sa SDA da nikada nećemo imati bolju ekonomiju, nego ćemo imati propast koju imamo i do sada. Imam na to pravo da mislim i na kraju, pa da sam ja bio bilo bi to drugačije, sigurno ne bi bilo ovako nepoštено kao što to radi SDA svih ovih deset godina. Ali dobro, vi ste, vi ste prihvatali da unutar nepoštene stranke, kao pošten čovjek, zaluđujete poštene ljude. To je najopasnije, ovaj vaša uloga je najopasnija koju ste uzeli na sebe.

MARTIN RAGUŽ

Molim vas gospodine Gligoriću da se pokusirate stvarno na predmet zakona, stvarno.
Stvarno upozoravam ga evo. Upozoravam ga. Upravo sam ga upozorio.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Ali niste upozorili ovoga kad on dobacuje i replicira i tako. I na kraju

MARTIN RAGUŽ

Vi ste otvorili tu priču i moram vas upozoriti.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Znam, ali čovjek priča o socijalno ekonomskom položaju i stalno nude od devedesete godine. Pa daj dosta je više te demagogije. I mislim da u ovom drugom dijelu kad je gospodin Špirić govorio, stvarno dobro je primijetila gospođa Miličević. Stalno trebaju računi, trebaju analize, treba svašta nešto, a u stvari zna se, da se kupi vrijeme, da se pobegne od obaveze da se pomogne ovim ljudima i to je jasno ko dan. Ali zašto sad ne treba, treba gospodine Špiriću opet, budite dosljedni. Sad se možete izjasniti jasno protiv jer se udvarate ovaj građanima i javnosti. A ovdje niste zato što imate druge nalogodbodavce sa strane pa šta vas briga za javnost i gradane. Pa dobro, budite dosljedni, doista nećete i nećete. Evo ja neću glasati za ovaj zakon, milina.

MARTIN RAGUŽ

Isto replika gospođa Majkić, gospodin.

/zajednička diskusija/

NIKOLA ŠPIRIĆ

Najmanje imam potrebu da ja repliciram gospodinu Gligoriću i on meni. Ja sam kod prvog zakona tražio i rekao da mi treba državna matematika jer se radi o ozbiljnoj stvari, a ovde rekao da mi ne treba. Ja dajem za pravo da, Tihomiru Gligoriću, treba i za ovo matematika. Dakle, meni ne treba, dakle inače da mi treba ja bih je tražio. Jer ovdje se radi o ..... sredstava, radi se recimo o možda pet ljudi koji mogu uživati prava, kad bi se donio zakon, koja nisu neko opterećenje za budžet, al se radi ovdje o nepovoljno stvorenoj klimi koju je nemoguće braniti, to je problem. Problem je što smo jednom pokušali, nismo uspjeli. Pa dugi put smo dozvolili da se stvori negativna klima u javnosti da bi se ovaj zakon donosio. Zakon treba donijeti. A meni ne treba ta matematika ja vam je mogu sad saopštiti ovdje, meni ne treba i nemojte tražiti u ime moje. Vi možete glasati kako god hoćete, al nemojte govoriti treba Špiriću il ne treba matematika. Valjda nisam gluhonijem, mogu to da tražim. I ja se ne ljutim na bilo kome treba il ne treba.

Ja vas molim da mi ovdje lično ne komuniciramo. Ja će iznijeti svoj stav kad je zakon u pitanju. Ja se dakle, nisam nikom obraćao, ni spominjao bilo koga lično. I mislim da ima najmanje potrebe mene da pominjete i za prošli zakon i za ovaj. Ako javnost mene bude pitala zašto sam protiv ovog zakona ja će reći, ako me bude pitala zašto sam u prvom zakonu bio protiv toga isto će to reći, nemate vi potrebe biti moj advokat. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Gligorić replika, minut.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Nije problem gospodine Špiriću što vi kažete za matematiku, ali problem je što to kažete na sarkastičan način. A ja vam sad uvraćam. Vi ste diplomirani ekonomista, vi ste doktor ekonomskih nauka, vi ste trebali ovom Parlamentu da podnosite analize kao ekonomista a niste nikad. Gdje je ta vaša matematika? Nego vidimo, pa ne, pa to zbog sebe, zbog svog digniteta. Nego vidim ovdje Zlatka Lagumđiju koji samo na računarima se igra, napravi neke analize, napravi nekakve proporcije, disproporcije i imate nešto. Dal je to za njega neko uradio ili to on radi sam savjesno kod kuće il u stranci. Ali on to ponudi. Nikad od vas nisam video da vi kao doktor ekonomskih nauka nudite neki račun ovom Parlamentu. E to, a ja to recimo ponudim kao političar, doktor političkih nauka. Pa dobro, ne znam vidjećemo, vidjećemo, polako.

MARTIN RAGUŽ

Dobro, vrijeme je isteklo gospodine Gligoriću. Replike dalje idu, replika.

.....?

Ništa ne znači gospodine Gligoriću samo jedan zakon od 50 koliko ima institucija Bosne i Hercegovine. Savjet ministara ima obavezu da sa prvim januarom uradi kvalitetan zakon. Gospodin Kunić, na svoje pitanje šta je sa zakonom o platama, je dobio odgovor, da taj zakon treba da stupi 01.07. zajedno sa nekim međunarodnim organizacijama koje rade na tom projektu ne samo mi. Dakle, ja bih i za zakonodavnu i za sudsku i za ..... Nikakav kvalitet ne bismo uradili ako napravimo pomak samo u jednoj i to pomak u sam, pred same izbore. Šta to znači.....pa da riješimo makro? ekonomski status prije toga. Neprimjereno je ovakvu poruku slati. Pa vama ..... zato što zbog toga i govorim.

MARTIN RAGUŽ

..... naroda, gospodin Zorić. Pa replika gospodin Novaković.

VINKO ZORIĆ

Vijeće ministara nema obvezu sa 01. siječnjom, ne, ne, nego do 30. rujna 2005. Može pisati šta god hoće, papir svašta trpi. Ovaj Dom je takav zaključak donio da do 30. rujna 2005. godine pusti u proceduru Zakon o plaćama. Jeste li vi tada bili zastupnica, niste li, to vas, ovaj vi morate, vi morate svoje akte pratiti. To je netočan navod koji ste vi rekli. Oni već kasne, oni već kasne otprilike 300 dana.

MARTIN RAGUŽ

Replika gospodin Novaković, jel bila, odustajete. Dobro, idemo rasprava gospodin Kunić pa gospodin Križanović nek se pripremi. Pa gospođa Sopta, pa Zorić, pa Novaković, to je redoslijed.

PETAR KUNIĆ

Hvala predsjedavajući,

Da vam kažem i najgori zakon je bolji od nezakonitosti i arbitražnom donošenju odluka. Dakle, imamo situaciju da Administrativna komisija utvrđuje prava i obaveze ovom Parlamentu, ja sam ovdje četvrtu godinu i znam. To je najgore stanje što može biti. Dakle, to je veoma loše stanje kao što je loše stanje i u drugim institucijama, agencijama, pa čujem revizori, revizori imaju po 6-7 hiljada maraka platu. Mi danas govorimo o povratku sredstava ljudi koji su štedjeli, vjerojatno mukotrpno i td.

Molim vas iz ovog Parlamenta treba ići jasan signal da smo mi protiv ovog zakona. Dakle, ne želimo nikakve privilegije, nikakve privilegije koje nisu primjerene ekonomskom stanju ove zemlje. Ali isto tako, molim vas treba dati poruke i drugima i insistirati pred izvršnom vlašću da konačno izade sa zakonom o budućim korisnicima. Da konačno nivoliramo plate sudija, tužioca i td. Da li je to 100 ljudi koji zaslužuje nešto posebno, ja ne vidim, ja predajem pravo već ne znam koliko godina, ne vidim razloga. Ako je to visoki predstavnik utvrdio da to mora biti krajnja kategorija u ovoj državi, molim vas nikakav rezultat nemamo od tog. Nemamo rezultata. Dakle, da li postoji ..... ljudi koja je izdvojena iz sistema i ne dijeli sudbinu, sudbinu svih ostalih?

Mi ćemo danas jasno reći, neću ja prihvatići, ni ja nisam za ovaj zakon, iako su mi ovdje nešto stavili pa sam potpisao. Ja sam za uređivanje ove materije, ne na ovaj način, na ovaj način. Ali mora ovaj Parlament reći i ostalima, molim vas izvolite donijeti zakon da bi mogli primati platu, a ne ostaviti nekom da prema vlastitom odnosu, prema nekim subjektima utvrđuje platu. Pa to nema u Bijafri, ljudi moji, u Bijafri to nema. Hvala

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Križanović. Neka se pripremi gospođa Sopta, da malo ubrzamo.

JOZO KRIŽANOVIC

Želio bih vrlo kratko reći da, podsjetiću vas zapravo, da priča o Prijedlogu zakona o pravima i dužnostima članova Parlamenta traje već tri godine. I to je bila, na neki način, dežurna tema u medijima i usput da kažem da je ovo, ova institucija, po mom mišljenju najbolja institucija u Bosni i Hercegovini od svih državnih institucija, nepravedno doživljavala da je se blati, nekritički. A to na neki način simbolizira, čini mi se cjelokupan i ovaj rad, zato što je ovaj Parlament, pored toga što ja smatram da je dosta čestito radio, pokazivao jako puno neodlučnosti.

Znate mi smo začekali prije tri godine hajmo isprobati Prijedlog zakona, pa onda dobijemo nekih kritika, pa onda se povučemo, pa onda opet se nešto čačne, pa se povuče i na kraju doživimo da nam gospoda iz OHR-a pred Parlamentom drže lekciju kako je to nečasno, nečasni svi ljudi ovdje. Pa ja sam to doživio kao udar na instituciju, najvišu instituciju u jednoj državi. Ali vidite sad, naravno da smo trebali taj zakon donijeti. Naravno da smo trebali kao Parlament insistirati na donošenju zakona o plaćama svih korisnika budžeta i ne samo svih korisnika budžeta nego svih korisnika društvenih, odnosno državnih para. Šta je sa javnim preduzećima, niko više to, agencije, fondovi. I naravno evo, danas mi raspravljamo o tome, ja nisam siguran da će iko danas dići ruku za ovaj zakon. Mi raspravljamo, trošimo vrijeme, sami sebi plasiramo loš stajling, dakle sve je nalik na svog sahibiju.? Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Gospođa Sopta.

RUŽA SOPTA

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući,

Evo iz ovih diskusija do sada, uistinu ja će ponovo izvući zaključak da je ovaj zakon neophodan. Prvo što, ono što mi danas imamo pred sobom, 90% je toga regulirano odlukama i prava koja se ovdje utvrđuju već se konzumiraju. Obveze - zastupnik ali nam je to sve regulirano odlukama, ili Komisije za finansijska, komisije, Administrativne komisije ili nekih drugih onaj, niže rangiranih od ovoga Parlamenta, institucija koje su ovo uređivale. Obveze su regulirane, koliko ja vidim, najviše Poslovnikom. Aktivnosti i sankcije za aktivnosti, gospodine Sipoviću, nisu nigdje. Niko nema danas sankcije zato što ne izvršava svoj zadatak. A ovaj zakon pokušava i to uvesti.

O tome kako nas prezentiraju mediji, pa uopće nije čudo kad dobar dio kolega zastupnika iz ovog Parlamenta upravo dezinformiraju javnost svojim izjavama, bilo javno, otvoreno bez imalo straha na televiziji s pogledom u kameru, bilo novinskim člancima koji svašta prenesu. A takođe dezinformacijom i od strane stranih čimbenika u ovoj zemlji. Uistinu je sramota ono što smo juče doživili da nas prozivaju da mi hoćemo ovim zakonom veće plaće, a mi tek utvrđujemo pravo na plaću ovim zakonom. Dal ćemo topli obrok veći, da hoćemo plaćeni stan, da hoćemo, to nikakva nova nisu prava koja mi već ne konzumiramo i koja nisu i koja mi nemamo.

Da li je sad vrijeme? Mislim da je baš sad vrijeme i licemjerno je od svih onih koji kažu da nije sad vrijeme da se utvrde ova prava i da se ova prava reguliraju zakonom, jer upravo svi oni koji razmišljaju da će poslije izbora s ovim zakonom izaći, ja mislim da je to licemjerno prema biračima. Naši birači, ako bismo mi išli javno i dobili prostor na mediju da im objasnimo šta je to šta mi sa ovim zakonom dobijamo, mislim da bi i te kako to podržali. Ali je to uistinu, zahvaljujući, neko lakše, neko teže dolazi do medija, s tim se naročito, naročito politizira i koristi u ovoj predizbornoj kampanji.

Dal nam treba mišljenje Vijeća ministara? Ja sam isto mišljenja da nam mišljenje vijeća ne treba, jer mi ne utvrđujemo ovdje visinu plaće, mi utvrđujemo pravo na plaću, plaća će biti onoliko koliko bude novaca i ništa više. I ta plaća, i ja kažem, treba biti regulirana al jednim novim zakonom, drugim zakonom, to je Zakonom o plaćama svih institucija. I on će, ja se nadam, valjda i biti nekada.

Jedino pravo koje je novina u ovom zakonu je pravo na mirovinu, posebno pravo na mirovinu koja je regulirana ovdje. A ja vas pitam sada kao kontra toga je li, je li primjereno jednoj državi da njeni zastupnici, kad završe mandat, nađu se na ulici. To je sad sudbina zastupnika ovog Parlamenta. Nigdje nikakvo pravo nije regulirano da on ima pravo čak ni, ako je sklopio sporazum tamo, ni da se može vratiti u institucije gdje je radio prije. Ne, on gubi pravo, on se sad nalazi na ledu i traženja nekakve pozicije. To nijedna sebi država ne dozvoljava, bar iz onoga što smo uspjeli iščitati iz onoga što nam je pripremio Centar za istraživanje. Da to njih stavlja i u lošiju poziciju nego djelatnike u državnoj službi, govori i to da je Zakon o državnoj službi regulirao ko ima mjesec dana radnog odnosa u Parlamentu, mjesec, da on ima pravo, ako prestaje potreba za njegovim radom, pravo na 6 plaća ako, od mjesec do 15 godina. A ako ima preko 15 godina ima pravo da mu se isplati 12 plaća i to odmah i on može sutra odmah početi negdje raditi, a mi nemamo pravo 12 plaća sa čekanjem i traženjem posla.

Ja držim da smo mi, uistinu ispreskakali sami sebe, medije dezinformirali, dozvolili da se ovaj Parlament, uistinu blatio cijelo vrijeme, evo zato što se je i ovaj zakon nekako povlačio kroz cijeli ovaj mandat i ja će uistinu ovaj zakon objeručke podržati. Svim medijima, ko mi se god obraćao, sam rekla da sam ga spremna branit i obrazložit ali da će ga i podržat, iz jednog prostog

razloga da ne želim biti ni licemjerna, niti tražit veća prava nego uistinu prava koja su primjerena jednom zastupniku koja su u rangu čak državnih službenika, na jedan način kako govorimo e ovoj novini koja je. Jer mi imamo pravo na plaću, to imaju svugdje ljudi gdje rade. Mi imamo pravo na topli obrok koji je manji nego u puno institucija, odnosno i poduzeća. Mi imamo pravo na dnevnicu koja je 30 maraka koju nikada nisu spomenuli onaj mediji, a koja je sigurno veća i u Federalnom Parlamentu, znam sto posto jest, i u županijskim onaj. Mi imamo pravo na odvojeni život, to imaju sve, sva poduzeća, to ima u Zakonu o radnim odnosima definirano pravo. Mi imamo pravo na plaćeni stan, pa plaćeni stan imaju i ljudi koji se nađu na terenu, smještaj i hranu mogu dobiti, terenski dodatak posebno.

Tako da ovdje ama baš nije riječ ni o kakvim pravima koja su veća, nego ja kažem za ovaj Parlament treba izboriti bolju poziciju svoju. Moramo napraviti od nas zastupnika, neovisne zastupnike ako mi mislimo rješavati i mito i korupciju, ako mislimo rješavati promjenu sustava i podizanja sustava na svoju razinu. Od pola mandata svi mi više manje počnemo razmišljati gdje ćemo poslije mandata? Dragi moji ko je od nas neovisan, ko je od nas neovisan bilo o partijskoj nekakvoj naredbi, bilo o nekakvoj grupaciji gospodarskoj, bilo o pojedinim poduzećima? Svi smo mi na jedan način zbumjeni pomalo, odnosno svi smo pomalo ovisni, ko malo jače, ko malo niže, ko malo ide grlom u jagode, biću, zaposliću se gdje budem znao, al neko vrlo smišljeno odrađuje ovaj dio posla. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Zorić. Neka se pripremi gospodin Hadžić, pa gospodin Belkić.

VINKO ZORIĆ

E ovako, gospodin Džaferović, gospoda Miličević dva puta, gospodin Sipović dva puta, Kapetanović jednom, Špirić jednom, Gligorić jednom, Kunić jednom, Križanović jednom, Sopta jednom su govorili. I ja jed i to govorim zato što je Administrativna komisija dva puta pomjerala rok, a od ovih pročitanih zastupnika samo je gospoda Sopta imala popravke ovog zakona.

Dakle, svi misle da treba to ozakonit, svi misle da je ovaj zakon loš, al niko ga nije htio pročitati. Oni su čuli s televizije i iz novina da je ovaj zakon loš jer zastupnici hoće uvećati ionako velike privilegije. Ako zastupnici imaju privilegije i ako bi ih uečali ovim zakonom, testirajmo. Donesimo ovaj zakon pa ćemo vidjeti koliko će se direktora agencija prijaviti za izbore, koliko će se direktora javnih poduzeća, i puno nižih od direktora u javnim poduzećima, prijaviti za te privilegije, a ne gube ništa ako ne budu izabrani, ostaće tamo gdje jesu. Neće niko. Zašto nije došao zakon čiji je nacrt bio pripremljen u Vijeću ministara u parlamentarnu proceduru. Zato što su se ustvrdili direktori agencija koji imaju puno veće plaće po dva ili tri puta od članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine. I to nikome ne smeta. Zašto? Šta mislite zašto? Pa zato što ta javna poduzeća medijima plate poneku reklamu i oni ih neće dirati. A mi to ne možemo.

Neko hoće ovdje da se nešto podrazumijeva kod zastupnika. Ja sam zastupnik, evo od '96 s prekidom od dvi godine. Nisam želio nikad da se išta podrazumijeva, to sam rekao i na početku ovog mandata. Ja ne želim da se podrazumijeva da ću ja živit od nečeg drugog, ja želim živjeti ovdje od plaća. Bio sam skoro na svakoj sjednici, skoro po svakoj točci dnevnog reda sam diskutira i razgovara sam o ovom zakonu skoro sa svim kolegama zastupnicima. I mislim, po mojoj procjeni, da je 90% zastupnika, intimno, za ovaj zakon i to baš ovakav.

Ali ima nešto drugo. Ima glas javnosti. Ja ne osjećam taj glas javnosti u sredini gdje ja živim. Ljudi, ljudi ne znaju, ljudi misle da mi imamo prava, u sredini gdje ja živim, više se prate mediji iz Republike Hrvatske, jer OBN, jer BH televiziju, nemamo signala u tom, i ljudi gledaju i

onda oni misle da mi imamo to što imaju u, recimo Saboru Republike Hrvatske, jer i tamo je se o ovomu pričalo kad su donosili taj isti zakon. I oni misle, oni podrazumijevaju da to imamo i mi. A i ja podrazumijevam da, ono što imaju svi parlamentarci u Evropi, da bi trebali imati parlamentarci u Bosni i Hercegovini, svi u svakoj državi u Bosni i Hercegovini.

Mi ne želimo biti dio Evrope i ja odbacujem, ja ču, ja da sam protiv ovoga zakona ja bi glasa zbog jučerašnje tiskovne konferencije koju je neko držao prid ovim Parlamentom, jer ne želim biti gnjida. Ja ne želim biti gnjida da me neko, da me neko satare. Mene neće niko satrat. Mene može neko ostaviti bez kruha ali satrat me neće. Mene može neko istjerat iz ove Bosne i Hercegovine ali me satrat neće. Ja nedozvoljavam da neko mojim mišljenjem manipulira. Ovaj zakon treba. Čovjek koji je odradio do sad po dva tri mandata šeta ulicom i vjerojatno mu se javnost smije, raspalih cipela i onda mu kažu pa vidi da je otvorio trafiku ili kiosk ima bi više nego sad ima, a on, on se hvalio da je narodni zastupnik i evo vidite sad di je. To će se dogoditi i nekima od nas, ali fala bogu mi smo ovdje da odlučimo o svojoj sudbini. Mi ne želimo ovakav zakon.

Komisija je usvojila 18 amandmana, slovom i brojem 18. Znači neki ljudi, četvero zastupnika je se potrudilo i napisalo amandmane. Neki od tih amandmana jesu prihvaćeni, neki nisu. Puno amandmana je usvojeno koji, ono o čemu gospođa Sopta kaže koji uvode sankcije zastupnicima koji ne obavljaju taj i taj posao, onda im se umanjuje zastupnički paušal i tako, ima, ima puno tih ovaj, i posebno su amandmani ulagani na smanjivanje nekih brojeva o kojima se priča, ali to, vidite mene su novinari pitali maloprije, i onda oni kažu zašto ste vi na Komisiji podržali taj zakon? Ja kažem otkud vam taj podatak? Komisija je bila zatvorena za javnost, mi smo radili na komisiji, niko nije rekao, ovaj da bilo ko s komisije izvjesti medije kako je ko glasao. Članovi komisije koji neće da dođu na komisiju izlaze u javnost i pričaju o ovom zakonu, umjesto da dođu i poprave ga ili ospore ga na komisiji. I onda me ti isti novinari pitaju pa kako ćete vi danas glasati? Pa naravno da ču podržati ovaj zakon. Da ništa drugo, predsjedavao sam ovaj, Komisiji kad je ona podržala ovaj zakon, usvojila ovih 18 amandmana i ja ču stat iza ove Komisije koja misli da je ovaj zakon dobar i kojem je dala zeleno svjetlo da ide ovaj, ovdje i da sa ovih 18 amandmana popravimo ovaj zakon.

Još bi se dugo dalo pričat o pravima zastupnika. Gospođa Sopta je nabrojila pitanje dnevница i ostalih prava zastupnika koji dolaze iz javnog sektora ovdje, ovaj raditi i nije im zagarantiran povrat na posa, to bi ovim zakonom ostvarili. Niko nije branio nijednom od kolega zastupnika da ospore članke u temeljnog zakonu 13. i 14. koji pričaju o ranijem umirovljenju zastupnika ali sva druga prava, sva druga prava zastupnici imaju i sad. Ja ne vidim ništa sporno u ovom zakonu, pogotovo zato što se od nas traži da živimo i dijelimo, dijelimo i zakonodavnu jeli razinu našeg okruženja.

Mi smo predlagali onima koji su, koji su apriori, ne čitaju uopće šta piše unutra, kad se, kad se potaknula inicijativa od, od kolege Morankića da napravimo jedan ovakav zakon, onda kad upitaš neke kolege, pravićemo Zakon o pravima i dužnostima zastupnika, jeste li vi zainteresirani kao Klub, kao stranka. Ne. Ne pita se šta će pisati u tom zakonu, nego ne, mi nismo za to. Znači radi se o nečem drugom, želi se da se odlukama, što nije dobro, da se odlukama utvrđuju prava, da se ovaj, da sankcija nema za nerad pojedinih zastupnika o čemu govori Sipović iako ne stoji ovaj prozivjanje jednog zastupnika ovdje kojeg sam ja i danas video u ovoj dvorani, dakle ja, ja ne potvrđujem ono ime koje je govorio kolega Sipović ali sam za to da se sankcioniraju zastupnici koji neopravdano ne rade u komisijama ili u plenarnim sjednicama.

Mislim da bi bilo dobro da sve kolege zastupnici glasaju po svojoj savjesti, ovo nije nagovaranje. Ja ču, bez obzira što kolega Jozo misli da niko neće glasati za ovo, ja ču za ovo

glasat a svi budite protiv. Ja ču za ovo glasat taman ostao sam i neka svi mediji reknu da sam ja, da sam ja megaloman, da sam ja bilo što. Ja sam među mlađim ovdje zastupnicima i ne mislim ić tako rano u mirovinu. Ali ima naših kolega koji imaju 70 godina koji nemaju, nemaju status u svom okruženju da su oni nekad odradili dva mandata u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Oni moraju živit od 150, 150 maraka mirovine.

Mi možemo povlačit paralele, toliko imaju i ostali. Čujete nećemo od zastupnika stvarati rudare. Ja sam za to da od rudara stvaramo da oni mogu živjeti kao danas zastupnici, a zastupnici još bolje. A kako će zastupnici živit bolje, tako da se pokrene gospodarstvo u ovoj zemlji, da se ne stvaraju lobiji kad kolegica Sopta, kad kolegica Sopta predloži da se, da se stimulira domaća proizvodnja pelena, onda neki od zastupnika glasaju protiv toga da to ide po 104. a kamoli kako bi se glasalo tek o zakonu.

Dakle, šta ču ja pomisliti? Da ti zastupnici, ne samo u tom slučaju, štite neki uvoznički lobi. Zašto mi ne bi podržali da se domaća proizvodnja stimulira? Pogotovo ako se radi o proizvodnji. Tu se ne radi o gotovim, evo u konkretnom slučaju pelenama, koje će neko složiti u neku vrećicu. Tu se pelene proizvode. Ali ne, mi, kako ćemo mi imati sredstava za, za ove, za ova pod navodnim znacima privilegije, pa ako pokrenemo takvih još 100 proizvodnji, još 200 takvih proizvodnji. Da Bosna i Hercegovina počne stvarati dohodak a ne da se mi samo mislimo zašto bi zastupnik imao dvije tisuće maraka plaću, kad tamo neko nema nikako plaću. To je negativistički pristup svim problemima u Bosni i Hercegovini.

Ja se pitam zašto izvršne vlasti na svim razinama ne bi stvarali uvjete da onaj ko nikako ne radi počme radit, pa da u početku ima 300 maraka, pa 500 maraka, pa dvi tisuće koliko danas ima zastupnik a u tom slučaju da zastupnik ide na 4 ili 5 tisuća, il ne znam kako se utvrdi zakonom kojeg ovaj Dom i Dom naroda čekaju, Ljilja me je maloprije ispravila, već 3-4 godine. Mi smo juče, kao Komisija imenovana od ovog Doma, imali intervju sa kandidatima za glavnog revizora i zamjenike glavnog revizora. I oni po zakonu imaju plaće ustavnih sudaca, po zakonu. A mi nećemo sebi utvrditi zakon, ovaj o svojim pravima, hoćemo svakome drugom. Tu nema problema, tu smo galantni i tu su galantni svi ostali, neće niko nikoga prozivati.

Ako ćemo se mi, ljudi moji, ovaj briniti o ostalima ako ne znamo utvrditi prava sebi ovdje, jesu li ona velika, ajmo ih smanjiti. Kad će bit. Ja pitam jednog od kandidata za revizora pa jel vi mislite i dalje praviti tako reviziju da napišete da u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine plaće se trabaju isplaćivati po zakonu, a ne po odlukama. I onda to 2003., 2004., 2005. vjerojatno će biti i 2006. i nikom ništa. Dom donosi zaključak jedne godine da se napravi prijedlog zakona, ništa, do dvije godine ponovo ništa. A danas moj kolega Špirić kaže ovdje dajmo Vijeću ministara 15 dana jer ono nas sve posluša, pa će oni nama napraviti jednu simulaciju.

To je laganje samih sebe. To je samoubojstvo iz zasjede. Ne možemo se mi tako, ja se neću tako prema sebi ponašati. I nemojte me, nemojmo se igrati laganja. Kako kod shvaki od kolega kako hoće glasat neka glasa, al nek, nek ne pokušava mene uvjerit u nešto, al nek ne pokušava ni sebe, jer nije to dobro kad čovjek sebe uvjeri u, u nešto što nije točno. Na koncu mislim da bi bilo dobro da ovaj zakon ipak prođe, da ga mi uputimo Domu naroda, oni su gornji dom, i onda kakva mu bude sADBINA. Hvala vam lijepa.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Rasprava, imamo, imam prijavljenih za rasprava. Ako je replika dobićete riječ. Jel replika samo recite, imate vrijeme.

MIRSAD SIPOVIĆ

Doista da se moja diskusija prati pravilno. Uvaženi kolega moralna mi je obaveza kolega Zoriću i kolegice Sopta da vama odgovorim. Ja sam apsolutno principijelno za to da naši poslanici, pogotovo državni poslanici imaju trend nekih okruženja il evropskog nivoa i da riješe svoj status. Vi ste mene nekoliko puta prozvali. Ja sam samo intervenisao u smislu da nije, toliko se godina, tri godine se bilo pratilo u medijima kretanje da se to .... Vi ste u pravu. Licemjerstvo kolega poslanika iz demagaških parolama je stvorilo .... i javnost ..... I vi ste tu u pravu.

I sad je došla situacija kad su izbori, zbog toga sam reagovao. Ja se apsolutno slažem da se riješi status onih poslanika koji doista opravdavaju ovo. A ovo, kolega Zoriću što ste rekli, da direktori agencija imaju ovo, pa i vi ste donekle krivi zato, zato što ih naimenujete i određujete i dozvoljavate Vijeću ministara da im određuje tako visoke plaće. Ne, mislim indirektno, nisam to.

Treće, apsolutno se slažem s vama da status poslanika određuje idignitet ovi poslanici sami u sebi, odmah završavam jer me predsjedavajući prekida, dokazuje ova činjenica da ovaj visoki Dom do sada nikad, osim kad su bili ustavni amandmani, imo snage da traži od Javnog servisa da prenosi određene sjednice i da se dignitet ovog poslanika udređuje kao u svim civilizovanim zemljama. Znači za dignitet i status ponekad smo i mi krivi.

A s druge strane u pravu ste što kažete da neki poslanici doista nisu zainteresovani za određivanje svog statusa i plaća zato što im je lakše da glasaju za određene lobije koji za određen zakon il izmjene zakona im riješe sudbinu za narednih 10 godina. A to se ne odnosi na čestite poslanike koji izvršavaju svoju dužnost koju su im građani povjerili. I cijenim vašu vjerodostojnjost da kažete ja ustajem a javnost kaže, šta god kaže, a imate argumente. Najgori su oni licemjeri koji jedno pričaju a drugo rade.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo, vrijeme je isteklo. Gospodin Hadžić. Molim vas kad su replike da se držimo, sviju upozoravam, ne pravim razliku.

IZET HADŽIĆ

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolege,

Ja sam jedan od potpisnika Prijedloga ovoga zakona i želim da kažem nekoliko stvari. Mislim, mislim da nismo, da kažemo, dovoljno informisani. Il unaprijed se zauzmu stavovi, predrasude koje veoma, onda negativno kasnije utiču na donošenje zdrave odluke. Prema, evo, dosadašnjim informacijama 90%, znači, odluka u ovom Parlamentu je pretočeno iz prava i obaveza poslanika, znači pretočeno je u zakon. I uglavnom oči bode kao pravo na, da kažem određeno penzionisanje ili prijevremenu, ali mislim da ni to možda nije neki bitan problem koliko se želi ići da je to sad, jel penzija od hiljadu cirka 1.700-1.800 maraka.

Ja želim na tu temu da govorim jer sam ja ubjedivan da to nije tako, da u ovoj državi ima zakon, osnovni Zakon o penzijama i koji karakteriše najvišu penziju, i da poslanici bez obzira na ovaj zakon i ovaj procenat ne mogu probit ovaj limit najviše, i na taj način se mi, znači uklapamo u postojeće ekonomsko socijalno stanje. Ja sam tako ubjedivan i iz tog razloga sam protiv. Pa sam kasnije još jednom intervenisao, reko sam pa ti si mene prevario, jer u zakonu piše da se razlika iz budžeta nadomiruje, računajući da sad ova razlika od 800 do 1.700 možda ide iz budžeta. Kaže ne, nije tačno. Iz budžeta se nadomiruje samo razlika kad poslanik, znači kad dobije tu maksimalnu

penziju od 800 maraka i td. a njegov prosjek plaće za ovih 25 godina ne bi mu to omogućio onda se iz budžeta do nadomiruje.

Čak bi bilo i dobro da kažemo za mene, evo za mene lično, ja sam kažem jel ovaj, volio bih da kažemo da ove tvrdnje evo koje ja ovdje sad iznosim da se, da se zvanično potvrди, ako ima neko od poslanika da kaže jest tako je il da kaže nije tako već je to penzija od 1.700. Ja bih volio da to ovdje raščistimo. Jer ako je 1.700, ja sam to i na Komisiji rekao kad sam kao predlagač bio, ja nisam za toliku penziju. Ja sam spreman da razgovaramo da se taj onda procenat smanjuje jel, alako se to po ovome sistemu uklapa u ovaj sistem, ovaj maksimalne penzije i td. onda znači ne trebamo to mijenjati.

I ja bih volio da i vi kao poslanici razlučite je li to tako. Ako je to tako onda ne vidim, zaista razloga zašto se ovaj zakon onda ne bi donio. Ako reguliše, znači faktički sva prava koja mi do sad koristimo, jedino smo sad dobili obaveze da moramo prisustovati il će biti odbijeno od paušala. Meni je lično žao što nije zakačena i plaća, trebalo je onda ići i slijed da zakači jednu trećinu plaće, ali eto da se to i popraviti, nije, svaki se zakon da popraviti. A ako se zaista, ovaj penzionisanje gdje postoji i u drugim institucija prijevremeno penzionisanje, omogućava sa 53-55 godina, ne znam šta je tu sporno iako se uklapamo u ovu visinu.

Ja bih volio da zaista to, što kažu, detaljno razlučimo i da jasno pošaljemo poruku da je to tako. Ako mi se bojimo, ovaj krive slike u javnosti stvorene i ne želimo je ispraviti, onda mi ne zaslužujemo ovdje da sjedimo pa ne zaslužujemo ni, da kažemo jel da imamo.... I da kažem, jel ovaj, ja sam ubijeden znači u ovo što sam govorio i visinu penzije, ja ću podržati zakon. Ako neko tvrdi da je drukčije nek mi, nek mi stvarno kaže, ja ću promijeniti, ako je to penzija od 1.700 ja neću glasati.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Idemo dalje gospodin Belkić. Nek se pripremi gospodin Avdić. Idemo brže?

BERIZ BELKIĆ

Evo da vam pravo kažem skoro nisam imao namjeru, ovaj da se javljajam, ali mislim da je dobro

MARTIN RAGUŽ

Nek se pripremi gospodin Avdić. Idemo brže?

BERIZ BELKIĆ

da je dobro što smo imali strpljenja i što smo vodili ovakvu jednu vrstu rasprave i razmijenili određene stavove, određene informacije i u nekim situacijama ponašto i saznali što možda nismo ni znali.

Po meni je, u stvari postoji to jedno prethodno pitanje, doživljaj poslanika, razumijevanje važnosti funkcije poslanika i od strane javnosti i od strane samih nas. Gdje smo mi u tom sistemu razumijevanje, dakle u tom sistemu važnosti za jednu državu? Ja moram priznati da prosječni građani ove zemlje poslanika ne doživljavaju na način kako je to uobičajeno u zemljama sa tradicionalnom demokratijom i td. gdje su poslanici, na nekin način, institucija. Naravno oni dolaze, možda na jedan teži način do pozicije poslanika i td. i tradicija je na toj strani i td.

Međutim, moram reći da i mi se ne trudimo isuviše i sami, možda ponekad, sebe dovodimo u poziciju nerazumijevanja važnosti posla kojim se bavimo jer ljudi, ponekad možda svjesno ili nesvjesno, pojašnjavaju da je ovo njima kao usputni posao, da je sramota biti profesionalac, da je sramota malte ne biti u, biti posvećen Parlamentu i samo se tim poslom baviti. Dakle, mislim da je jako važno da imamo, da pokušamo postići razumijevanje važnosti ovoga posla kojim se mi bavimo. A da bismo to mogli jedan od razloga, jedan od uslova za to je i rješavanje uslova za rad u ovom samom Parlamentu.

Dakle, mi smo, nažalost proveli četverogodišnji mandat, jeste poboljšanja su neka napravljena, evo sala, evo taj Istraživački centar, evo nešto i prostora, ali nažalost nismo obezbijedili ni uslove da ljudi rade. Pogotovo da se radi sa građanima, da se prave okrugli stolovi i sl. i da mi javnosti jasnu poruku pošaljemo šta mi u stvari radimo. To je jedna stvar.

Druga stvar, ja mislim da smo propustili javnost informisati šta mi to primamo. Informisati javnost šta je to što mi primamo, kolika je ta naša plata, šta je taj naš paušal, šta je to odvojeni život i sl. i objasniti šta je to i na osnovu čega to primamo. Dakle, da javnost zna o čemu se tu uopšte radi. Ja mislim da je pogrešno, da je pogrešno posebnim zakonom da mi sami sebi, samo za sebe uređujemo prava. Mislim da treba istražati na onoj varijanti, da treba istražiti na onoj varijanti o kojoj je Zorić govorio, to je bio rok za Vijeće ministara, maj 2005. ako sam dobro, dobro shvatio, ali na žalost ljudi su nas, ovaj zavlačili i onda je bilo na neki način i za očekivati da se pokuša to bar riješiti, jer radimo na osnovu odluka.

Evo zašto, ne samo da se sistem uspostavi i da se odnosi uspostave. Ako poslanik i ako se procijeni da čovjek koji profesionalno radi, dakle ne bavi se ničim drugim, dakle on se posvetio, izabran je za to i on se bavi poslom poslanika, on ne može biti istovremeno i advokat i ovo i ono ako hoće da radi kao poslanik. I ako radi tako 10 godina ili 6-7 godina on je ispo iz konteksta ispo iz mogućnosti da obavlja svoj posao i nemam ništa protiv da se razmišlja, u određenim situacijama da se može penzionisati. Ali zašto se to ne može razmišljati i za članove Predsjedništa. Pa zašto, dakle ovo govorim argumentaciju da je, da smo morali istražati na tom jedinstvenom zakonu i o platama i pravima u izvršnoj, zakonodavnoj i pravosudnoj vlasti Bosne i Hercegovine i onda napraviti sistem koji bi bio, da tako kažem, gradiran po vrijednosti funkcija, po značaju posla, dakle da predsjednik Predsjedništva ove zemlje ima najveću platu u ovoj zemlji.

I to je rješenje. Ja tako razumjevam. I stvarno molim kolege da razumiju da nije licemjerno ne prihvatići neko rješenje. Evo Izet je dobro ovo, ja mislim da nije u redu, apsolutno sam protiv da mi bilo kojim rješenjem ili kojom varijantom pravimo mogućnost da poslanik ima penziju 1.700 maraka a da je najveća penzija, evo ne najveća penzija nego prosječna penzija, recimo 200-300 maraka. To je za mene vjerujte neprihvatljivo. Vi to sad tumačite licemjerjem, ali za mene je ne prihvatljivo i ja za tako nešto glasati neću. A nisam, a nisam amandmane podnio iz prostog razloga što vjerujem u sistemsko rješenje koje, nažalost moram priznati, sporo nam dolazi. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Replika gospoda Sopta.

RUŽA SOPTA

Nisam uopće shvatila. No želim vam replicirati o nečemu drugome. Naime, ovdje mi govorimo o dva različita zakona. Vi kanalizirate cijelo vrijeme Zakon o plaćama koji ja očekujem da on treba doći u ovo, dozvolite mi smo donijeli još puno zakona, Parlament da li ovaj ili u nekom drugom sazivu donio je puno zakona gdje je utvrdio privilegije jednoj strukturi ljudi.

Pa mi imamo slučajeve da je čovjek otišao u mirovinu koji je 3 godine bio u logistici negdje, radio u logistici, mlađi od 35 godina 40 godina, ne znam koliko, njemu je samo godine starosti bile uvjet. Ovdje je uvjet 25 godina radnog staža i polovica mandata. Pa zar je to čudno, ljudima smo dali da su otišli u mirovine i ne samo da su otišli u mirovine nego smo im osigurali mirovine koje se ne uklapaju u ovo 700 maraka što vi govorite, nego smo im osigurali još dobру otpremninu. To smo mi donijeli kao zastupnici ovdje, da li mi ili neki drugi saziv. To imamo ne u jednom nego u puno slučajeva.

Maloprije je neko spomenuo da, isto smo mi to donijeli u zakonu, da državni revizor ima plaću ustavnog suca. Mi smo to donijeli to je ovaj, ali to je Zakon o plaćama koji ja očekujem da će on to riješiti i on će reangirati, postaviti upravo u dobre odnose kakve bi trebalo kad je riječ o plaćama. Ali ovdje su u biti preuzeta prava, samo preuzeta prava iz Zakona o radu. Znači da to svaki čovjek koji ima rad, koji radi ima pravo na to. Riječ je o onome paušalu koji je on, u biti materijalni trošak zastupnika i svaki čovjek u radnom odnosu ima pravo na materijalni trošak ako ga ostvaruje, ako radi i nešto košta što je radio.

Tako da ovdje nije riječ, ama apsolutno ni okavim privilegijama. Ja bih rekla da ovdje ima manje prava nego u elektroprivredama, nego u komunalnim poduzećima, nego, puno manje prava, puno manje prava, ali to niko nije dotako ni spomenuo i ja

MARTIN RAGUŽ

Vrijeme gospodo Sopta, replika je bila, molim vas.

RUŽA SOPTA

Ovo govorim da nije bilo riječi o ciframa i ne treba ih ovdje spominjati, plaća će biti kolika će biti, koliko bude novaca. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam lijepo. Riječ ima gospodin Novaković pošto nema gospodina Avdića. Neka se pripremi gospodin Lozančić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Vidite, postoji više načina il metoda da raspravljamo o ovom zakonu. Jedan je onaj koji smo bili krenili a to je da se političke stranke izjašnjavaju o ovakovom zakonu i čim smo na taj način krenuli da raspravljamo, već je sve bilo jasno. Priča o samom zakonu i članovima zakona koju mi sada ovdje jedni drugima pričamo nema smisla, jer mi to znamo. Oni drugi kojima pričamo oni takođe znaju ali im ne treba. Ta priča im je suvišna. Treba u svoj ovoj bijedi naći nekoga ko je kriv.

Pa nije uzalud prvi zamjenik Visokog predstavnika održao onu priču juče. Treba javnost usmjeriti na žrtvu i dobra je prilika i dobro smo se namjestili. Priča kako je ovo skandalozan zakon je skandaloznija od ovog zakona. I ružniju poruku građani nisu mogli dobiti od one koju su dobili juče pred ovim Parlamentom. Ja vjerujem da takvu priču, na takvu priču bi možda imali pravo neki koji imaju manje od nas, ili u najmanju ruku koji u svojoj zemlji imaju manje od poslanika u njihovoј zemlji. Tako da ova priča gubi smisao. To sam htio da kažem na kraju svega ovoga.

Pa pazite ja sam predložio zakon koji se omogućuje ljudima u Ministarstvu odbrane koji su ostali bez posla da sa 45 godina idu u penziju. Mi smo ovdje to podržali i niko nije rekao nigdje u medijima da je to loše. Svi su rekli da je to dobro. Nikome nije smetalo tih 45 godina. Naravno ja mislim da je dobro da, ti ljudi koji su ne svojom krivicom iz razno raznih razloga ostali bez posla zaista, a njih je malo, odu u penziju. Ali nije ovdje bitna ni cifra, nisu ovdje bitne ni godine, ni, kako mnogi kažu, prava.

Pa ja sam predložio set amandmana o sankcijama prema poslanicima koje je Komisija usvojila. To je čitav jedan set amandmana gdje se tačno definiše koliko će ko izgubiti od plate i kad će svu platu izgubit. Zato što nije došao jedan mjeseca ni na jednu sjednicu. Vjerujte da to niko nije objavio nigdje, niko me nije ni pitao otkud to. Dakle, ovdje su, ovdje je stvar završena prije ove sjednice.

Pošto smo se izjašnjivali znači stranački, ja moram reći da sam ovaj zakon podržao na Komisiji jer sam smatrao da je dobro da ovaj zakon dođe ovdje, a ne da ostane negdje tamo zavučen, pa da pričamo kako bi ga podržali da je došo, a eto kad nije došo šta ćemo sad, nismo ga mogli podržati. Dakle, podržao sam da dođe ovdje i budite sigurni da se ni mi iz SDS-a nećemo namjestiti košto ni ostali neće da se namjeste. Znači neko drugi će morati rasporavljati jednom o pravima poslanika. I o našim pravima ovdje. Mi nismo očito spremni, nemamo tu snagu, vjerovano će neki drugi imati i snage i odvažnosti da završe posao koji je logičan. Dakle, posao koji je logičan, koji je obavezan.

Nećemo mi dobiti Zakon o platama još dugo zato što, neko reče ovdje, u pitanju su lobiji. Mnogo jači lobiji nego što ih mi ovdje znamo napraviti, a mi čini mi se da loše to znamo, očito uraditi. Ja ću nakon diskusija zatražiti pauzu od 15 minuta i molim da se ovo sad tretira kao zahtjev za pauzu, znači nakon diskusija, od 15 minuta, gdje ćemo mi, ovaj još jednom izanalizirati sve ovo što je danas ovdje rečeno i naravno opredijeliti se o načinu kako ćemo glasati o zakonu.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Ja sam inače mislio predložiti u ime Kolegija stanku da se malo osvježimo i moj prijedlog je da zaista uradimo posao večeras i da onda očekujemo s pravom da možemo malo i predahnuti ako ovo uradimo i otvorimo mogućnost, dakle da krajem osmog završimo ono što još preostane u proceduri i molim predsjednike klubova da u tom pravcu djeluju, unutar svojih stranaka. Znači možemo napraviti dvije stanke ako treba ali da zaista završimo ovaj posao. Znači imamo još gospodina Lozančića od prijavljenih, pa gospodin Đedović. Molim vas da se javljate malo ranije, pa gospodin Potočnik, ali ja znam da ste vi kratki i konkretni.

IVO LOZANČIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege,

Ja ću biti dosta kratak obzirom da je dosta tog rečeno vezano za Prijedlog zakona o pravima i dužnostima članova Parlamentarne skupštine. Naime, ja sam jedan od potpisnika podrške ovom prijedlogu, ovaj da dođe u parlamentarnu proceduru da ga raspravljamo i da dođemo do zakonskog rješenja koje bi pomoglo da Administrativna komisija i u budućnosti ne uređuje prava koja nisu ništa manja sad nego što su predložena, ali su mnogo dužnosti manje opisane. Isto tako uvedene je novi član koji regulira umirovljenje, ovaj zastupnika.

Ja se moram vratiti malo nazad u nešto raniji period kad smo imali ovdje zahtjev Monitarnog fonda i prema Vijeću ministara i prema nama da dođemo do promjene Ustava i mi smo to zaista ekspresno uradili a vezano je bilo za umanjenje naših primanja i smanjenje ukupnih primanja u državnoj administraciji oko 10%. Tada smo donijeli jedan zaključak i obvezali Vijeće

ministara, vezano za Zakon o plaćama i nikada nismo dobili u proceduru taj Zakon o plaćama, tako da nismo dobili nikada ovaj ni Zakon o pravima i dužnostima dužnosnika. A prateći stanje u našem okruženju i među članicama Vijeća Europe mi smo jedna od rijetkih zemalja koja ovaj zakon nema, ovaj zakon nema. I prava je šteta što se pojedini naše kolege zastupnici utrkuju da, apriori odbiju svaki razgovor i svaku pomisao da bi ovakav zakon mogli dobiti ili imati.

Ne vjerujem da je ekonomski i socijalna situacija u mnogim zemljama, članica Vijeća Europe povoljnija nego u Bosni i Hercegovini. U zemljama Istočnog bloka ranijeg jeli, pa su donijeli ove zakone i oni funkcioniraju i prema njima se odnose i oni su bitni za sve dužnosnike. Zato mi je malo čudno da, ovaj tako olako odbacujemo apriori jedan, jedan ovaj zakon, jedan zakon koji ja, ja kao ja i ne mislim koristiti. Ja moram reći da sam i general Vojske Federacije, general pukovnik i da sam mogao se umiroviti od tisuću maraka i da to nikome od javnosti ne bi smetalo.

Ja imam mnogo kolega koji su mnogo mlađi koji su dobili činove brigadira bez dana radnog staža i da imaju mirovinu od tisuću maraka, privilegirane i niko ne pita kako i na koji način su dobili, jednostavno, čak nemaju ni predratnog staža, imaju nešto ratnog uplaćenog staža i na takav način su riješili svoju situaciju, ovaj otišli su u mirovinu da su čak i mlađi od mene 10 godina a ja sam mlađ za mirovine i da niko nije postavio pitanje. Mi sada imamo, radi strukturiranja obrambenih snaga Bosne i Hercegovine, prijedlog da mnogi idu sa 45 godina starosti i 20 godina mirovine i 20 godina mirovinskog staža u mirovine a kada bismo se vratili malo i razmislili vidjeli bismo da ti sa 45 godina starosti ne moraju čak ni imati staža. Ili 2-3 godine ukupnog staža imaju da su proveli a idu u mirovine prema ratnom stažu, beneficijama, sa uplaćenom dodatnom stažu i da dobijaju mirovine, jeli te mirovine su, ovaj iz, iz vezane su za entitete, vezane su za jedinstveni i prikupljanje novaca i rad fondova mirovinskog.

Mi smo do sad imali sve regulirano Administrativnom komisijom, ovim zakonom smo nešto bolje regulirali, možda je sporno umirovljenje ali nisam vidio ni jedan razlog da se ističava ovdje, apriori odbacuje svaka pomisao da bi takav zakon mogli dobiti, da bi taj zakon nešto posebno pogodovo i da bi to koristili zastupnici i da bi on finansijski opteretio ovaj proračun države u budućnosti. Mislim da je, da su kolege koji su predlagali zakon i ja koji sam ih podržao imali, ovaj razloga za takav prijedlog a posebno vezano za rješavanje, zakonsko rješavanje u drugim, u drugim zemljama u okruženju i ovaj nemarnost Vijeća ministara da pripremi za proceduru i Zakon o plaćama i Zakon o dužnosnicima.

Mi danas imamo, mi danas imamo da članovi Predsjedništva imaju mnogo manje plaće, mnogo manje plaće nego određeni članovi samo komisija, mješovitih koji čine OHR i savjetnici Vijeća ministara, gdje su po nekoliko tisuća maraka. Jer mi danas imamo da su pojedinici, članovi upravnih odbora, jednom mjesечно zasjedaju sa dvije tisuće i nešto maraka i 4 tisuće maraka. Ali kada razgovaramo o zastupnicima onda je neko to plasirao još na početku mandata medijima i oni samo čekaju kada će zastupnici ovaj počet odlučivat. Na kraju krajeva mi moramo odlučivat i o sebi i o drugima. Ako nemamo, ako nemamo principa, ako nemamo nacrta od Vijeća ministara, morao je neko da se potrudi.

Ja osobno i ne mislim koristiti. I kad bi koristio ovu mirovinu ja sam je stekao u jednoj državi iz okruženja koja je povoljnija, mnogo povoljnija od ove, ali glasaču za ovaj zakon i apsolutno, ovaj ne razmišljam o tome niti smatram da trebamo biti nešto posebno u fokusu javnosti zato što smo pdoržali ovaj zakon i što on na neki način rješava, jeste rješava samo Parlament Bosne i Hercegovine, ne rješava državne dužnosnike, ali može biti vodilja da u budućnosti ste dobije jedan kompletan zakon za ukupne državne dužnosnike u Bosni i Hercegovini.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Lozančiću. Gospodin Đedović i još imamo gospodina Potočnika i završena je rasprava.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege zastupnici, poštovani gosti,

Takođe bi želio reći nekoliko rečenica. Žao mi je, žao mi je što nastavljamo praksu hajke i ovdje je slučaj samima sebe, žao mi je što podržavamo takav sistem rada a potpuno zapostavljamo ili guramo u drugi plan činjenice, razum, strpljenje i argumente. Na kraju krajeva, dajte da ne dolazimo sa unaprijed, apriori ja sam za ili protiv. Dajte da razgovaramo. Istu ovu situaciju smo imali o jednom strahovito većem problemu koji se zovu ustavne promjene i znamo kako je sva ta priča tekla. Imam osjećaj da jednostavno i mi na to nasjedamo i na neki način podgrijavamo takav pristup problemima.

Ovo govorim ne kao Ibrahim Đedović, govorim kao poslanik. Neko će sutra da bude u tome i ovo što govorim želim za taj dignitet, dakle ne za sopstveni, personalni. Mi smo, evo ovdje četiri godine. Zadnji red još uvijek sastanke održava u restoranu, još uvijek. O kakvim to prijemima građana, o radu, o čemu mi to pričamo. Ovo je zgrada Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, nas je 42. Nemamo gdje sjesti, nemamo gdje sjesti. To nije ničiji problem. Unapređenje je bilo prije godinu dana u čitaonici, uđite u bilo koje vrijeme, tamo je 5-6 ljudi.

Dakle, to je naša pozicija. Ja sam je strpljivo nosio. Mislio sam je ni danas ne reći, ne obazirati se na to, ali želim, bez obzira kako to kome bilo smiješno, da poslanik dolazi ujutro na posao, da ima gdje će da sjedne, da ima gdje će da prima ljude tu, da ima da međusobno komuniciramo jer spadam u grupu ljudi, da svak onaj ko ovdje dođe, mora zaista kofere da spakuje i da dođe u Sarajevo. A neki od onih hiljadu i nešto stanova ove Skupštine mora da se da na raspolažanje ovim ljudima. I kad završi mandat ima da spakuje kofere i da ide. Kome se sviđa nek izvoli, kome se ne sviđa ne mora na listu. Problem riješen.

Ali mi pogledajmo atmosferu između nas sad i prije 4 godine. Zamislite da smo ove 4 godine radili dan-noć ovdje, susretali se, družili se, koliko bi dalje otišli u kreiranju ukupne atmosfere, govorim o omekšavanju u Bosni i Hercegovini. Dakle, ja na ovaj problem gledam tako. Moj revolt i jedan sam od potpisnika, je znak revolta na potpuno ignorisanje Vijeća ministara ovoga Doma ove 4 godine, gospodo draga.

Mi imamo knjigu zaključaka koja je potpuno ignorisana. Mi imamo knjige revizijskih izvještaja gdje piše potrebno je urediti pitanja koja se tiču troškova, primanja, privilegija, da sad ne nabrajam, prava određenih kategorija ljudi iz godine u godinu, iz godine u godinu, iz resora u resor i nikome ništa. Svako kako je mislio da je najbolje za njega on je to riješio.

Ja tvrdim da se na način, potpuno podržavam kao što je rekao Beriz Belkić, ne može imati niko veća primanja u ovoj zemlji od članova Predsjedništva. To je narod birao. Oni su najveća funkcija u ovoj zemlji. Govorim o javnom resoru. Govorim o onome što se finansira iz budžeta, ali mora da se u toj šemi smjesti i ona čistačica, ne potcenjujem nikoga, ali govorim o poslu, cijenim svakoga kao osobu, i ona mora da zna gdje joj je mjesto shodno godinama staža, shodno iskustvu, shodno ovom i onom, gdje je ona u svemu tome. Zašto se bježi od toga? Ja tvrdim da efekat da se to uredi, ne znam, da ne govorim napamet, ali sigurno višestruko puta veći od ovoga što mi ovdje govorimo.

Takođe ocjene su date, i spadam u grupu ljudi da ovo ovdje što je ovdje navedeno, sem mirovine, ima tamo i ono osiguranje koje je takođe diskutabilno pitanje, svi mi ovdje uživamo ili većina nas. Dvoje, troje ne uživa. I ne grozimo se na to. Al se grozimo ako će se zvati nekako drukčije. Dakle, ja sam u potpunosti spremam, spremam, ako treba i odstupiti od ovog al da imamo čvrste garancije gospodo iz Vijeća ministara, izvolite to uredite više. Nama dođe čovjek iz agencije i kaže imam platu 4 hiljade maraka, što podrazumijeva da on ima topli obrok, što podrazumijeva da on ima putne troškove, što podrazumijeva da on ima sve redom druge beneficije.

Dalje, mislim što podrazumijeva da, znači vozača, auto i dalje, kabinet. Ima još jedan problem. Želimo li mi doista neovisnog poslanika? Želimo li mi, da ne kažem, onaj je kupljen za onoliko para, onaj je kupljen njegova rauka za onoliko para. Ja vjerujem u čestitost, vjerujem da nije bilo, bar ovdje da nema takvih slučajeva, ali znamo da je i takvih prozivki bar bilo. Ako želimo moramo stvoriti uslove da narodni poslanik, znači ne ime i prezime bilo koje, al narodni poslanik mora da živi od toga i mora da je na neki način sačuva dignitet da ne ode sutra mesti cestu, mesti cestu ili raditi naj neke tamo niže poslove ili ići kriminalcu, pritiv koga se ovdje treba boriti 4 godine, i moliti ga za posao.

Dakle mi moramo sistemski stvarati to okruženje i taj ambijent. Mi očito u ovom vremenu zbog ove stranačke popustljivosti, o kojoj je govorio kolega Novaković, nismo uspjeli. Nama su stranke zakon. Ponašamo se kako se tamo kaže i zato imamo uvijek prazne klupe, zato imamo uvijek pune zahtjeve i bijes na sebi. Dakle, bijes na sebi. Zbog čega, to je isto pitanje za diskusiju. Dakle ja sam zaista potpisao i podržao ovo s ciljem da se o ovome rasporavi, s ciljem da, da dodemo do forme, da Vijeće ministara to uredi, konačno da uredi. I da u ovoj zemlji oni koji se finansiraju iz budžeta, svi imaju ista prava i iste obaveze, shodno naravno poslu koji obavljuju.

O konačnom, ovaj mom izjašnjavanju nakon ovih rasprava, čemo vidjeti kad bude ta pauza, što će i kako učiniti. Principijelno jesam, kao što kaže Zorić ma nek ide sav jaz i žrtva, nije problem ja, al dajte da poslanik kao poslanik bude čovjek u čiju će se riječ vjerovati jer mi smo svi isti, svi prljavi, svi kriminalci, svi ovo, svi ono, samo zavisi ko koga kako gleda. I dajte da taj jednom, da tu sliku polagano počnemo raščešljavati, razjašnjavati, da stojimo čvrsto iza svog stava. On je takav, šta bude da bude. Ali mislim da su argumenti zaista na strani ovoga i da će, moćiće se odlagati pitanje koliko. Neki dom vrlo brzo će ovo pitanje staviti na dnevni red. I daj bože da nije priča o nama, daj bože da je priča o ljudima koji su na budžetu Bosne i Hercegovine. Evo toliko.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospodin Potočnik.

MLADEN POTOČNIK

Kolegice i kolege,

Kao što poznato vam je, ja sam jedan od potpisnika ovoga prijedloga, odnosno ovoga zakona i moj stav je uvijek isti od početka do kraja, što znači da će apsolutno stati za ovim zakonom. Ali, sad poslije Ibrinoga nastupanja, da tako reknem, teško je šta dodati. On je jako puno rekao toga. Mi ovdje kad smo počeli ovaj mandat smo se zakleli pred zastavom, himnom, da čemo da branimo interes i dobro čovjeka Bosne i Hercegovine i Bosnu i Hercegovinu.

Na žalost u praksi se to uvijek nije iskazivalo jer većina poslanika je bila i jeste ovisna od svoih lidera, od svojih stranaka, iako su došli u ovaj Parlament i birači su im dali povjerenje gledajući u njih kao ljude i kao ličnosti. Da bi zaista otišli u Evropsku uniju, da bi zaista se

približili standardima Evropske unije, imali ono što ima i poslanik Evropske unije, znači svijest pred bogom, sobom i onim ko ga je izabrao. Moje čvrsto stanovište je da je ovo zadnji trenutak podizanja ili održanja digniteta Parlamenta Bosne i Hercegovine i poslanika koji treba da dovede parlamentarnu državu u Evropu. I zato odlučno kažem da sam za ovaj zakon. Gospodine Raguž poslušajte, pričate, pričate.

MARTIN RAGUŽ

Ispričavam se gospodinu, pitali su me nešto morao sam odgovoriti. Nije mi namjera bila, uvijek mi je namjera da svakog s jednakom pažnjom saslušam. Vi to znate gospodine Potočnik. I ako ste drukčije razumjeli oprostite, evo stvarno nije se odnosilo na vas.

Nema više prijavljenih za raspravu. Imali li, dajem stanku do 8. Odmorate se dvadeset i nešto minuta, nastavljamo sa radom.

/PAUZA/

MARTIN RAGUŽ

I gospodo prema ovoj evidenciji imamo znači kvorum, možemo odlučivati, znači raspravu smo okončali. Gospodin Novaković je tražio stanku, osjeća li potrebu da je obrazloži, ja, pauzu. (Molim, dobro veče, jesam ako možete kasnije imam sjednicu Parlamenta, pa za jedno dva sata, ne prije vjerujte, ajde probajte. Evo da isključim ovo čudo). Znači nema više rasprave, rasprava je zaključena.

Prelazimo na izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o pravima i dužnostima članova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u prvom čitanju.

Molim zastupnike da se pripreme za izjašnjavanje.

Glasujte sad.

Znači, situacija je prilično jasna. Zakon nije dobio opću većinu u prvom čitanju i nije prihvaćen.

Prelazimo na 25. točku dnevnog reda, to je

Ad.25. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o administrativnim pristojbama BiH. Prvo čitanje, predlagatelj zastupnik Momčilo Novaković.

MARTIN RAGUŽ

Znači nadležna je Komisija za financije i proračun. Ona je dostavila izvješće 20. ovog mjeseca. Prijedlog zakona Komisija je podržala u predloženom tekstu. Otvaram raspravu u prvom čitanju.

Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o administrativnim pristojbama BiH u prvom čitanju predlagatelja zastupnika Momčila Novakovića.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Znači zakon ima i opću i entitetsku većinu. Pošto nije bilo amandmana naknadnih predlažem da se izjasnimo i o drugom čitanju.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Idemo u drugo čitanje. Imamo i opću i entitetsku većinu.

Ima li potrebe za raspravu u drugom čitanju.

Nema, zaključujem raspravu.

Pripremite se za izjašnjavanje u drugom čitanju.

Glasujte sad.

Konstatiram da sa 24 glasa za, 4 protiv, 2 suzdržana i dovoljnom entitetskom većinom Zastupnički dom prihvatio Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o administrativnim pristojbama Bosne i Hercegovine u oba čitanja, čime je Zakon u ovom Domu usvojen. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 26. točku dnevnog reda, to je

Ad.26. Godišnja Platforma o sigurnosno obavještajnoj policiji Bosne i Hercegovine.

MARTIN RAGUŽ

Podsjetiću vas da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine dostavilo ovom Domu na usvajanje ovu Platformu. Platformu je razmatrala Zajednička sigurnosno obavještajna komisija obaju domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a izvješće smo dobili 10.07.

Iz izvješća ste vidjeli da je Zajednička komisija imala niz primjedbi na tekst podnesenog dokumenta. Između ostalog Komisija podsjeća da je, prilikom razmatranja Platforme za proteklu godinu, Parlamentarna skupština usvojila zaključake prema kojima je Platformu trebalo podnijeti najkasnije do 31.01. tekuće godine, kako bi aktivnosti na izradi Platforme pratile dinamiku pripreme i donošenja proračuna za potrebe agencije koja je sastavnim dijelom proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Sve s tim Komisija ističe da se predlagatelj nije pridržavao zaključaka Parlamentarne skupštine i prijedloga Komisije danim tim povodom, te da ovu Platformu nije primjereno donositi u sedmom mjesecu. Konačno, Zajednička komisija predlaže domovima Parlamentarne skupštine da usvoje sljedeći zaključak.

1. Platforma za proteklu godinu bit će temeljem za rad Obavještajno sigurnosne agencije za ovu godinu. Sukladno toj Platformi Obavještajno sigurnosna agencija dužna je izraditi odgovarajuće programe i planove.
2. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine obvezno je do 31.10. 2006. godine Parlamentarnoj skupštini BiH dostaviti tekst Platforme za narednu 2007. godinu.

Otvaram raspravu o ovoj točci dnevnog reda.

Nema prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu i prelazimo na izjašnjavanje o zaključcima sadržanim u Izvješću Komisije i Platforme.

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sad.

Konstatiram da su sa 29 glasova za, bez glasova protiv, 2 suzdržana i dovoljnom entitetskom većinom prihvatali Platformu godišnju o sigurnosno obavještajnoj policiji Bosne i Hercegovine s Izvješćem Komisije i zaključcima.

Prelazimo na 27. točku dnevnog reda, to je

Ad.27. Godišnje izvješće Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća za 2005. godinu.

MARTIN RAGUŽ

Dobili ste Izvješće. Izvješće je razmatrala Ustavno pravna komisija čije ste mišljenje takođe dobili. Ono je dostavljeno 13.07. Komisija predlaže Domu da Izvješće primi k znanju uz ukazivanje da pojedine formulacije traže objašnjenje a što je u mišljenju precizno navedeno.

Otvaram raspravu. Gospodin Sipović

MIRSAD SIPOVIĆ

Ja u načelu kao poslanik i član Ustavno-pravne komisije podržavam rad Visokog sudskog tužilačkog vijeća i smatram da je ovo na fonu modernog ustroja BiH u podjeli vlasti između zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. Ovaj izvještaj koji sam analizirao podržavam ga u načelu i za određene aktivnosti Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, doista imaju pohvale. A, s druge strane ja sam pošto se danas imamo u tačke dnevnog reda, ja sam se sa gospodinom Brankom Perićem predsjednikom Visokog sudskog tužilačkog vijeća da bi ovaj, da bi lišio duge, široke elaboracije o ovom izvještaju, mogu stručno da dam određene sugestije, inicijative, pa sam se ja, ja predlažem da šire ne elaboriram o ovome po pojedinim tačkama, da možda dostavim našoj stručnoj službi u pismenoj formi određene sugestije i stavke i inicijative i da se one dostave Visokom sudskom tužilačkom vijeću, da na taj način uradimo pragmatično jer je suviše elaboriranje po svakoj tački, bilo bi, oteglo bi se u nedogled. Pa u tom pravcu, iz pragmatizma ja prihvatom da dostavim svoje izjašnjenje po ovim tačkama. U načelu, podržavam i daću određene sugestije, inicijative i primjedbe. Eto, toliko.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Ko želi još dalje o ovom izvješću? Želite li vi gospodine Periću nešto?

BRANKO PERIĆ

Gospodine predsjedadvajući, uvaženi poslanici, poštediću vas šire elaboracije. Mislim da za to nema potrebe. Došao sam ovde samo da čujem vaša pitanja, vaše sugestije, ali mislim da je ovo dobar prijedlog da se pismeno dostave predlozi, sugestije, mišljenja ili da organizujemo jednu raspravu u nekim užim timovima sa komisijama i da na taj način vodimo jedan dijalog. Međutim, moram da, dužan sam gospodinu Andriću da odgovorim na pitanje koje je postavio na Ustavno-pravnoj komisiji o zastupljenosti Hrvata u Kantonu 10, je li tako bilo pitanje gospodine Andriću? Pribavio sam te podatke pa vam mogu reći da u Općinskom sudu u Livnu ukupno ima 8 sudija. 5

Hrvara, 2 Bošnjaka, 1 Srbin. U Kantonalnom sudu u Livnu ukupno 4 sudije, 2 Hrvata, 2 Bošnjaka i u Kantonalnom tužilaštvu u Livnu ukupno 5 nosilada tužilačkih funkcija, 2 Hrvata, 2 Srbina 1 predstavnik ostalih. Dakle, samo u Livnu 9 Hrvata, 4 Bošnjaka, 3 Srbina i 1 ostali.

Komisija je ukazala na neke nelogičnosti u samom izvještaju i to na strani 2 i na strani 45. Radi se o grubim omaškama i grešakama. Formulacija na strani 2 bi trebala da glasi – pored toga postojanje malih struktura vlasti koje finansiraju sudove i tužilaštvo ne osiguravaju dovoljno objektivnosti i distancu lokalne političke stvarnosti i uticaja na nju. Dakle, odnosi se na problem finansiranja u kantonima, finansiranja pravosuđa u kantonima. I, formulacija na strani 45, takođe se radi o grašci. Ta rečenica treba da glasi, pored toga takođe je moguće da mnogi sudovi i tužilaštva nisu precizno prikazali na kraju obračunskog perioda sve troškove koji su nastali u navedenom obračunskom periodu od 12 mjeseci. Dakle ne, izvjesno je nego postoji mogućnost. Nismo tačno mogli da utvrdimo o čemu se radi.

Ono što bih ja želio da sugerisem ovom visokom domu jeste da posveti pažnju, da se osvrne na dva problema na koja izvještaj ne ukazuje, a koja bi po mom mišljenju trebalo u ovom domu razmatrati.

Jedan problem jeste strategija rešavanja neriješenih predmeta, što je trenutno najveći problem pravosuđa BiH. Mislimo da bi država BiH trebala imati takav dokument da bi mogla isti da predstavi Vijeću Evrope i eventualno Evropskom суду за ljudska prava, ukoliko dođe do sporova pred tim studom trebalo bi pokazati da država BiH ima strategiju za rešavanje ovog problema. Visoko sudsko tužilačko vijeće u okviru svojih nadležnosti, taj problem rešavalo u okviru svoje moći i svojih ovlaštenja. Mi smo zatražili da svi predsjednici sudova naprave planove rešavanja tih predmeta. Oni su mogli da sačine potpunu evidenciju tih predmeta po starosti godinama, vrstama sporova i da daju prioritet najstarijim predmetima i da uspostave dinamiku rešavanja tih predmeta.

To je ono što vijeće maksimalno može. Ali pritisak koji dolazi na sud prevazilazi mogućnosti sistema i to je nešto što je ozbiljan problem. Nije moguće uspostaviti efikasan pravosudni sistem sa takvim prilivom predmeta na sud. Primjera radi, prošle godine u decembru mjesecu 200 hiljada predmeta je došlo u Opštinski sud u Sarajevu i zbog toga imamo ove godine povećanje broja neriješenih predmeta za 200 hiljada. Trenutno ih ima oko 1 milion i 300, kao što ste vidjeli u izvještaju. 64% tih predmeta odnosi se na potraživanja po osnovu ne plaćanja javnih usluga i izvršenja u tim sporovima. Jednostavno, takav pritisak na sud nije moguće rešavati i nije mogućno uspostaviti i održavati efikasan sistem, to ne bi mogla ni jedna država. I jednostavno, to je problem koji se mora rešavati jednom širom društvenom strategijom, od izmjene legislative do donošenja nove legislative i pronalaženja načina na koji će se sud oslobođiti pritiska te vrste predmeta.

Takođe, izvršni postupak prevazilazi mogućnosti suda i mislim da bi i izvršenja ili bar neka izvršenja trebala izmjestiti nekim privatnim agencijama koje bi provodile izvršenje po nekim tržišnim principima, naravno uz ispunjavanje određenih uslova kao što to ima Slovenija i neke druge zemlje. Dakle, radilo bi se o jednoj široj društvenoj strategiji koja bi bila zadatak pred ministarstvima pravde, visokim sudskim i tužilačkim vijećem i parlamentima u ovoj zemlji.

Drugi problem se tiče institucija, državnih institucija Suda BiH i Tužilaštva BiH vezano za strategiju suđenja za ratne zločine. To je takođe jedan problem. U parlamentima imamo stalno to pitanje na dnevnom redu, jednostavno suđenja za ratne zločine su u posebnom fokusu javnosti i sad se postavlja pitanje koliki su kapaciteti i objektivne mogućnosti pravosudnog sistema, posebno Suda BiH i Tužilaštva BiH da procesuiraju ove predmete. Svi obećavaju da će svi biti kažnjeni, da

će sud sve završiti a objektivno sistem ne može da obuhvati 12 hiljada, koliko trenutno ima prijava za ratne zločine ili 5 hiljada koliko se trenutno nalazi u proceduri kod tužilaštava.

Dakle, to mora država, jednostavno da kaže sa kojim kapacitetom, sa kojim resursima i sa kojim finansijskim sredstvima, može da podrži institucije u ovoj oblasti krivičnog pravosuda. Mi smo jednostavno u situaciji da smo uspostavili jedan sistem i taj sistem treba održavati da bude funkcionalan i efikasan i ne bismo smjeli da podrijevamo taj sistem širenjem kapaciteta Suda BiH, odnosno Tužilaštva BiH i da zanemarimo sve ostale oblike kriminaliteta i da težište usmjerimo na ratne zločine. Ali to treba da bude dio državne strategije a ne problem samo Suda BiH i Tužilaštva BiH. Nedavno smo dobili zahtjev od Suda za prijem 11 novih sudija. Tužilaštvo najavljuje takođe zahtjev za povećanje tužilaca u Tužilaštvu BiH. To znači da moramo iz sistema preuzeti 11 novih ljudi i usmjeriti u Sud Bosne i Hercegovine, a dovodimo u pitanje stalno Kantonalni sud i Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu jer se ljudi u Sud BiH, Tužilaštvo BiH regrutuju uglavnom iz Kantonalnog suda i Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu nikako ne možemo da uspostavimo te dvije institucije kao stabilne i onda imamo problem sa pravosuđem u Kantonu Sarajevo.

Dakle, bilo bi dobro da se pristupi donošenju jedne državne strategije za ... suđenje za ratne zločine i za razvoj institucija Sud i Tužilaštva BiH. Kakve institucije, kakve te dve institucije želimo, koliko želimo sudija i tužilaca da usmjerimo u te institucije, šta u stvari želimo i šta dugoročno možemo da planiramo kad su u pitanju ove dvije institucije. One su zaista važne, zaista se bave najtežim oblikom kriminala ali jednostavno moramo da imamo održiv sistem i mislim da to pitanje zaslužuje raspravu na ovom parlamentu.

Inače, pravosudni sistem kako se može vidjeti iz izvještaja je izgleda dobro projektovan i onakav kakav je uspostavljen sa 30% manje sudija i tužilaca, on može da rešava priliv. U RS npr. je rešen priliv i 4% zaostalih predmeta. U Federaciji takođe je riječeno 4% starih predmeta ako se izuzme Sud u Sarajevu koji je ove godine primio 34% više priliva u odnosu na 2004.godinu, jednostavno sa ovim sudom postoje ozbiljni problemi upravo zbog ovog problema predmeta koji se odnose na ne plaćanje komunalnih usluga.

Ova godina će dati vjerovatno pravu i najbolju sliku sistema jer je prošle godine sistem bio nepotpunjen sa oko 50 pozicija. Sistem je potpuno uspostavljen sa krajem prošle godine, dakle ove godine institucije funkcionišu uglavnom sa punim kapacitetom. Izuzetak su sudovi gdje stalno postoji oko 10-tak pozicija koje nisu popunjene iz ovih ili onih razloga, da li zbog toga što sudije podnose ostavke ili je to, imamo nekoliko pozicija na koje se нико ne javlja a držimo ih otvorene zbog uspostavljanja etničkog balansa. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Periću. Mislim da su bile ovo korisne informacije.

Konstatiram, pošto smo zaključili raspravu, predlažem da konstatiramo da se Godišnje izvješće Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH za 2005.godinu prima k znanju uz ovaj zaključak, da se dostavi mišljenje Ustavno-pravne komisije Vijeću i također, ovaj dio koji je kroz pismene opservacije, prijedloge i zaključke koje pojedini zastupnici imaju, dakle zajedno s mišljenjem Ustavno-pravne dostaviti Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 28. točku dnevnog reda, to je

Ad.28. Izvješće o izvršenju Proračuna

/Zajednička diskusija/

MARTIN RAGUŽ

Znači trebamo glasati da primamo na znanje.

Molim vas da se spripremite. Znači izjašnjavamo se o ovom prijedlogu zaključka koji sam ja sad pročitao. Dobro.

Molim vas da glasujete sad.

Sa 26 glasova za, bez glasova protiv, 2 suzdržana i dovoljnom entitetskom većinom, prihvatili smo ovaj prijedlog zaključka. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 28. točku, to je

Ad.28. Izvještaj o izvršenju Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza za 2005.godinu

MARTIN RAGUŽ

Predsjedništvo BiH je podnijelo Izvješće o izvršenju. Izvješće je razmatrala nadležna komisija za financije proračun. Komisija je u cijelosti podržala izvješće i zaključak naveden o izvršenju proračuna.

Ja otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Pripremite se za glasovanje o Izvješću o izvršenju Proračuna.

Glasujte sad.

Konstatiram da smo jednoglasno, ne jednoglasno nego sa 25 glasova za, bez glasova protiv, 4 suzdržana i dovoljnom entitetskom većinom prihvatili Izvješće o izvršenju Proračuna institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2005.godinu.

Prelazimo na 29. točku, to je

Ad.29. Izvješće o radu Pravobraniteljstva BiH, takođe za 2005.godinu

MARTIN RAGUŽ

Ovo izvješće smo dobili 6.6. Izvješće je u svojstvu nadležne komisije razmatrala Ustavno-pravna i o tome nam dostavila mišljenje. Mišljenjem je komisija uz ostalo konstatirala da se nepotpunjeno pozicija obaju zamjenika pravobranitelja može negativno odraziti na kvantitetu, kvalitetu i učinkovitost rada Pravobraniteljstva te je nužno što prije provesti ova imenovanja.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Glasujemo o Izvješću komisije.

Pripremite se i o Izvješću o radu Povjerenstva sa mišljenjem komisije.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Konstatiram da smo sa 24 glasa za, bez glasova protiv, 4 suzdržana prihvatili Izvješće o radu Pravobraniteljstva BiH za 2005.godinu uz mišljenje Ustavno-pravne komisije. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 30. točku, to je

Ad.30. Informacija o stanju sigurnosti u BiH za 2005.godinu

MARTIN RAGUŽ

Ona nam je dostavljena 9.6., razmatrala ju je Zajednička komisija za obrambenu i sigurnosnu politiku. Mišljenje smo dobili. Zajednička komisija u izvješću predlaže da oba doma podrže informaciju i usvoje slijedeće zaključke:

1. Parlamentarna skupština BiH podržava Informaciju o stanju sigurnosti za 2005.godinu i konstatira da je u cijelosti sačinjena objektivno bez političkih konotacija,
2. Zahtjeva se od Vijeća ministara BiH da u što kraćem roku dostave pod
  - a) Informaciju o stanju sigurnosti u BiH i mjerama koje treba poduzeti u svezi sa suzbijanjem ne ovlaštene proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga,
  - b) Informaciju o broju i vrsti kaznenih djela koja se odnose na pljačku banaka i pljačku novca prilikom prijevoza s podacima o stanju otkrivenosti i stanju ne otkrivenosti tih djela, okolnostima pod kojim se odvija transport novca te prijedlogom mjera za popravljanje situacije,
  - c) Informaciju o stanju u području prijevoza u BiH s prijedlogom mjera za poboljšanje
3. Oba doma podržavaju i zahtijevaju žurnu provedbu strategije BiH za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije za razdoblje 2006-2009. koju je usvojilo Vijeće ministara a kojom je definirani proces vezan za izradu određenih zakonskih projekata iz ovog područja kao što je npr. Zakon o zaštitarskim tvrtkama i slično. U tom smislu od Vijeća ministara i Ministarstva sigurnosti, zahtjeva se redovita dostava informacija o provedbi navedene strategije,
4. Od Vijeća ministara BiH i Ministarstva sigurnosti BiH zahtjeva se da prilikom izrade informacije za iduću godinu, a s ciljem poboljšanja njezinog kvaliteta analitički i tablično razrade i daju podatke po područjima koja pokrivaju kantonalna ministarstva unutarnjih poslova u Federaciji i centri javne sigurnosti u RS.

To su zaključci koje uz Izvješće prelaze Zajednička komisija.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Molim da se izjasnimo o zaključcima Komisije, jeste i Informaciji o stanju sigurnosti u BiH za 2005.godinu.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Sa 26 glasova za, bez glasova protiv, 3 suzdržana, konstatiram da smo prihvatali Informaciju o stanju sigurnosti u BiH za 2005.godinu i Izvješće Ustavno-pravne komisije sa zaključcima kako sam naveo. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 31.točku dnevnog reda, to je

Ad.31. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju postizanja sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o dopuni Zakona o javnim nabvkama BiH

MARTIN RAGUŽ

Zajednička komisija oba doma, usuglasila je tekst Zakona o dopuni Zakona o javnim nabvkama BiH. Izvješće ste dobili. Vidjeli ste da je komisija usuglasila 2 amandmana.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Glasujemo o Izvješću Zajedničke komisije.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Konstatiram da smo sa 27 glasova za, bez glasova protiv, 2 suzdržana prihvatali Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju postizanja sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o dopuni Zakona o javnim nabvkama BiH, čime je ovaj zakon o dopuni Zakona javnim nabvkama BiH usvojen. Hvala vam lijepo.

Prelazimo 32. točku dnevnog reda, to je

Ad.32. Prijedlog zaključaka zastupnika Kluba Stranke za BiH za osnivanje komisije za ispitivanje stradanja civila na odručju Općine Prijedor u periodu 1992-1995.godina

MARTIN RAGUŽ

Dobili ste Prijedlog zaključka. Znate da smo dva puta glasovali o prijedlozima za uvrštenje u dnevni red, ... nije bilo entitetske većine, sada je on postao obveznom točkom dnevnog reda. Tekst Prijedloga zaključaka imate.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Glasujemo o Prijedlogu zaključaka zastupnika Kluba Stranke za osnivanje komisije za ispitivanje stradanja civila na području Općine Prijedor u periodu '92-'95.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Zaključak ima opću većinu. Nema entitetsku iz RS-a. Idemo na usuglašavanje.

Znači nema suglasnosti u Kolegiju i Kolegij će u roku koji predviđa Poslovnik obaviti usuglašavanje i o tome izvjestiti nas na sljedećoj sjednici.

Prelazimo na 33. točku, znači na 33. točku dnevnog reda,

Ad.33.

MARTIN RAGUŽ

Komisija je obavila raspravu, Komisija za vanjske poslove po svakom od ovih pitanja i dala pozitivno mišljenje. Predlažem da se izjasnimo u paketu o davanju suglasnosti za ratifikaciju Sporazuma od a do j.

Jeste li za to?

Ispričavam se, znači od a do l.

Pripremite se.

Glasujte sad.

Konstatiram da smo sa 26 glasova za, 1 protiv, 1 suzdržan, dovoljnom entitetskom većinom, dali suglasnost za ratifikaciju pa pod,

- a) Okvirnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o općim principima sudjelovanja Bosne i Hercegovine u programima zajednice,
- b) Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Austrije o finansijskoj suradnji,
- c) Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Bugarske o ponovnom vraćanju vlastitih državljana i stranaca čiji je boravak ilegalan i Protokola za provedbu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Bugarske o readmisiji vlastitih državljana i stranaca čiji je boravak ilegalan,
- d) Sporazuma o donaciji BA 00007 od 10.284.302 eura između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Banke NIO (Nizozemska) i Sporazuma o kreditu od 15.665.700,42 eura – kreditna sredstva za Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (zastupanu od Ministarstva financija i trezora BiH), Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (zastupanu od Ministarstva financija) i Vlade Tuzlanskog kantona (zastupanu od Ministarstva financija) – osigurana od Banke FORTIS (Nizozemska) – financiranje rekonstrukcije Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla,
- e) Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Evropske Unije o određenim aspektima zračnog prometa,
- f) Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Kraljevine Jordan o zračnom prometu,
- g) Odvojenog sporazuma o zamjeni duga između Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW),
- h) Ugovora o zajmu (Projekat obnove elektrodistribucije) između Bosne i Hercegovine i Evropske banke za obnovu i razvitak,
- i) Ugovora o financiranju Evropskog fonda za Bosnu i Hercegovinu – Programa stambenog kreditiranja i Programa malih i srednjih preduzeća između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW),
- j) Kreditnog sporazuma između Bosne i Hercegovine koju predstavlja Ministarstvo financija i trezora BiH i Banke Austria Credit Anstalt AG-Projekat Općine Grude,
- k) Kreditnog sporazuma – Projekat modernizacije bolnica između Vijeća ministara BiH, Vlade Federacije BiH, Vlade Republike Srpske i Export import banke Koreje ,
- l) Sporazuma o kreditu između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Španjolske za kreditiranje nabave nagibnih vlakova za željeznice Federacije Bosne i Hercegovine.

Imam upozorenje da možda nisam pročitao točku f). Ja će je ponoviti.

f) Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Kraljevine Jordan o zračnom prometu

Time smo znači dali suglasnost za ratifikaciju Sporazuma. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na posljednju točku dnevnog reda, to je

Ad.34. Prijedlog zaključka koji je podnio zastupnik gospodin Filip Andrić

MARTIN RAGUŽ

Zaključak ste dobili u pisanoj formi a glasi, nalaže se Vijeću ministara BiH da odmah obustavi daljnji prijem novih službenika i namještenika u svim ministarstvima do konstruiranja vlasti nakon listopadskih izbora.

Otvaram raspravu. Gospodin Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Ja bih bio skloniji da ovu riječ nalaže se, pretvorimo u preporučuje se, naravno ako se gospodin Andrić slaže? Pa evo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodinu Belkiću.
Gospodin Sipović, izvolite.

MIRSAD SIPOVIĆ

Pa ja mislim da je prihvatljiva za ovu situaciju uvaženog kolege prijedlog zaključka nalaže se, jer smo mi ta zakonodavna vlast koja nalažemo izvršnoj vlasti. Je li tako? A ono kad se preporučuje, ono znaš oni to ignorišu. Pa u tom kontekstu sam da očuvamo dignitet i podržavam apsolutno.

MARTIN RAGUŽ

Hvala.Gospodin Džaferović, pa onda gospodin Ćeman.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane koleginice i kolege, dakle ja razumijem šta je intencija prijedloga ovog zaključka ali ja se bojam da ovaj zaključak, odnosno prijedlog ovog zaključka nije u koliziji sa Zakonom o državnoj službi institucija BiH i mislim da ovaj dom nema pravo da traži suspenziju primjene bilo kojeg zakona za vrijeme kada njemu ističe mandat i čeka se konstituiranje novog doma odnosno nove vlasti.

Institucije BiH moraju dakle funkcionirati a Vijeće ministara, ministarstva moraju obavljati poslove, naravno do izbora drugih. Zato su im potrebni radnici a razlog kojeg je gospodin Andrić naveo u svom obrazloženju jutors kada je predlagao ovaj zaključak, ja mislim da jednostavno ne stoji. Čak i da stoji mi nemamo pravo ovo da uradimo ali i ne stoji jer prijem službenika i namještenika se vrši od strane Državne agencije za državnu službu koja raspisuje javne konkurse,

natječaje kako god hoćete, ljudi se tamo takmiče, polažu ispite i idu oni koji su najkvalificiraniji na posao.

Zbog toga, da ne bih dalje obrazlagao, ja ne mogu podržati prijedlog ovog zaključka ni u formi nalaže se ni u formi preporučuje se, jer jednostavno ovo nije potrebno. Institucije moraju funkcionirati bez obzira. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospodin Ćeman.

MIRSAD ĆEMAN

Htio sam reći nešto u smislu ovoga što je Džaferović rekao. Odustajem. Nema potrebe.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Ima li još prijavljenih za raspravu? Nema. Zaključujem raspravu.

Molim da se pripremite za izjašnjavanje.

Glasujte sad.

Znači ima opću večinu, nema entitetsku.

Molim vas nisam zaključio sjednicu Doma i molim vas samo za sekundu. Mislim da će biti korisno.

Prvo bih se želio zahvaliti svima što ste izdržali ovaj tempo danas. Mislim da smo dobro odlučili da završimo ovu sjednicu. Slijedeća sjednica će biti u periodu od 25.8. do 30. do tada molim predsjednike komisija da osiguraju pripremu za narednu sjednicu, svega onoga što je u proceduri i što je važno za ovaj dom.

Zaključujem u 21:00 sat, 83. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.